

ILMAJOEN KUNTA
TALOUSARVIO 2026
TALOUSSUUNNITELMA
2027–2028

Hyväksytty valtuustossa 12.12.2025 § 86

SISÄLLYSLUETTELO

1. TOIMINTAKERTOMUS	1
1.1. KUNNANJOHTAJAN KATSAUS.....	1
1.2. ILMAJOEN ARVOT JA STRATEGISET TAVOITTEET	2
1.2.1. ARVOT.....	2
1.2.2. STRATEGIA.....	2
1.3. KUNNAN VÄESTÖLLINEN JA ALUEELLINEN KEHITYS	3
1.3.1. KUNNAN ALUE	3
1.3.2. VÄESTÖ JA TYÖPAIKAT	3
1.4. SISÄINEN VALVONTA, RISKIENHALLINTA JA KESKEISIMMÄT RISKIT.....	11
1.5. TALOUSARVION VALMISTELUN LÄHTÖKOHDAT	12
1.5.1. YLEINEN TALOUSKEHITYS	12
1.5.2. JULKISEN TALOUDEN KEHITYS.....	13
1.5.3. ILMAJOEN KUNNAN TALOUSKEHITYS	14
1.5.4. TALOUSARVION RAKENNE, SITOVUUS JA SEURANTA.....	14
1.6. TALOUDEN TASAPAINO	15
1.6.1. TALOUDEN SUUNTA	15
1.6.2. TALOUDEN TEHOSTAMINEN	16
1.7. TULOT JA MENOT	16
1.7.1. TULOJEN KEHITYS.....	16
1.7.2. MENOJEN KEHITYS.....	19
2. KÄYTTÖTALOUS JA TAVOITTEET.....	23
2.1. KUNNANVALTUUSTO, KESKUSVAALILAUTAKUNTA JA TARKASTUSLAUTAKUNTA.....	23
2.2. KONSERNI- JA ELINVOIMAPALVELUT.....	25
2.2.1. YLEISHALLINTO.....	25
2.2.2. ISÄNNÖINTI	27
2.2.3. HENKILÖSTÖHALLINTO.....	28
2.2.4. ELINVOIMA- JA TYÖLLISYYSPALVELUT	29
2.3. TEKNINEN TOIMIALA	31
2.3.1. TEKNINEN HALLINTO	32
2.3.2. KUNNALLISTEKNIikka	33
2.3.3. KIIINTEISTÖPALVELUT.....	36
2.3.4. RUOKA- JA PUHTAUSPALVELUT	38
2.3.5. YMPÄRISTÖNSUOJELU.....	40
2.3.6. RAKENNUSVALVONTA	41
2.3.7. KAAVOITUS JA MITTAUS.....	42
2.3.8. LAKEUDEN JÄTELAUTAKUNTA.....	44
2.4. SIVISTYKSEN JA HYVINVOINNIN TOIMIALA.....	45
2.4.1. PERUSOPETUS.....	47
2.4.2. VARHAISKASVATUS	49
2.4.3. LUKIOKOULUTUS.....	51
2.4.4. KULTTUURI JA VAPAA SIVISTYSTYÖ	53
2.4.5. NUORISOPALVELUT	55
2.4.6. LIIKUNTA JA HYVINVOINTI.....	58
2.4.7. KIRJASTOTOIMI	59
3. TULOSLASKELMAOSA	62
3.1. TOIMINTAKATE	62
3.2. VUOSIKATE	62
3.3. TULOSLASKELMAN PERUSTELUT	62

3.4. TULOSLASKELMA	64
3.5. TULOSLASKELMA ULKOINEN	65
3.6. VYÖRYTYKSET	67
4. INVESTOINTIOSA.....	69
5. RAHOITUSOSA.....	74
5.1. LAINAN OTTAMINEN	74
5.2. LAINAN MYÖNTÄMINEN	75
5.3. RAHOITUSLASKELMAN PERUSTELUT	75
5.4. RAHOITUSLASKELMA	76
6. VESIHUOLLON TASEYKSIKÖ.....	78
6.1. VESIHUOLLON TULOSLASKELMA	80
6.2. VESIHUOLLON RAHOITUSLASKELMA	81
7. KONSERNIYHTEISÖT	82
7.1. ILMAJOEN VUOKRATALOT OY	82
7.2. ILMAJOEN YRITYSTILAT OY	83
8. LIITTEET	84
8.1. HENKILÖSTÖLIITE	84
8.2. TALOUSARVIOASETELMA	85
8.3. OPPILAIDEN JA PERUSOPETUSRYHMIEN MÄÄRÄ KUNNAN PERUSKOULUISSA JA 6- VUOTIAAT/ESIKOULUIKÄISET	88
8.4. KAAVOITUSOHJELMA	89

1. TOIMINTAKERTOMUS

1.1. Kunnanjohtajan katsaus

Hyvät kuntalaiset, valtuutetut ja kunnan työntekijät,

Vuosi 2025 on ollut meille monella tapaa täynnä toimintaa. Taloudelliset haasteita on riittänyt, mutta olemme yhdessä löytäneet ratkaisuja, joiden avulla voimme edelleen tarjota laadukkaita palveluja ja rakentaa kestävää tulevaisuutta. Olemme panostaneet erityisesti henkilöstöön, joka on kuntamme voimavara. Hyvinvoiva henkilöstö tarkoittaa hyvinvoivia kuntalaisia, ja tämän ajatuksen pohjalta olemme kehittäneet johtamista ja työskentelyolosuhteita.

Yhteinen suunta talousasioissa on tarkoittanut sitä, että olemme tehneet tiukkoja, mutta välttämättömiä päätöksiä. Olemme keskittyneet siihen, miten voimme varmistaa kuntamme elinvoimaisuuden ja taloudellisen kestävyuden pitkällä aikavälillä. Tämä ei aina ole ollut helppoa, mutta kuntamme yhtenäisyys ja yhteistyö ovat olleet ratkaisevassa roolissa. Yrittäjyyden tukeminen ja elinvoiman säilyttäminen ovat olleet tärkeitä tavoitteita, ja olemme nähneet merkkejä siitä, että Ilmajoki on edelleen houkutteleva paikka uusille yrityksille ja asukkaille. Usko talouden parantumiseen on ollut nähtävissä monella tavalla. Rakentaminen on elpymässä ja siitä vahvana osoituksena on marraskuun loppuun mennessä seitsemän myytyä ja seitsemän vuokrattua tonttia. Asuntolainojen korkojen lasku on avannut pientalorakentamista uudelleen pitkän hiljaiselon jälkeen.

Kunnanvaltuusto päätti kokouksessaan 10.11.2025 pitää vuoden 2026 tuloveroprosentin edellisen vuoden tasolla 9,20 %. Myös kiinteistöveroprosentit pidettiin ennallaan. Tällä päätöksellä varmistetaan, että Ilmajoen kunta pystyy edelleen tarjoamaan kuntalaisille laadukkaita palveluita, mutta myös varautumaan tulevien vuosien isoihin kouluinvestointeihin.

Koskenkorvan uuden koulun rakentaminen pääsee vihdoin alkuun. Urakoitsijaksi valittiin Wasacon Oy, joka markkinaoikeuden käsittelyn jälkeen varmistui koulun toteuttajaksi. Työt tontilla on aloitettu marraskuun puolivälissä tontin raivauksella. Kaksikerroksinen koulurakennus rakentuu Koskenkorvalle Ilmajoentien, Koskitien ja Vanhatien rajaamalle tontille. Tiloissa toimii myös esiopetus. Koulutilojen yhteyteen rakentuu myös nuoriso- ja monitoimitila. Tavoitteena on, että uusi koulu aloittaisi toiminnan syksyllä 2027. Myös ns. keskikunnan palveluverkko eli kouluverkko on puhuttanut paljon niin päättäjiä kuin kuntalaisia. Yhteinen tavoitteemme on, että kaikilla lapsilla täällä Ilmajoella olisi mahdollisuus nykyaikaiseen oppimisympäristöön turvallisissa ja terveellisissä tiloissa.

Vuosi 2026 tulee varmasti tuomaan mukanaan jälleen uusia haasteita, mutta yhdessä voimme kääntää ne mahdollisuuksiksi. Kiitän teitä kaikkia sitoutumisestanne ja yhteistyöstänne.

Toivotan menestyksestä vuotta 2026 kaikille kuntalaisille!

1.2. Ilmajoen arvot ja strategiset tavoitteet

1.2.1. Arvot

Kunnan arvot ohjaavat päätöksentekoa, palvelujen tarjoamista ja yhteistyötä kuntalaisten ja muiden sidosryhmien kanssa. Ilmajoen arvot ovat:

Yhteistyö

Asukkaat, henkilöstö ja luottamushenkilöt tekevät yhteistyössä Ilmajosta hyvän paikan asua, elää ja tehdä työtä. Osallisuutta vahvistetaan eikä alueellista yhteistyötä unohdeta.

Yhteinen suunta

Sitoudumme yhdessä asetettuihin tavoitteisiin ja jaamme yhteisen ymmärryksen talouden ja resursien reunaehdoista.

Yhdenvertaisuus

Ihmisten samanarvoisuus, ketään ei syrjitä ja kaikkien hyvinvoinnista huolehditaan. Haetaan koko kuntaa palvelevia ratkaisuja huomioiden raamit.

1.2.2. Strategia

Kuntastrategia määrittää keskeiset linjaukset tulevaisuuden tahtotilasta ja ohjaa kunnan arkijohtamista ja päätöksentekoa. Kunnan keskeiset suunnitelmat, ohjelmat ja linjaukset sekä talousarvio toteuttavat strategiaa.

Ilmajoen kuntastrategisten painopistealueiden mukaisesti asetettavat tavoitteet vuodelle 2026 ovat seuraavat:

Tuotamme palvelut kestävästi ja tuloksellisesti

Tavoite: Kehitämme palveluverkkoa tavoitellen pienempiä resursseja. Palvelutason pidämme hyvällä tasolla.

Panostamme henkilöstöön ja työn sujuvuuteen

Tavoite: Kehitämme järjestelmiä ja parannamme henkilöstön osaamista.

Rakennamme arvostavaa yhteishenkeä

Tavoite: Viestimme avoimesti ja kunnioittavasti.

Edistämme yrittäjyyttä

Tavoite: Lisäämme Ilmajoen yrittäjämönteisyyttä sekä ylläpidämme aktiivista yhteistyötä kunnan ja yrittäjien välillä.

1.3. Kunnan väestöllinen ja alueellinen kehitys

1.3.1. Kunnan alue

Ilmajoen kunta sijaitsee suomenkielisellä Etelä-Pohjanmaalla. Sijaintinsa puolesta Ilmajoelta on hyvät yhteydet eri suuntiin. Etäisyys Seinäjoelle on 15 km, Vaasaan 75 km, Tampereelle 160 km ja Helsinkiin 350 km.

Kunnan kokonaispinta-ala muodostuu 580 km², josta vesipinta-alaa on 3 km².

Kunnan alue jakaantuu kolmeen taajamaan (keskusta, Koskenkorva ja Ahonkylä) sekä talouskyliin ja haja-asutusalueeseen.

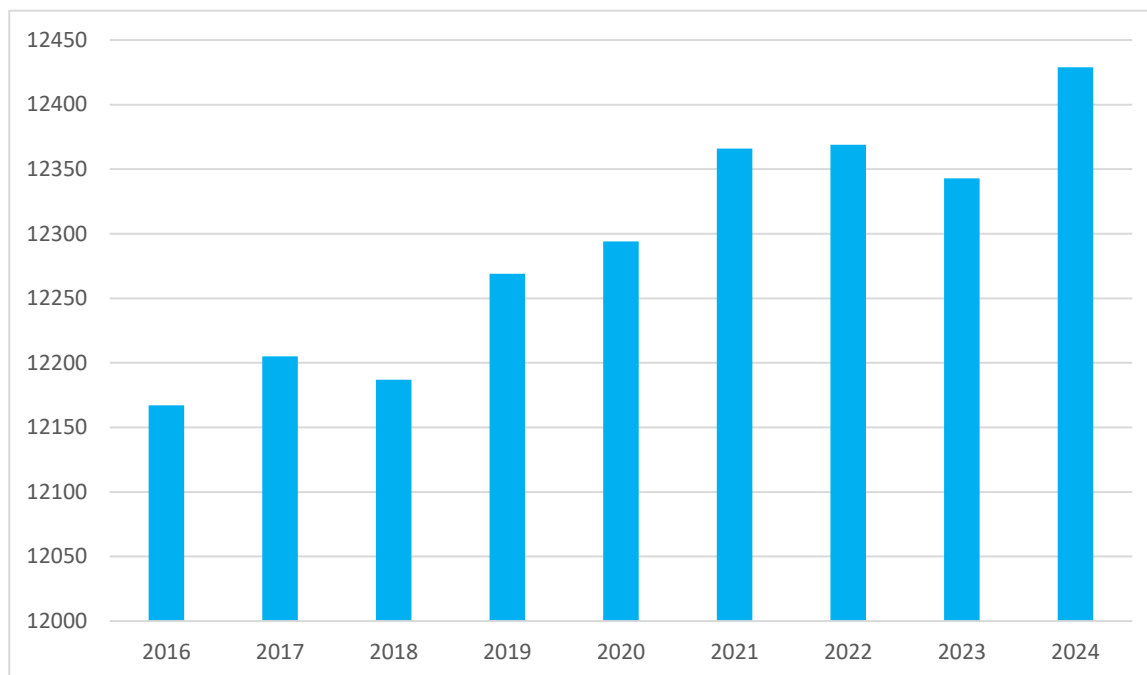
1.3.2. Väestö ja työpaikat

Kunnan asukasluku on kasvanut 270 henkilöllä vuoden 2015 jälkeen. Asukasluvun kehitys ja väestömuutokset vuodesta 2015 alkaen on kuvattu alapuolella olevissa taulukoissa.

VÄESTÖJAKAUMA

Vuosi	Asukkaita	Miehiä	Naisia
2016	12 167	6 138	6 029
2017	12 205	6 145	6 060
2018	12 187	6 151	6 036
2019	12 269	6 192	6 077
2020	12 294	6 216	6 078
2021	12 366	6 230	6 136
2022	12 369	6 229	6 140
2023	12 343	6 253	6 090
2024	12 429	6 308	6 121

ASUKASLUVUN KEHITYS

Ilmajoella syntyvyys on keskimäärin korkeampaa kuin kuolleisuus, mutta eri vuosien välillä on vaihtelua. Vuosien 2015-2024 välillä kunnasta on muutettu muihin kuntiin jonkin verran enemmän kuin kuntaan on muutettu muista kunnista. Maahanmuutto on lisääntynyt selvästi vuodesta 2018 alkaen.

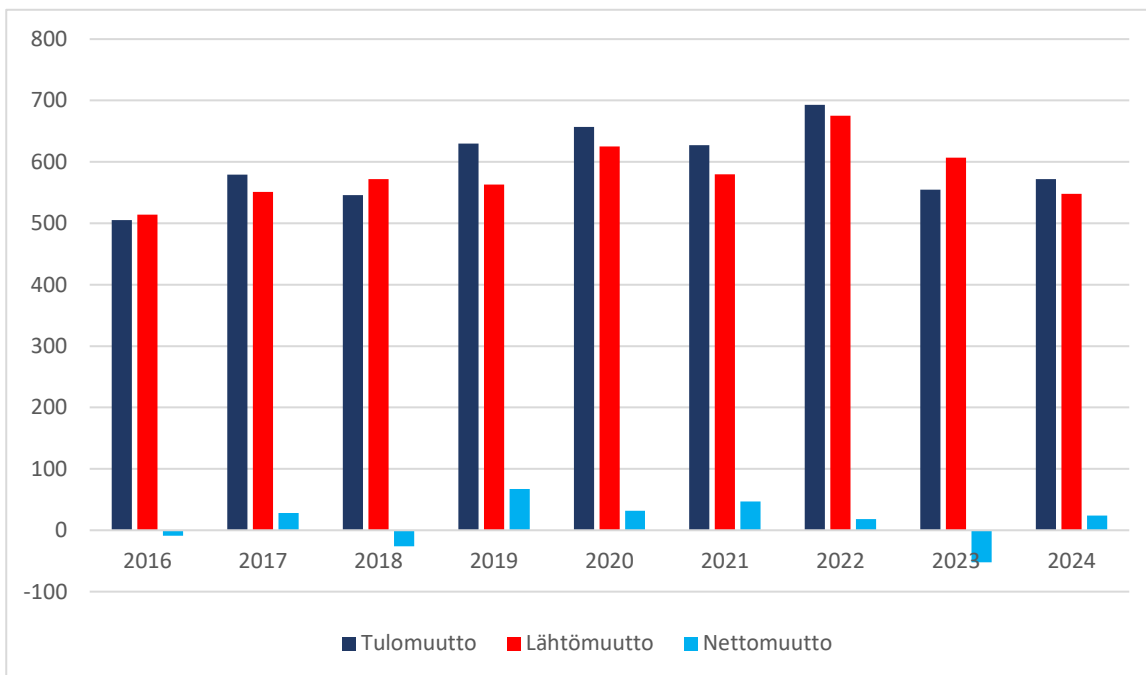
VÄESTÖKEHITYS

	2020	2021	2022	2023	2024
Syntyneet	125	139	132	121	132
Kuolleet	132	116	148	126	143
Tulomuutto muista kunnista	657	627	693	555	572
Tulomuutto muihin kuntiin	625	580	675	607	548
Kunnan sisäinen muutto	627	623	653	723	643
Maahanmuutto	51	46	52	40	85
Maastamuutto	4	4	6	6	14
Väkiluvun korjaus	0	2	1	-3	2
Väestönlisäys	25	70	2	-23	84
Asukasluku	12 294	12 366	12 369	12 343	12 429

MUUTTOLIIKE

Vuosi	Tulomuutto	Lähtömuutto	Nettomuutto
2016	505	514	-9
2017	579	551	28
2018	546	572	-26
2019	630	563	67
2020	657	625	32
2021	627	580	47
2022	693	675	18
2023	555	607	-52
2024	572	548	24

MUUTTOLIIKKEEN KEHITYS

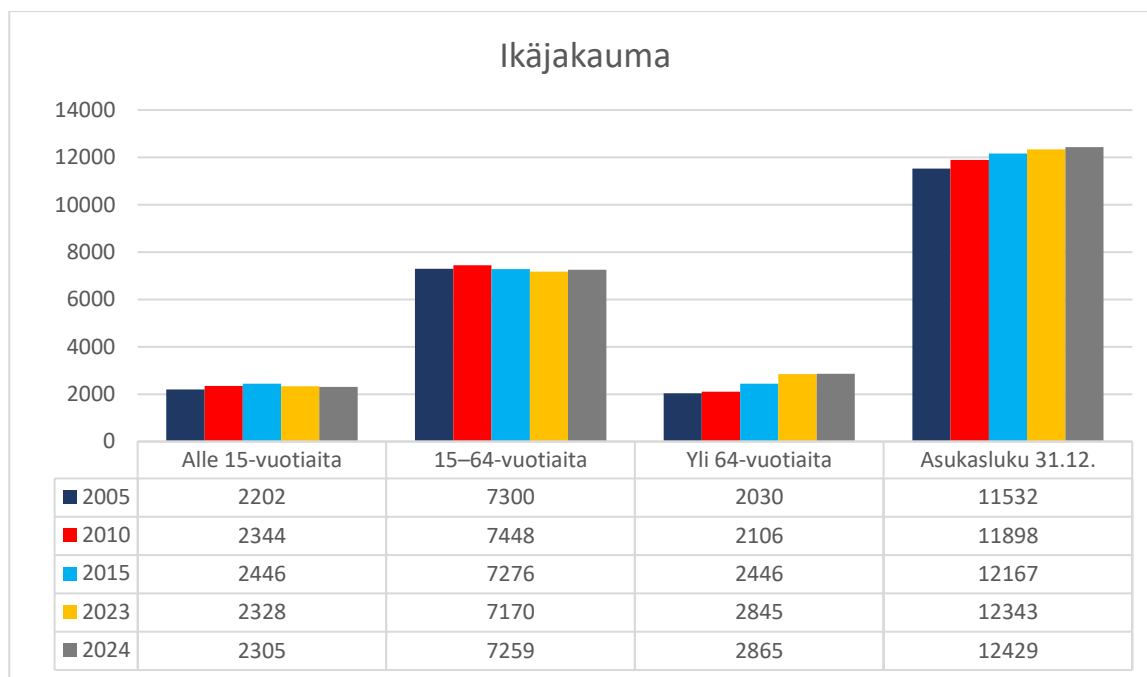
Vuonna 2024 Ilmajoenlle muutti muista kunnista 24 henkilöä enemmän kuin kunnasta muutettiin muihin kuntiin. Ilmajoenlle muutettiin yhteensä 63:sta eri kunnasta ja Ilmajoenelta muutettiin vastavasti yhteensä 63:een eri kuntaan.

Tulomuutto Ilmajoelle vuonna 2024		Lähtömuutto Ilmajoelta vuonna 2024		Nettomuutto
Seinäjoelta	292	Seinäjoelle	230	62
Kurikasta	77	Kurikkaan	63	14
Kauhajoelta	23	Kauhajoelle	12	11
Isostakyröstä	1	Isoonkyröön	10	-9
Kauhavalta	4	Kauhavalle	14	-10
Lapualta	11	Lapualle	14	-3
Vaasasta	11	Vaasaan	15	-4
Helsingistä	8	Helsinkiin	12	-4
Tampereelta	23	Tampereelle	20	3
Jyväskylästä	5	Jyväskylään	15	-10
Espoosta	2	Espooseen	9	-7
Oulusta	6	Ouluun	14	-8
Turusta	7	Turkuun	15	-8
Muista kunnista	102	Muihin kuntiin	105	-3
Yhteensä	572	Yhteensä	548	24

Ilmajoen väestö on ollut maakunnallisissa vertailuissa nuorekasta. Väestöstä alle 14-vuotiaita on 19 prosenttia ja 15-64 -vuotiaita 58 prosenttia.

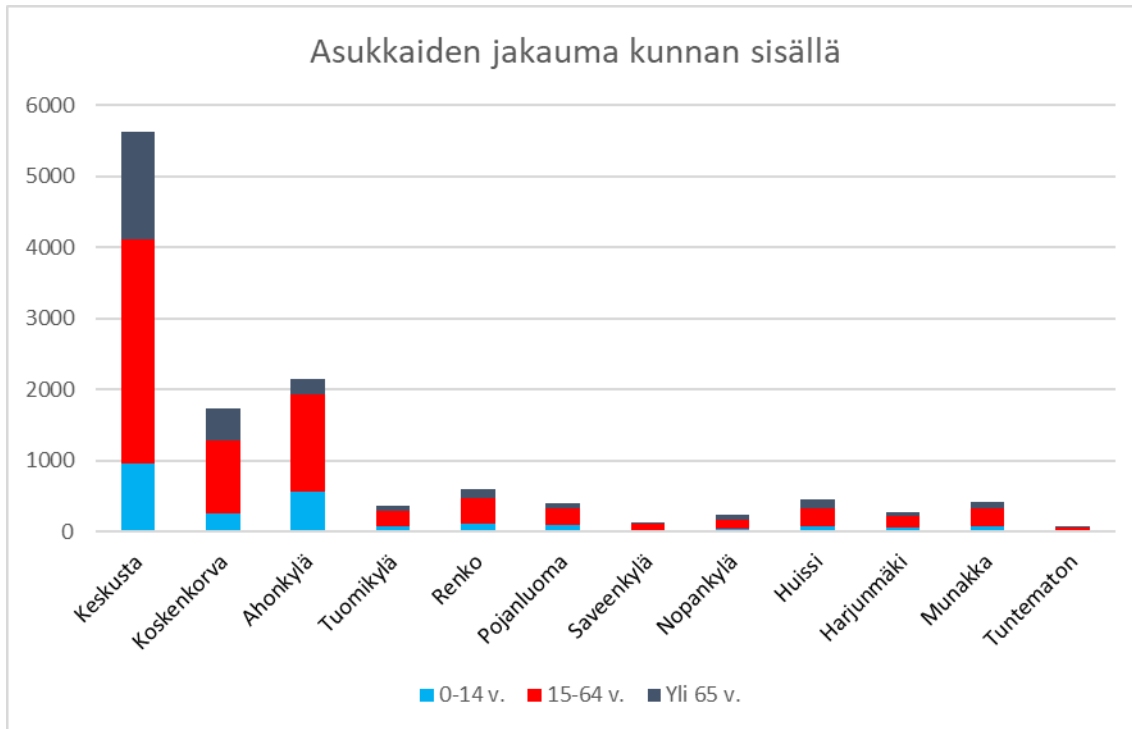
VÄESTÖTIEDOT

	2006	2011	2016	2023	2024	2024 (%)
Alle 15-vuotiaita	2 202	2 344	2 446	2 328	2 305	18,5 %
15–64-vuotiaita	7 300	7 448	7 276	7 170	7 259	58,4 %
Yli 64-vuotiaita	2 030	2 106	2 446	2 845	2 865	23,1 %
Asukasluku 31.12.	11 532	11 898	12 167	12 343	12 429	100,0 %

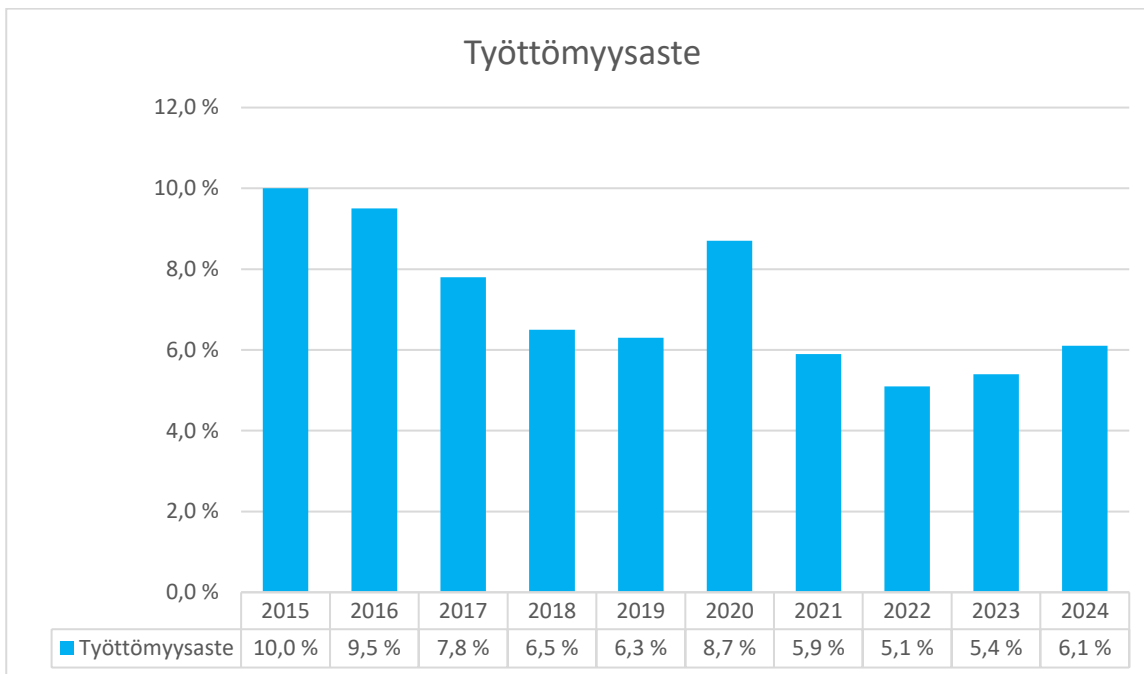

Kunnan asukkaista 45 prosenttia asuu keskustasta. Ahonkylän osuus kunnan väestöstä on 17 ja Koskenkorvan 14 prosenttia. Muiden kylien osuus on 24 prosenttia.

Alue	0-14 v.	%	15-64 v.	%	Yli 65 v.	%	Yht.	%
Keskusta	957	41,51	3147	43,35	1522	53,12	5626	45,26
Koskenkorva	255	11,06	1026	14,13	458	15,98	1739	14
Ahonkylä	568	24,64	1360	18,70	214	7,46	2142	17,23
Tuomikylä	80	3,5	214	2,94	66	3,84	360	2,90
Renko	100	4,33	369	5,00	120	4,18	589	4,74
Pojanluoma	83	3,6	233	3,20	89	3	405	3,25
Saveenkylä	23	1,00	79	1,00	33	1,15	135	1
Nopankylä	39	1,69	116	2,28	71	2,47	226	1,81
Huissi	68	2,95	255	3,51	124	4,30	447	3,6
Harjunmäki	49	2,12	163	2,24	63	2,19	275	2,21
Munakka	77	3,34	245	3,37	85	2,96	407	3,27
Tuntematon	6	0,26	52	0,70	20	0,69	78	0,62
Yhteensä	2305	100	7259	100	2865	100	12429	100

Ilmajoella työttömyysaste on ollut tilastollisesti maakunnan alhaisimpia. Vuoden 2024 työttömyysaste oli keskimäärin 6 prosenttia.

Valtaosa ilmajokisesta työvoimasta työskentelee palvelualoilla. Työllisestä työvoimasta 66 prosenttia työskentelee erilaisissa palvelutyötehtävissä. Teollisuus- ja rakennustoiminnassa työskentelee 26 prosenttia sekä maa- ja metsätalouden työtehtävissä 6 prosenttia työvoimasta.

TYÖLLINEN TYÖVOIMA

	2020	2021	2022	2023
Alkutuotanto	383	376	369	346
Jalostus	1 315	1 420	1 431	1 403
Palvelut	3 468	3 538	3 626	3 613
Tuntematon	64	63	43	56
Yhteensä	5 230	5 397	5 469	5 418
Työttömiä	479	0	344	375
Työvoima yhteensä	5 709	5 397	5 813	5 793

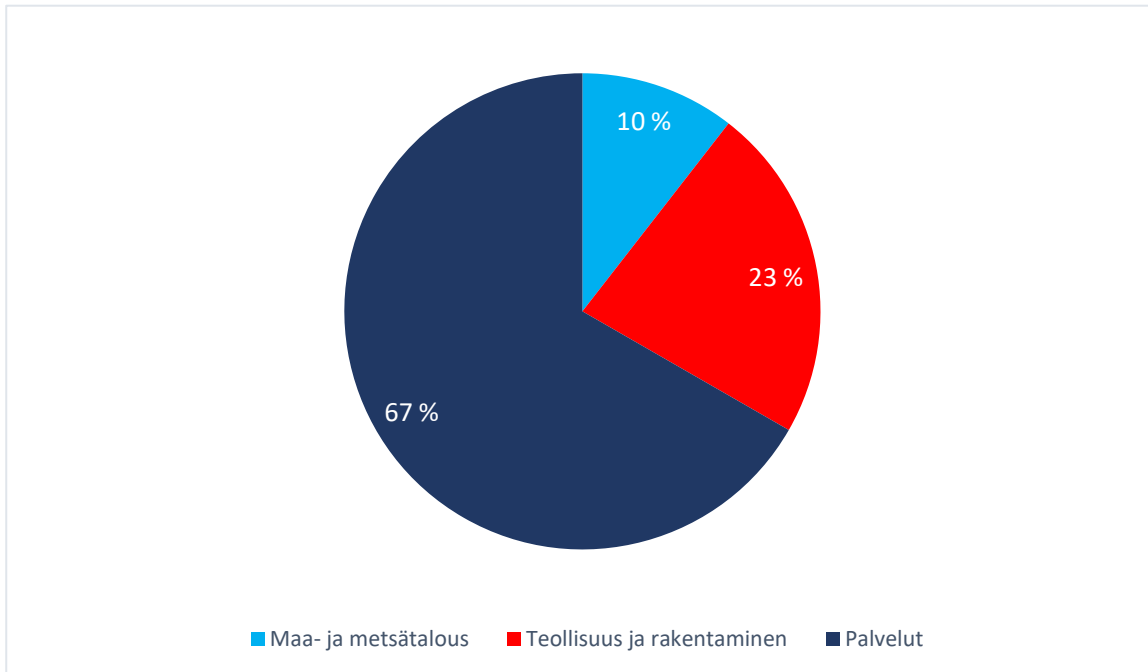
TYÖPAIKAT

	2020	2021	2022	2023
Alkutuotanto	364	359	358	329
Jalostus	676	790	775	741
Palvelut	2 258	2 260	2 269	2 255
Tuntematon	64	63	43	56
Yhteensä	3 362	3 472	3 445	3 381

TYÖSSÄKÄYNTI

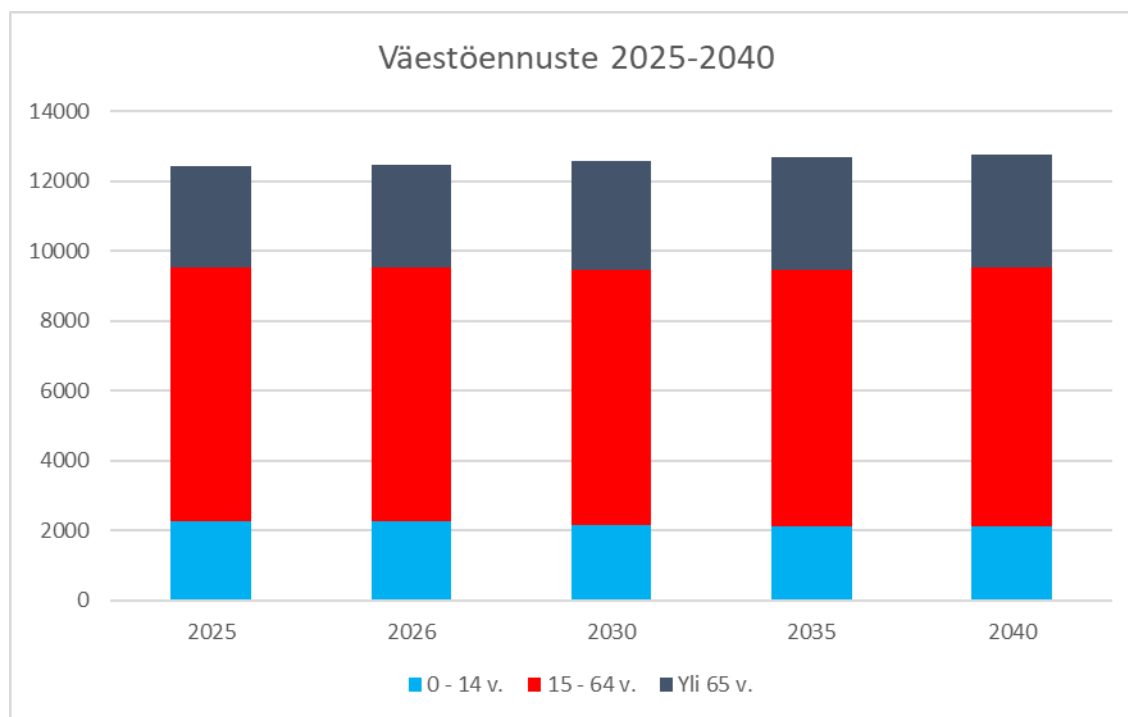
	2020	2021	2022	2023
Muiden kuntien alueella työssä käyvät	3 164	3 317	3 378	3 360
Muualta Ilmajolle työhön tulevat	1 296	1 392	1 354	1 323
Yhteensä	4 460	4 709	4 732	4 683

TYÖPAIKAT

Ilmajoen kunnan väestöennuste 2024-2040 sisältää arvon syntyvyydestä ja kuolleisuudesta sekä muuttoliikkeestä viime vuosien kehityksen pohjalta.

Vuosi	0 - 14 v.	15 - 64 v.	Yli 65 v.	Yhteensä
2025	2279	7240	2914	12433
2026	2270	7244	2949	12463
2030	2170	7274	3121	12565
2035	2124	7345	3211	12680
2040	2116	7427	3236	12779

Huoltosuhte 2024 - 2040

Huoltosuhteella tarkoitetaan, paljonko alueella on lapsia ja 65 vuotta täyttäneitä sataa (100) työkäistä henkilöä kohti (alle 15-vuotiaiden ja 65+ vuotta täyttäneiden määrän suhde 15-64 vuotiaiden määrään).

Seuraavassa taulukossa esitetään tilastokeskuksen väestöennusteeseen sisältyvä ennuste huoltosuhteesta Ilmajoen kunnassa

Vuosi	2025	2026	2030	2035	2040
Ilmajoki	71,7	72,0	72,7	72,6	72,1

Vuosi	2025	2026	2030	2035	2040
E-P:n maakunta	74,1	73,9	73,7	73,7	72,8
Koko maa	61,3	61,1	60,6	60,5	59,6

Muuttoliiketiedot ja muut tilastotiedot perustuvat Tilastokeskuksen väestötilastotietoihin.

1.4. Sisäinen valvonta, riskienhallinta ja keskeisimmät riskit

Kunnan sisäistä valvontaa ja riskien hallintaa ohjaan kunnanvaltuuston 28.9.2020 hyväksymä sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan perusteet ja kunnanhallituksen 5.10.2020 hyväksymä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden mukaisen

riskienarvioinnin prosessin mukaisesti keskeisimmät riskit arvioidaan kerran vuodessa tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä.

Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa ei ole eriytetty muusta toiminnasta, vaan se on osa päivittäistä toimintaa ja johtamista. Jokainen esimies vastaa omalla vastualueellaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja toteuttamisesta sekä toiminnalle asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta. Sisäistä valvontaa tehdään jatkuvasti osana normaalia toimintaa ja mikäli puutteita havaitaan, niihin reagoidaan välittömästi. Samalla puutteiden vaikutus arvioidaan ja kartoitetaan toimenpiteet puutteiden korjaamiseksi ja toimenpiteet dokumentoidaan.

Ilmajoen kunnan riskit luokitellaan strategisiin, operatiivisiin, taloudellisiin ja vahinkoriskeihin. Strategiset riskit ovat riskejä, jotka liittyvät kunnan pitkän aikavälin tavoitteisiin, menestystekijöihin sekä niihin kohdistuviin sisäisiin tai ulkoisiin epävarmuustekijöihin. Operatiivisille riskeillä tarkoitetaan päivittäistä toimintaa, prosesseja ja järjestelmiä uhkaavia riskejä. Taloudellisilla riskeillä tarkoitetaan talouden tasapainoon (menojen hallintaan ja tulorahoituksen riittävyyteen), investointeihin ja rahoitukseen liittyviä riskejä. Vahinkoriskit kohdistuvat yleensä tiettyyn kohteeseen ja vahingon mahdollisuus sekä seuraukset ovat etukäteen tiedossa, mutta vahingon todennäköisyyttä ei tiedetä.

1.5. Talousarvion valmistelun lähtökohdat

1.5.1. Yleinen talouskehitys

Valtiovarainministeriön syyskuussa julkaisemassa katsauksessa todetaan, että Suomen talouden toipuminen on ollut hidasta, mutta merkkejä nopeammasta kin kasvusta on. Inflaation selvä hidastuminen ja korkojen lasku ovat parantaneet kotitalouksien ostovoimaa sekä Suomessa että vientimarkkinoilla. Talouden epävarmuus on kuitenkin kotimaassa ohjannut toistaiseksi lisätuloja enemmän säästämiseen kuin kulutukseen. Investoinneissa on odotettavissa nopeampaa kasvua, sillä energiasiirtymään ja puolustukseen liittyvät hankkeet lisäävät investointeja merkittävästi ennustejaksolla. Suurelta osin investointeihin liittyi myös viime vuoden talouskasvun tarkentuminen tilastoissa. Odotusten ja ennakkotietojen vastaisesti Suomen talous ei enää supistunutkaan viime vuonna, vaan kasvoi 0,4 prosenttia.

Ennakkoarvioiden mukaan talouskasvua tulee hidastamaan Yhdysvaltojen asettamat tullit. Talouskasvun kannalta on kuitenkin suotuisaa, että EU:n asettamat vastatoimet ovat jäämässä vähäisiksi ja tehdyt tullisopimukset joka tapauksessa vähentävät epävarmuutta. Kysyntää vientimarkkinoilla tukevat Euroopan kasvavat panostukset puolustukseen ja infrastruktuuriin. Vuonna 2025 bruttokansantuotteen ennustetaan kasvavan 1,0 prosenttia, 1,4 prosenttia vuonna 2026 ja 1,7 prosenttia vuonna 2027.

Alkuvuoden tiedot maailmantaloudesta ovat olleet jonkin verran odotuksia suotuisampia. Tästä huolimatta epävarmuus on edelleen korkealla tasolla. Epävarmuus yhdessä aiempaa selvästi korkeampien Yhdysvaltojen tullien kanssa jarruttaa reaalityulojen nousun ja investointien aikaan saamaa kasvua. Euroalueen talous on elpymässä, mutta hitaasti. Yhdysvallat kärsii talous- ja kauppapolitiikastaan eniten ja sen talouskasvu hidastuu selvästi.

Inflaation hidastumisen ja palkkojen korotusten myötä reaaliensiot ovat kääntyneet kasvuun, mikä ei kuitenkaan ole näkynyt kulutuksen kasvuna. Heikko työllisyystilanne, epävarmuus ja vaatimaton luottamus talouteen ovat saaneet kotitalouden säästämään kuluttamisen sijaan ja säästämisaste on noussut.

Tänä vuonna investoinnit kasvavat selvästi kahden laskuvuoden jälkeen. Rakentamisessa tilanne on kuitenkin edelleen heikko. Varsinkin asuntorakentamisessa elpyminen on hidasta, sillä kauppamäärien noususta huolimatta asuntomarkkinat eivät ole vielä toipuneet normaalitasolle. Asuntojen rakennetaan kuitenkin tällä hetkellä selvästi alle pidemmän aikavälin tarpeen ja kuopasta nousu luovutuvina vuosina kasvua.

Energiasiirtymään ja uuden teknologian käyttöönottoon liittyvät investoinnit sen sijaan kasvavat vauhdilla. Investointisuunnitelmia Suomeen on ennätysmäisen paljon ja tänä vuonna suunnitelmista on päästy myös toteutukseen. Investointeja lisäävät myös puolustushankinnat.

Työllisyydessä ei ole tapahtunut käännettä kasvuun alkuvuoden aikana. Tuotannon kasvun myötä työllisyystilanteen odotetaan kuitenkin paranevan ensi vuodesta lähtien.

1.5.2. Julkisen talouden kehitys

Julkisen talouden alijäämä syveni 4,5 prosenttiin ja julkinen velkasuhde kasvoi 82 prosenttiin viime vuonna. Kuluvana vuonna julkisen talouden tilanne alkaa parantua, kun sopeutustoimien vaikutukset tulevat pääosin voimaan. Heikossa suhdanteessa verotulojen kasvu on kuitenkin vaisua kuluvaan vuoteen vaikuttavista veronkorotuksista huolimatta. Rahoitusasema asettuu -4,3 prosenttiin. Menojen kasvu paikallishallinnossa on edelleen maltillista. Valtion alijäämä kohenisi selvemmin, ellei menoja kasvattaisi samalla puolustushankinnat. Ensimmäiset F-35-koneet arvioidaan toimitettavan ilmavoimille loppuvuonna, mikä tarkoittaa, että niiden alijäämävaikutus alkaa näkyä täysipainoisesti. Lisäksi tekeillä on paljon muitakin kalusto- ja varustehankintoja.

Ensi vuonna julkisten menojen kasvu on edelleen vaimeata, mutta verokertymä kasvaa talouden toipuessa veronalennuksista huolimatta. Vuoteen 2026 kohdistuu aiemmin päätettyjä sopeutustoimia sekä syksyllä päätettyjä uusia toimia, jotka hidastavat menojen kasvua. Vuoden 2026 alijäämää parantaa myös työttömyysvakuutusmaksun korotus. Julkisen talouden alijäämä kohenee 3,6 prosenttiin ja velkaantumisen hidastuu.

Paikallishallinto pysyi viime vuonna edelleen alijäämäisenä, mutta sektorin menojen kasvu saatiin maltilliseksi. Paikallishallinnon kulutusmenot kasvoivat enää vain kaksi prosenttia, kun vuotta aiemmin kasvua oli noin 10 prosenttia. Tänä vuonna menot kasvavat hieman nopeammin palkankorotusten ja TE-palvelu-uudistuksen vuoksi.

Kuntahallinnon alijäämä syvenee kuluvana vuonna, mikä aiheutuu mm. kulutusmenojen ja investointien kasvusta, vaimeasta verotulojen kehityksestä ja valtionosuuksiin tehtävistä leikkauksista. Vaikka kuntien verotulojen kasvu kiihtyy voimakkaasti ensi vuonna, kuntahallinnon alijäämä pienee vain hieman ja on 0,5 prosenttia suhteessa BKT:hen, sillä sopimuskorotukset kiihdyttävät kustannusten nousua ja hallituksen valtionapuleikkaukset hidastavat kuntahallinnon tulojen kasvua.

Kun määräaikaiset valtionosuusleikkaukset päättyvät, kuntahallinnon alijäämät supistuvat hieman ennustejakson lopulla.

1.5.3. Ilmajoen kunnan talouskehitys

Vuoden 2024 tilinpäätöksessä tulos oli 0,25 milj. euroa ylijäämäinen. Vertailukelpoinen tulos oli kuitenkin tätä parempi, sillä tulosta rasitti noin 0,5 milj. euron alaskirjaukset omaisuusarvoista. Varovaisesti laadittu ennuste ennakoii, että tämän vuoden tulos tulee olemaan miljoonan euron tuntu-massa.

Kunnassa on toteutettu säästöohjelmaa, jonka tavoitteena on pysäyttää toimintamenojen kasvu. Tavoitteeseen ei olla kokonaisuudessaan vielä päästy, minkä vuoksi toiminnan suunnitteluun on edelleen panostettava merkittävästi. Keskiössä tulevat olemaan nykyaikaisten järjestelminen ja työskentelytapojen käyttöönotto eri toiminnoissa sekä palveluverkon kattava uudistaminen. Alkuperäinen 4-5 miljoonan euron säästötavoite on realistinen kunhan toimintaa kehitetään tavoitteellisesti ja johdonmukaisesti.

Tulevien vuosien kehitystä kunnissa haastaa ennen kaikkea valtionosuuksien heikko kehitys ja työllisyyden hoidosta aiheutuvat kasvavat kustannukset. Valtionhallinnon epärealistiset laskelmat kuntien mahdollisuuksista selviytyä työllisyyden hoidosta aiheutuvista kustannuksista voivat aiheuttaa useissa kunnissa merkittäviä ongelmia. Ilmajoen kohdalla hyvä työllisyyskehitys on laimentanut jonkin verran uudistuksesta aiheutuvia negatiivisia vaikutuksia.

Kunta on viime vuodet investoinut voimakkaasti kunnan palvelujen ja kunnan elinvoimaisuuden kehittämiseen. Kunnan talouden keskeinen haaste onkin ollut investointien rahoittaminen ja velkaantumiskehityksen hallinta. Vuosien 2024 ja -25 investoinnit ovat pysyneet maltillisella tasolla. Lähi-vuosien investoinnit tulevat kuitenkin olemaan merkittäviä johtuen kouluverkon saneeraustarpeista, mikä tulee kasvattamaan kunnan velan määrää. Vuoden 2024 tilinpäätöksessä kunnalla on velkaa 64,3 milj. euroa. Kunnan on kyettävä hallitsemaan velan kasvua ja ennen kaikkea varmistettava velanhoitokyky siten, että kunnan taloudellinen liikkumavara ei muutu liian kapeaksi.

1.5.4. Talousarvion rakenne, sitovuus ja seuranta

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Sen hyväksymisen yhteydessä valtuusto hyväksyy myös kolmea tai useampaa vuotta koskevan taloussuunnitelman, jonka ensimmäinen vuosi on talousarviovuosi. Tämän perusteella kunnanhallitus tekee Ilmajoen kunnan talousarviosuunnitelmaehdotuksen vuosille 2026-2028. Rakentamisohjelmaehdotus tehdään viidelle vuodelle.

Kuntalaissa korostetaan sitovien tavoitteiden asettamista ja niiden seurannan merkitystä talouden ohjauksessa ja kytkemistä määrärahoihin ja tuloarvioihin. Tavoitteet asettaa valtuusto, joka myös sitoutuu hyväksymiinsä tavoitteisiin. Valtuuston tulee osoittaa tavoitteiden saavuttamiseksi tarvittavat voimavarat koko suunnittelukaudelle. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarvioon on otettava toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Talousarviossa on osoitettava myös taloudellisen

tuloksen muodostuminen sekä kunnan rahoitustarpeen kattamiskeinot. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa talousarvioon brutto- tai nettomääräisenä. Ilmajoen kunnan talousarvioehdotuksessa määrärahat esitetään pääsääntöisesti bruttomääräisinä. Nettositovuudesta on mainittu erikseen ao. kohdassa.

Kunnan talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Samaa rakennetta noudatetaan taloussuunnitelmassa ja tilinpäätökseen sisältyvässä talousarvion toteutusvertailussa. Lisäksi tarvitaan yleisperustelut ja liitteet.

SUORITEPERUSTE

Kirjanpitolain mukaan menot ja tulot on jaksotettava suoriteperusteen mukaisesti. Myös talousarviossa määrärahat ja tuloarviot esitetään suoriteperusteen mukaisina. Seurannassa talousarvion tuloslaskelmaosasta laaditaan kaksi toteutusvertailua, toisessa sisäiset erät ovat mukana ja toisessa ne on eliminoitu. Käyttötalouden toteutusvertailussa sisäiset erät ovat mukana.

MENO- JA TULOTASAPAINO

Kuntalain säännökset eivät edellytä tulojen ja menojen muodollista tasapainottamista vuositasolla. Tilikauden tulos talousarviossa tai muuna suunnitelmavuotena voi siten olla yli- tai alijäämäinen. Talousarviossa ja -suunnitelmassa tai niiden hyväksymisen yhteydessä on päätettävä toimenpiteistä, joilla edellisen vuoden taseen osoittama alijäämä ja talousarvion laatimisvuonna kertyväksi arvioitu alijäämä suunnittelukaudella katetaan (alijäämän kattamisvelvollisuus).

1.6. Talouden tasapaino

Kuntalain mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Ilmajoen kunnalla ei ole taseessa kattamattomia alijäämiä.

1.6.1. Talouden suunta

Suunnitelmakauden jokaisena vuonna tulos on selvästi ylijäämäinen. Hyvän kehityksen taustavaikeuttajina ovat merkittävät talouden tehostamistoimenpiteet ja tälle vuodelle toteutettu kunnallisveroprosentin korotus. Suunnitelmakauden lähtökohtana on edelleen jatkuva talouden seuranta ja järjestelmälliset talouden tehostamistoimenpiteet.

Taloussuunnitelman mukaisesti kertyneet ylijäämät kehittyvät taseessa seuraavasti:

KERTYNEET YLIJÄÄMÄT

	TP 2024	E2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	4 250 864	4 498 757	5 362 217	7 017 994	8 133 614
Tilikauden yli-/alijäämä	247 893	863 460	1 655 777	1 115 620	1 493 729
Ylijäämä yhteensä 31.12	4 498 757	5 362 217	7 017 994	8 133 614	9 627 343

Aiempiä vuosina kunnan ongelmana ollut rakenteellinen toimintatulojen ja -menojen epätasapaino on korjaantunut. Kunta on tästä huolimatta edelleen haastavassa tilanteessa, sillä mittavien investointien seurauksena velkamäärä kasvaa edelleen voimakkaasti. Hallinto- ja palvelurakenteita

sekä tulo- ja menotaloutta kokonaisuudessaan tulee arvioida ja kehittää siten, että toiminnan tehokkuutta ja taloudellisuutta voidaan lisätä.

1.6.2. Talouden tehostaminen

Kunnantalouden tehostamistoimien suunnittelua ja toteuttamista on viety eteenpäin vuodesta 2023 alkaen. Osa tavoitteista on toteutunut, mutta asetettuun 4-5 miljoonan euron säästötavoitteeseen pääsemiseksi kunnassa olisi tehtävä merkittäviä muutoksia palvelurakenteessaan tai vaihtoehtoisesti palveluiden tasoa ja määrää olisi laskettava.

Talouden kokonaiskuva on tällä hetkellä kohtuullisen hyvä, mutta kunnan toimintaympäristössä on nähtävissä monia uhkatekijöitä. Suomen yleinen talouden tila on heikko, mikä pitkittyessään johtaa mm. työttömyyden kasvuun sekä verotulojen ja valtionosuuksien vähenemiseen. Kunnan on varauduttava näihin uhkiin tehostamalla omaa toimintaansa ja taloutta. Edellä mainittujen uhkien lisäksi merkittävänä ajurina säästöille on laaja investointiohjelma ja sen mukanaan tuoma velkamäärän voimakas kasvu.

Päätöksenteon on oltava rohkeaa ja kauaskantoista. Suunnitelmallisen päätöksenteon on ulotuttava nykyistä valtuustokautta pidemmälle. Keskeisin ja vaikuttavin yksittäinen talouden tervehdyttämis-toimenpide olisi palveluverkon tiivistämiseen.

1.7. Tulot ja menot

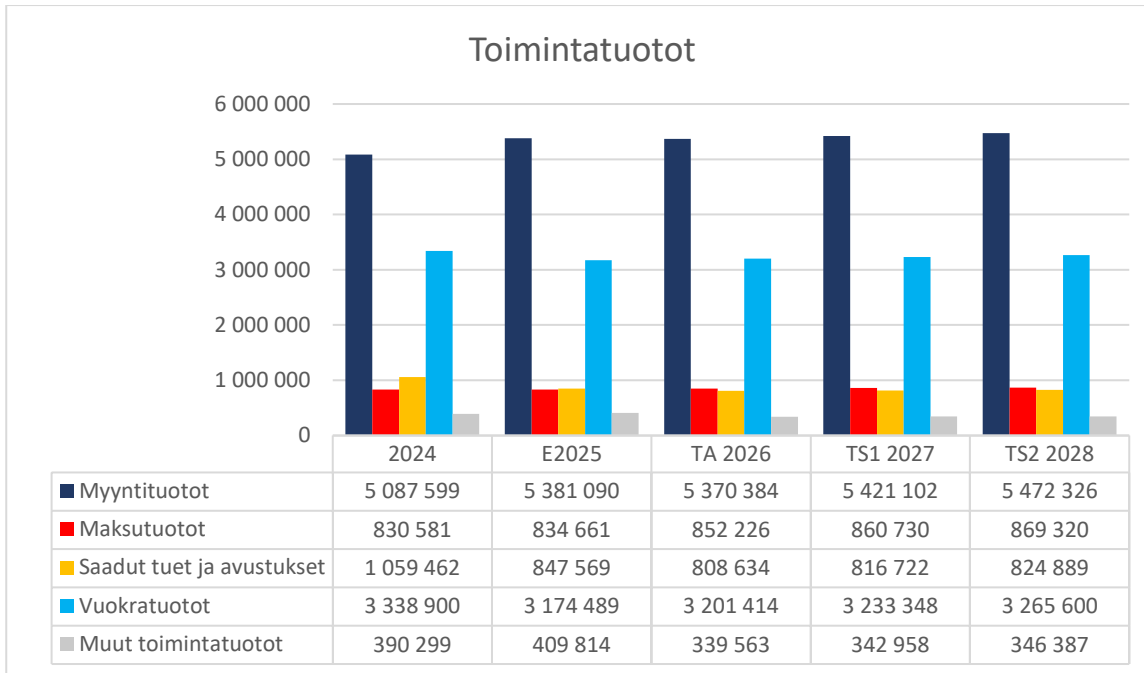
1.7.1. Tulojen kehitys

Kunnan tulolähteet ovat oman toiminnan tulot, verotulot ja valtionosuudet. Talousarvion kokonaistulot ovat 55,4 milj. euroa vuonna 2026.

OMAN TOIMINNAN TULOT

Kunnan oman toiminnan tulot koostuvat myynti- ja maksutuloista, avustuksista, vuokratuloista ja muista toimintatuotoista. Myyntituloja syntyy mm. vesi- ja jätevesimaksuista, uimahallimaksuista ja kotikuntakorvauksista. Maksutuloja ovat mm. varhaiskasvatuksen hoitopäivämaksut ja kansalaisopiston kurssimaksut. Avustukset ovat pääosin valtion myöntämiä määrärahoja kotouttamisen edistämiseen, erilaisiin hankkeisiin ja ohjelmiin. Muihin toimintatuottoihin kirjataan tonttien myyntivoitot.

Oman toiminnan tulot ovat olleet viime vuosina noin 10-11 milj. euroa. Taloussuunnitelmakaudella toimintatuottoihin ei ole odotettavissa olennaisia muutoksia.

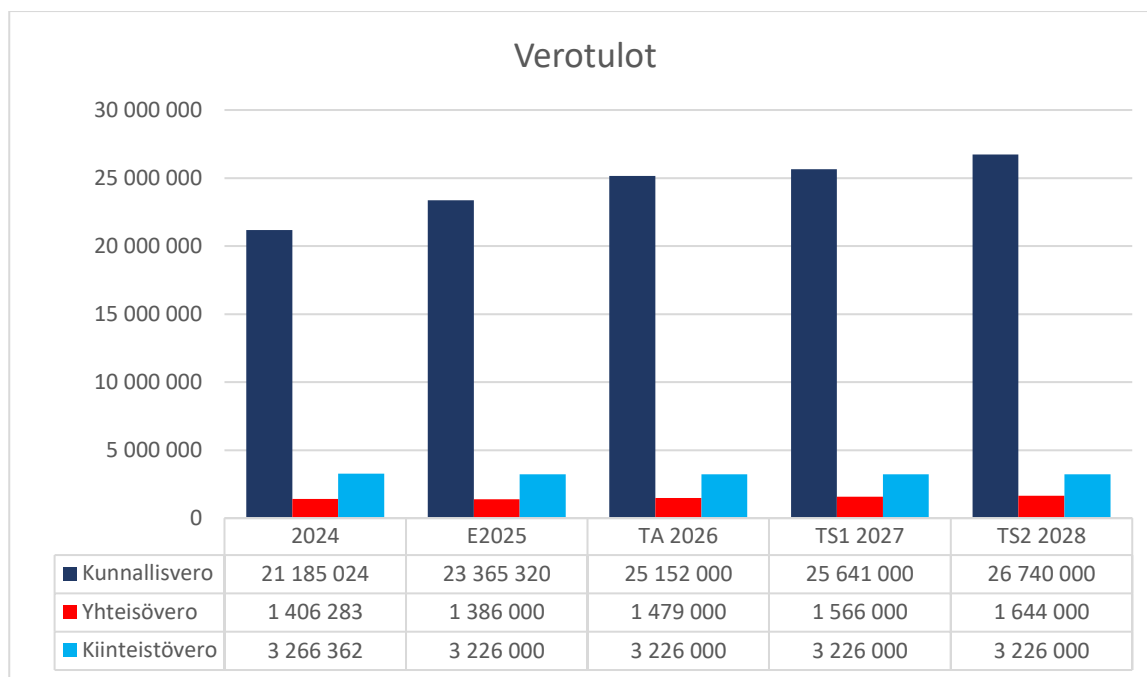
VEROTULOT

Verotulot sisältävät kunnan tuloveron, yhteisöveron ja kiinteistöveron.

VEROPROSENTIT

Verolaji	2025	2026
Tulovero	9,20 %	9,20 %
Maapohjan yleinen kiinteistövero	1,30 %	1,30 %
Vakituisten asuinrakennusten vero	0,60 %	0,60 %
Muiden rakennusten vero	1,20 %	1,20 %
Rakennusten yleinen kiinteistövero	0,93 %	0,93 %
Rakentamattoman rakennuspaikan vero	3,00 %	3,00 %
Yleishyödyllisen käytön kiinteistövero	0,00 %	0,00 %
Voimalaitosten vero	3,10 %	3,10 %

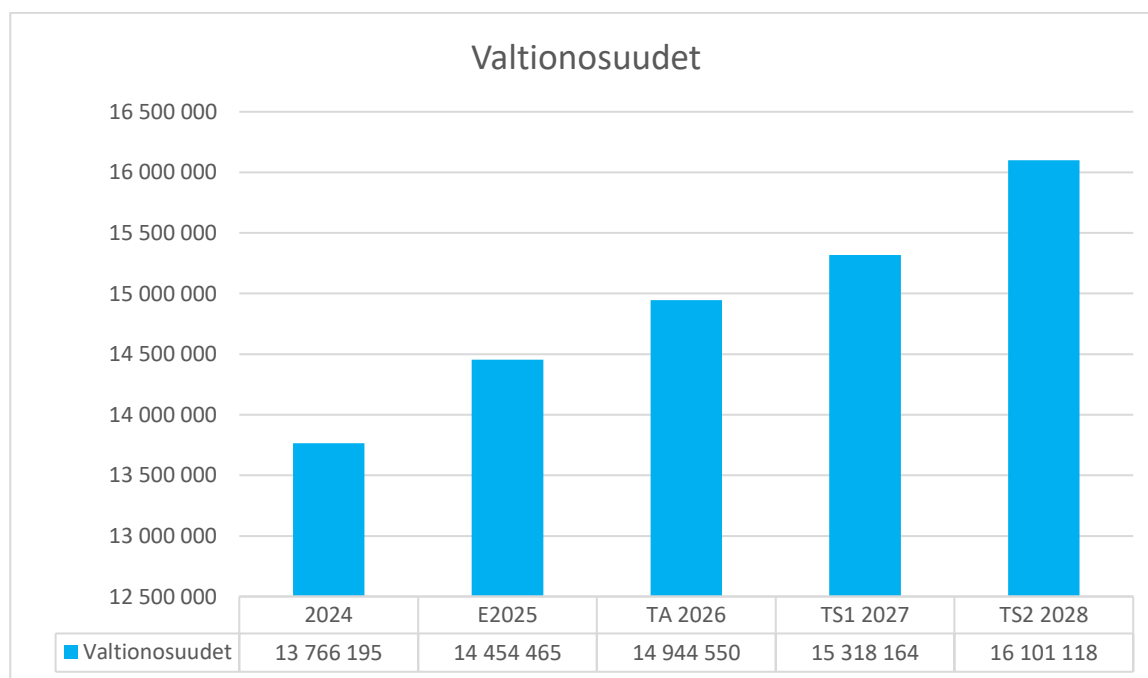
Vuoden 2025 verokertymän arvioidaan olevan yhteensä 28 milj. euroa: tuloveron (ansio- ja pääomatulovero) 23,4 milj. euroa, yhteisöveron 1,4 milj. euroa ja kiinteistöveron 3,2 milj. euroa. Verotulojen arvioidaan kasvavan 29,9 milj. euroon vuonna 2026.

VALTIONOSUUDET

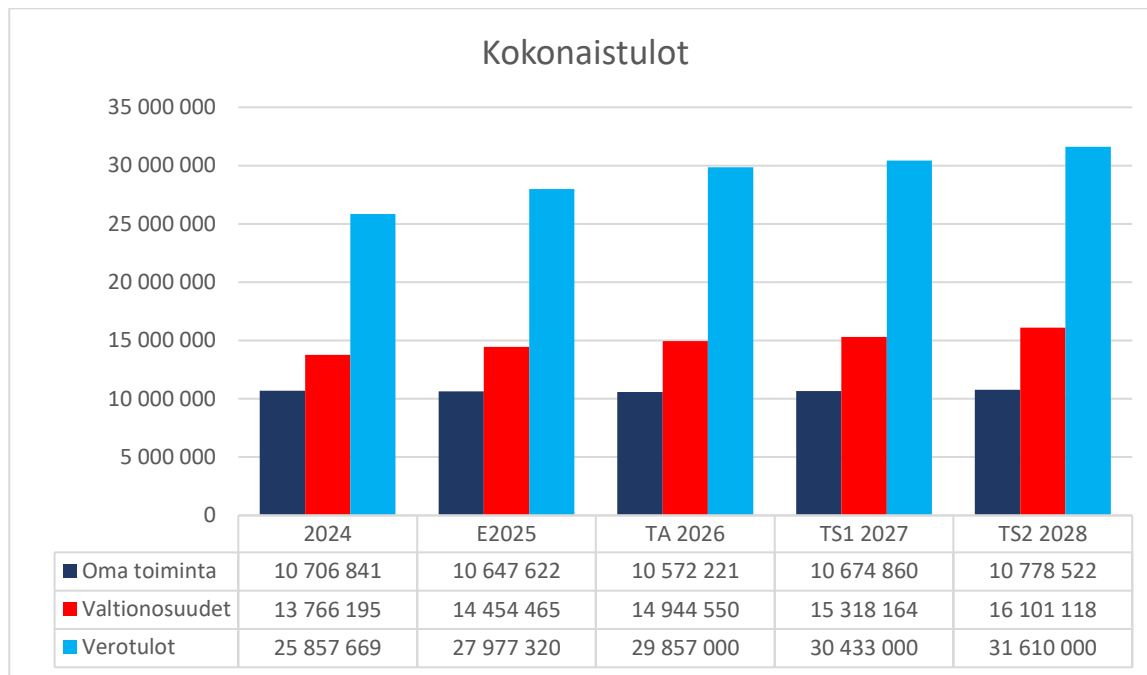
Valtionosuudet ovat kehittyneet heikosti sote-uudistuksen toteutumisen jälkeen, eikä tilanteen odoteta muuttuvan parempaan tulevina vuosina.

Valtiovarainministeriön syyskuussa julkaisemassa laskelmassa valtionosuudet kasvavat Ilmajoella vuoden 2025 tasosta 0,5 milj. euroa vuonna 2026, jolloin niiden määrä on 14,9 milj. euroa.

KOKONAISTULOT

Kokonaistulot kasvavat koko taloussuunnitelmakauden ajan. Verotulot lisääntyvät 1,9 milj. euroa vuonna 2026 johtuen pääosin kunnallisveron tuoton kasvusta. Seuraavina vuosina verotulojen kasvun ennakoidaan olevan maltillista. Kunnille ennakkoon vuonna 2023 maksetut valtionosuudet on maksettu kokonaisuudessaan takaisin valtiolle vuonna 2027, minkä vuoksi valtionosuuksiin tulee tasokorotus vuonna 2028.

1.7.2. Menojen kehitys

Kokonaismenoihin lasketaan käyttötalous-, investointi- ja rahoitusmenot. Kokonaismenot ovat 67,3 milj. euroa vuonna 2026. Kokonaismenot kasvavat 10,4 milj. euroa vuoden 2025 ennusteeseen verrattuna. Kunnan käyttötalouden menot ovat 48,3 milj. euroa, investointien vastaavasti 12,2 milj. euroa ja rahoitusmenot ovat 6,8 milj. euroa.

KÄYTTÖTALOUSMENOT

Oman toiminnan menot voidaan jakaa henkilöstömenoihin ja muihin oman toiminnan menoihin. Henkilöstömenot ovat kunnan oman toiminnan menoista noin 65 prosenttia. Muita oman toiminnan menoja ovat palvelujen ostot, aineet ja tarvikkeet, avustukset ja muut menot. Palvelujen ostoja ovat mm. asiantuntijapalveluiden ostot, oppilaskuljetukset ja työterveyspalvelut. Aineet ja tarvikkeet sisältävät mm. koulutarvikkeita, elintarvikkeita, sähkön ja veden. Avustuksia jaetaan mm. kotihoidontukena ja avustuksina yhteisöille. Muihin toimintakuluihin kirjataan mm. maksetut vuokrat.

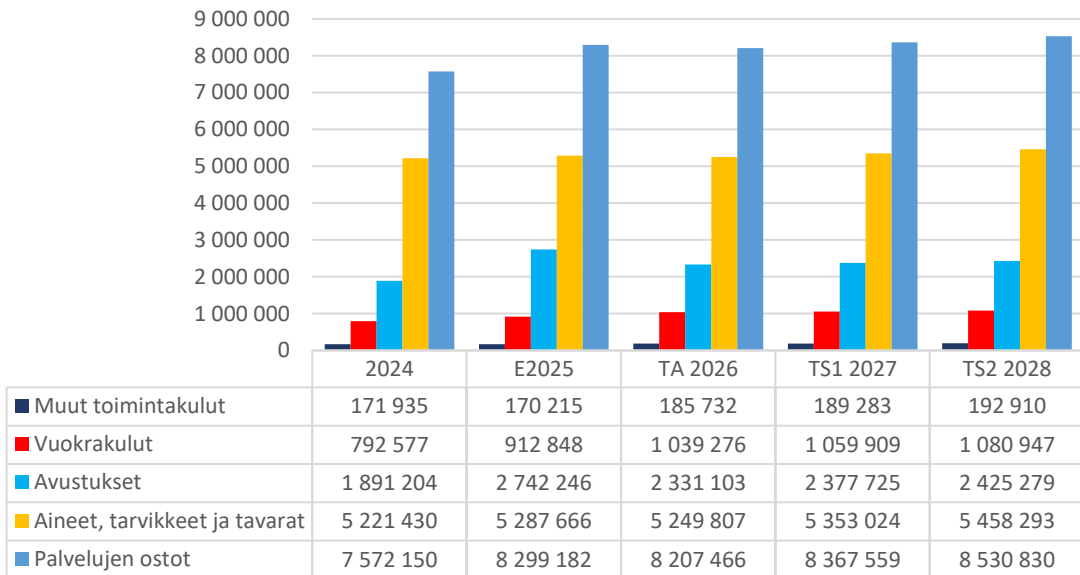
Henkilöstömenot kasvavat vuoden 2025 ennusteeseen nähden 6,4 prosenttia ollen 31,3 milj. euroa.

Henkilöstökulut

Muut oman toiminnan menot laskevat 0,3 milj. euroa vuoden 2025 ennusteeseen nähden. Menojen väheneminen kohdistuu pääosin maksettaviin avustuksiin.

Toimintakulut

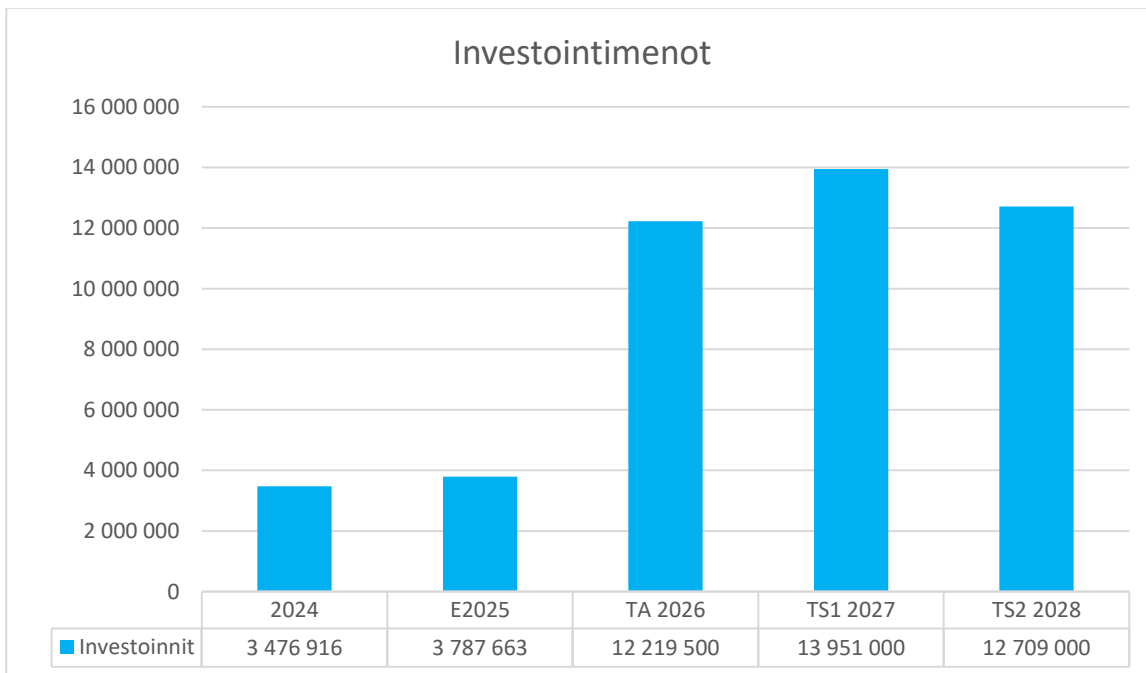
INVESTOINTIMENOT

Lähivuosien investointitarpeet pysyvät korkealla tasolla. Vuoden 2026 investoinnit ovat nousemassa 12,2 miljoonaan euroon. Investointiohjelman suurin investointikohde on Koskenkorvan koulun rakentamisen käynnistyminen, johon on varattu 6,5 milj. euron määräraha.

Vuoden 2026 investointiohjelmassa rakentamiseen ja peruskorjauksiin on varattu määrärahaa 8,4 milj. euroa, kunnallisteknisiin töihin 2,9 milj. euroa, irtaimiston hankintaan 0,5 milj. euroa ja maan hankintaan 0,4 milj. euroa.

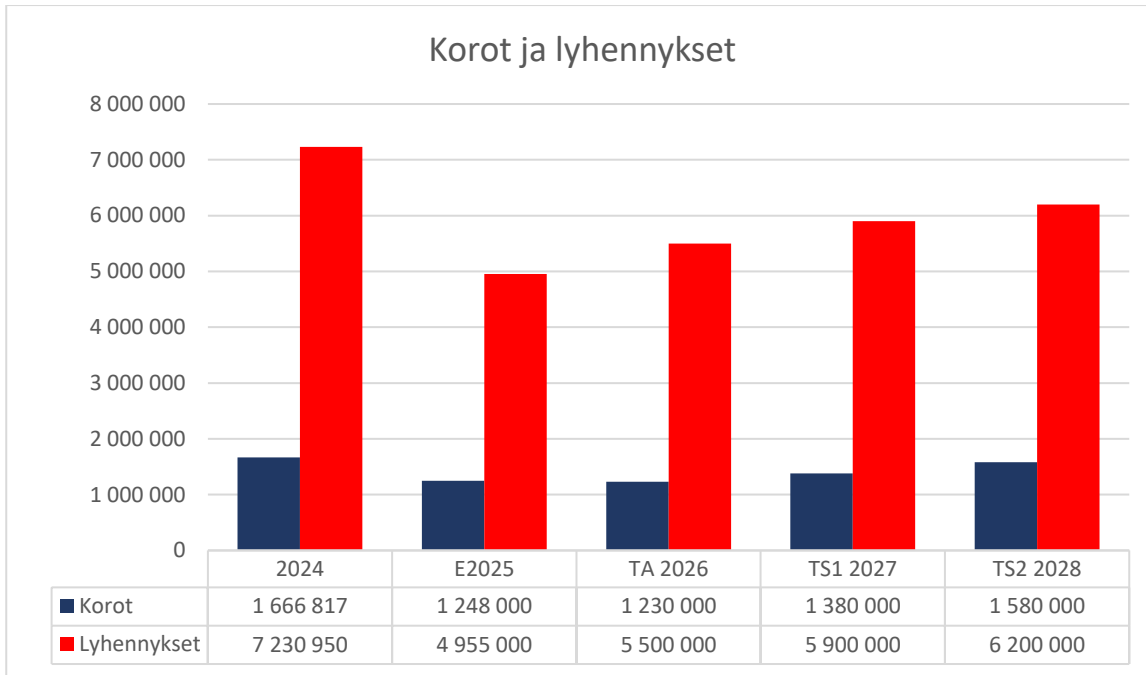
Taloussuunnitelman mukaan investointien määrä kasvaa vuonna 2027, jolloin investointimenot ovat 13,6 milj. euroa. Rakentamiseen ja peruskorjauksiin on varattu määrärahaa 8,9 milj. euroa, kunnallisteknisiin töihin 3,4 milj. euroa, irtaimiston hankintaan 1,3 milj. euroa ja maan hankintaan 0,4 milj. euroa.

Investointimenot ovat korkealla tasolla edelleen taloussuunnitelmavuotena 2028 ollen 12,3 milj. euroa. Rakentamiseen ja peruskorjauksiin on varattu määrärahaa 8,0 milj. euroa, kunnallisteknisiin töihin 4,1 milj. euroa, irtaimiston hankintaan 0,2 milj. euroa ja maan hankintaan 0,4 milj. euroa.

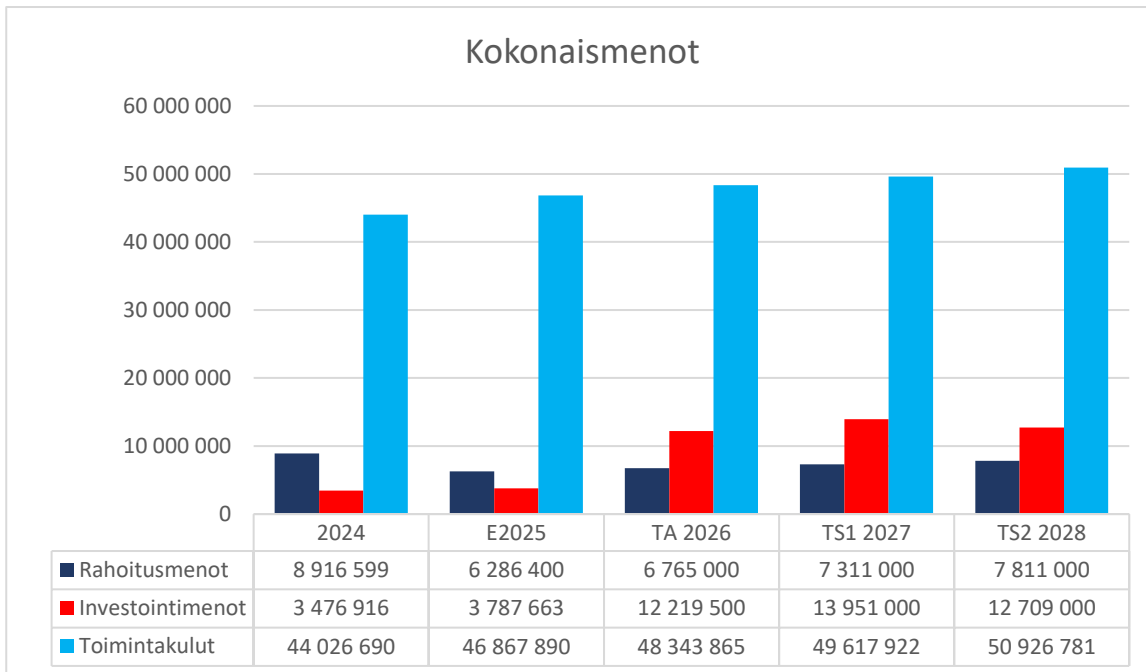
RAHOITUSMENOT

Rahoitusmenot koostuvat pääosin lainojen korko- ja lyhennysmenoista. Korot ovat laskeneet, mikä vähentää lainojen korkomenoja. Lainojen lyhennykset ovat 5,5 milj. euroa ja korkokulut 1,2 milj. euroa vuonna 2026.

KOKONAISMENOT

Kunnan kokonaismenot kasvavat vuoden 2025 ennusteeseen nähden 10,4 milj. euroa. Kasvun taustalla on erityisesti investointien määrän kasvu.

2. KÄYTTÖTALOUS JA TAVOITTEET

KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Myyntituotot	5 087 599	5 098 663	5 370 384	5 421 102	5 472 326
Maksutuotot	830 581	852 226	852 226	860 730	869 320
Saadut tuet ja avustukset	1 059 462	836 775	808 634	816 722	824 889
Vuokratuotot	3 338 900	3 256 429	3 201 414	3 233 348	3 265 600
Muut toimintatuotot	390 299	335 563	339 563	342 958	346 387
Toimintatuotot	10 706 841	10 379 656	10 572 221	10 674 860	10 778 522
Henkilöstökulut	-28 377 393	-29 156 065	-31 330 481	-32 270 422	-33 238 522
Palvelujen ostot	-7 572 150	-8 088 112	-8 207 466	-8 367 559	-8 530 830
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 221 430	-4 672 763	-5 249 807	-5 353 024	-5 458 293
Maksetut avustukset	-1 891 204	-2 539 347	-2 331 103	-2 377 725	-2 425 279
Vuokrakulut	-792 577	-949 459	-1 039 276	-1 059 909	-1 080 947
Muut toimintakulut	-171 935	-167 773	-185 732	-189 283	-192 910
Toimintakulut	-44 026 690	-45 573 519	-48 343 865	-49 617 922	-50 926 781

2.1. Kunnanvaltuusto, keskusvaalilautakunta ja tarkastuslautakunta

KUNNANVALTUUSTO (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot yht.	0	0	0	0	0
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-57 201	-72 260	-66 320	-68 310	-70 358
Palvelujen ostot	-20 488	-29 750	-31 250	-31 856	-32 474
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 969	-6 700	-6 300	-6 426	-6 555
Muut toimintakulut	-330	-200	-600	-612	-624
Toimintakulut yht.	-81 987	-108 910	-104 470	-107 204	-110 011
Toimintakate	-81 987	-108 910	-104 470	-107 204	-110 011
Yhteensä	-81 987	-108 910	-104 470	-107 204	-110 011

TARKASTUSLAUTAKUNTA (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot yht.	0	0	0	0	0
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-11 865	-15 600	-15 650	-16 121	-16 605
Palvelujen ostot	-23 411	-21 840	-25 120	-25 623	-26 135
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-336	-474	-474	-474	-474
Toimintakulut yht.	-35 612	-37 914	-41 244	-42 218	-43 214
Toimintakate	-35 612	-37 914	-41 244	-42 218	-43 214
Yhteensä	-35 612	-37 914	-41 244	-42 218	-43 214

KESKUSVAALILAUTAKUNTA (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot					
Tuet ja avustukset	67 824	12 000	0	0	0
Muut toimintatuotot	148	0	0	0	0
Toimintatuotot yht.	67 972	12 000	0	0	0
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-48 836	-35 890	-1 220	-1 257	-1 295
Palvelujen ostot	-4 429	-5 800	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 058	-5 100	0	0	0
Muut toimintakulut	-306	0	0	0	0
Toimintakulut yht.	-55 629	-46 790	-1 220	-1 257	-1 295
Toimintakate	12 343	-34 790	-1 220	-1 257	-1 295
Yhteensä	12 343	-34 790	-1 220	-1 257	-1 295

2.2.Konserni- ja elinvoimapalvelut

TILIVELVOLLINEN

Hallinto- ja talousjohtaja

TOIMINNAN KUVAUS

Konserni- ja elinvoimapalvelut vastaa kunnan sisäistä henkilöstön, hallinnon, talouden ja tietohallinnon tukipalveluista. Toimialan vastuulla on lisäksi isännöintipalvelut sekä kunnan elinkeinojen edistäminen ja työllisyydenhoito.

KONSERNI- JA ELINVOIMAPALVELUT (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot					
Myyntituotot	177 792	178 140	219 980	221 837	223 712
Maksutuotot	-18 605	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	458 175	237 000	375 000	378 750	382 538
Vuokratuotot	127 648	97 868	70 620	71 326	72 039
Muut toimintatuotot	568	0	0	0	0
Toimintatuotot yht.	745 578	513 008	665 600	671 913	678 289
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-2 153 197	-2 201 931	-2 576 845	-2 654 160	-2 733 787
Palvelujen ostot	-1 737 035	-2 653 850	-2 681 850	-2 735 202	-2 789 619
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-83 475	-106 344	-101 707	-103 708	-105 748
Avustukset	-639 129	-939 193	-1 114 236	-1 136 521	-1 159 252
Vuokratulot	-126 174	-127 510	-128 771	-131 334	-133 948
Muut toimintakulut	-97 425	-106 072	-122 614	-125 066	-127 568
Toimintakulut yht.	-4 836 435	-6 134 900	-6 726 023	-6 885 991	-7 049 922
Toimintakate	-4 090 857	-5 621 892	-6 060 423	-6 214 078	-6 371 633
Poistot ja arvonalentumiset	-100 806	-61 728	-20 321	-21 134	-21 980
Yhteensä	-4 191 663	-5 683 620	-6 080 744	-6 235 212	-6 393 613

2.2.1. Yleishallinto

TILIVELVOLLINEN

Hallinto- ja talousjohtaja

TOIMINNAN KUVAUS

Hallinto- ja talouspalveluiden talousarvio sisältää määrärahat kunnanvaltuuston, tarkastuslautakunnan, keskusvaalilautakunnan ja kunnanhallituksen hallinnon tuottamiseen. Tulosalueen vastuualueeseen kuuluvat myös talous- ja tietohallinnon sekä isännöinnin ja monistamon palveluiden tuottaminen koko kuntaorganisaatiolle.

Tulosalueen kustannuspaikkoja ovat kunnanvaltuusto, tarkastuslautakunta, keskusvaalilautakunta, kunnanhallitus, ystävyyskuntatoiminta, yhteistoimintaosuudet, kunnallisveroitus, avustukset,

kunnanhallituksen käyttövarausmäärärahat, kylähankkeet, asuntotoimi ja isännöinti, hallinto- ja taloustoimistot, monistamo, yhteiset posti- ja puhelinkulut ja tietohallinto.

Asuntotoimen tulosalueen tehtävä on hoitaa kunnan suoraan omistamien asuntojen isännöinnin tehtävät. Asuntotoimella on hoidettavanaan seitsemän huoneistoa/tilaa, joista kolme on yksittäinen huoneisto asunto-osakeyhtiössä ja loput kunnan omistamissa kiinteistöissä. Lisäksi vuoden 2023 alusta asuntotoimelle siirtyi aiemmin sosiaalitoimen isännöinnissä ollut kiinteistö Homesojankuja 12:ssa (nykyinen osoite likoonpolku 6), jossa on 13 huoneistoa. Huoneistot on vuokrattu yksityisille henkilöille, pois lukien yksi, joka on Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen vuokrattavana.

Tulosalueella työskentelee yhteensä 14 henkilöä, joista viisi työskentelee hallintopalveluissa, kolme talouspalveluissa, kolme tietohallinnossa ja kolme isännöinnissä.

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite	
Tuotamme palvelut kestävästi ja tuloksellisesti	
1) Asianhallintajärjestelmän siirto SaaS-palveluun	
-Mittari ja tavoitetaso: Kyllä/Ei	
2) Kirjanpitojärjestelmän siirto SaaS-palveluun	
-Mittari ja tavoitetaso: Kyllä/Ei	
3) Sähköisen arkistoinnin käyttöönotto	
-Mittari ja tavoitetaso: Kyllä/Ei	
4) Ostolaskujen kierrätyksen automatisointi	
-Mittari ja tavoitetaso: Kyllä/Ei	
5) Isännöinnin sopimushinnan tarkistus ennen kunnan talousarvion hyväksymistä palveluntuottajan ja tilaajan yhteisessä neuvottelussa	
-Mittari ja tavoitetaso: Kyllä/Ei	
Panostamme henkilöstöön ja työn sujuvuuteen	
6) Säännölliset osastopalaverit	
-Mittari ja tavoitetaso: Vähintään 2 krt kuukaudessa	
7) Kehityskeskustelujen käyminen	
-Mittari ja tavoitetaso: Kyllä/Ei	

SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	Tavoitetaso 2026
Kirjanpidon viive	7-30 pv
Maksuvalmius	4-7 pv
Viivästyskorkotasoa	enintään 0,01

YLEISHALLINTO (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot					
Myyntituotot	177 497	178 140	219 980	221 837	223 712
Maksutuotot	-18 605	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	171 563	170 000	170 000	171 700	173 417
Muut toimintatuotot	420	0	0	0	0
Toimintatuotot yht.	330 874	348 140	389 980	393 537	397 129
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-1 787 853	-1 898 319	-2 025 686	-2 086 464	-2 149 060
Palvelujen ostot	-1 351 115	-1 308 228	-1 345 663	-1 372 344	-1 399 561
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-38 527	-47 400	-45 500	-46 390	-47 297
Avustukset	-133 424	-80 000	-80 000	-81 600	-83 232
Vuokratulot	-19 424	-21 016	-19 216	-19 590	-19 971
Muut toimintakulut	-96 114	-100 500	-116 500	-118 830	-121 207
Toimintakulut yht.	-3 426 457	-3 455 463	-3 632 565	-3 725 218	-3 820 328
Toimintakate	-3 095 582	-3 107 323	-3 242 585	-3 331 681	-3 423 199
Poistot ja arvonalentumiset	-84 622	-49 254	-5 000	-5 200	-5 408
Yhteensä	-3 180 204	-3 156 577	-3 247 585	-3 336 881	-3 428 607

2.2.2. Isännöinti

TILIVELVOLLINEN

Isännöitsijä

TOIMINNAN KUVAUS

Isännöinnin tulosalue on osa hallinto- ja talousosastoa ja tehtävä on tuottaa isännöinnin palvelut kunnan 100 % omistamalle tytäryhtiölle Ilmajoen Vuokratalot Oy:lle sekä kunnan ja useamman muun yhteisön omistamalle sr Ilmajoen Palvelutalosaatiölle. Isännöinnin toiminta sisältää hallinnollisen ja teknisen isännöinnin kaikkine tehtävineen.

Isännöinti ylläpitää toimiston henkilöstön, ohjelmat ja muut tarvittavat toiminnot, jotta annettu tehtävä voidaan suorittaa nykyaikaisin menetelmin ja sopivalla henkilöstömitoituksella.

Henkilöstöä isännöinnissä on kolme päätoimisena (isännöitsijä, kiinteistöasiantuntija ja toimistosih-teeri) sekä pääkirjanpitäjä pienellä prosenttiosuudella.

Yhteisöt ovat tehneet kunnan kanssa isännöintisopimuksen.

Kulut pääsääntöisesti koostuvat palkkamenoista sekä ohjelmistomaksuista.

Talousarvion lähtökohtana on toiminnan ennakointi kuukausittaisen laskutuksen myötä.

2.2.3. Henkilöstöhallinto

TILIVELVOLLINEN

Henkilöstöjohtaja

TOIMINNAN KUVAUS

Henkilöstöhallinnon tehtävänä on kunnan henkilöstöpolitiikan koordinointi, keskitettyjen henkilöstöhallinnon palvelujen tuottaminen, henkilöstöjaoston toiminnasta vastaaminen sekä virka- ja työehtosopimusten edellyttämä paikallinen neuvottelutoiminta ja sopiminen. Lisäksi tulosalueen tehtävänä on työsuojelun yhteistoiminnan järjestäminen, kehittäminen ja ylläpitäminen sekä työturvallisuuden organisaatiotasoinen kehittäminen ja esihenkilöjen tukeminen työturvallisuusasioissa. Tulosalue ohjaa ja tukee esihenkilöjä mm. rekrytoinnissa, henkilöstösuunnittelussa ja resursoinnissa, osaamisen kehittämisessä, työhyvinvoinnin johtamisessa sekä palvelussuhdeasioissa ja muussa esihenkilötyössä. Lisäksi tulosalue vastaa kunnan poikkihallinnollisen työhyvinvointiryhmän toiminnasta.

Henkilöstöhallinnon tulosalueella työskentelee vuonna 2026 kolme vakituista palkkasihteeriä ja henkilöstöjohtaja. Tulosalueen suurin toimintameno on palkkakulut. Lisäksi on varattu keskitetysti määrärahoja osaamisen kehittämiseen, työhyvinvoinnin tukemiseen ja johtamisen tukeen sekä erityisesti vuonna 2026 työturvallisuuden kokonaisuuden kehittämiseen ja hr-toimintojen digitalisaation edistämiseen.

Henkilöstöhallinnon vuoden 2026 tavoitteita ohjaa kuntastrategia, jonka mukaan panostamme henkilöstöön ja työn sujuvuuteen kehittämällä palveluprosesseja, johtamalla inhimillisesti ja kehittämällä osaamisen johtamista. Talousarviovuoden 2026 aikana henkilöstöhallinnon tavoitteina on työhyvinvoinnin ja työssäjaksamisen edistäminen, työturvallisuuskokonaisuuden kehittäminen, palkkaus- ja palkitsemisjärjestelmien kehittäminen erityisesti osana palveluverkkoratkaisua, hr-toimintojen digitalisaation edistäminen, rekrytointiprosessien kehittäminen sekä johtamisen tukemien huomioiden erityisesti osaamisen johtaminen.

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite

Tuotamme palvelut kestävästi ja tuloksellisesti

1) HR-toimintojen digitalisaation edistäminen

-Mittari ja tavoitetaso: Sähköisten allekirjoitusten ja sähköisen arkiston käyttöönotto kaikkien HR-asia-
kirjojen osalta

Panostamme henkilöstöön ja työn sujuvuuteen

2) Työhyvinvoinnin ja työssäjaksamisen edistäminen

-Mittari ja tavoitetaso: Terveysperusteisten poissaolojen määrä alle
kuntien keskiarvon (16,3)

3) Työhyvinvoinnin ja työssäjaksamisen edistäminen

-Mittari ja tavoitetaso: eNPS yli vuoden 2025 tason (+42)

Painopiste ja tavoite	
4) Työturvallisuuskokonaisuuden kehittäminen	
	-Mittari ja tavoitetaso: Uuden työsuojelu- ja työturvallisuusohjelman hankinta
5) Palkkaus- ja palkitsemisjärjestelmien kehittäminen	
	-Mittari ja tavoitetaso: OVTES tva-palkkausjärjestelmän tarkastelu, palkitsemisohjeiden päivitys, taso-palkkamallin toimivuus
6) Johtamisen tukemien huomioiden erityisesti osaamisen johtaminen	
	-Mittari ja tavoitetaso: Esihenkilöjen iltapäivät 2-4 kertaa / vuosi
7) Johtamisen tukemien huomioiden erityisesti osaamisen johtaminen	
	-Mittari ja tavoitetaso: 3 koulutuspäivää työntekijää kohden / vuosi

SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	Tavoitetaso 2026
Työntekijöiden poissaolot alle 16,3 päivää	16,2
eNPS yli +42	+43
Uuden työsuojelu- ja työturvallisuusohjelman hankinta	Otettu käyttöön
Sähköisten allekirjoitusten ja sähköisen arkiston käyttöönotto kaikkien HR-asiakirjojen osalta	Otettu käyttöön
Esihenkilöjen iltapäivät	2-4 kertaa / vuosi
Työntekijän koulutuspäivät	3 päivää / vuosi

2.2.4. Elinvoima- ja työllisyyspalvelut

TILIVELVOLLINEN

Elinvoimapääällikkö

TOIMINNAN KUVAUS

Elinvoimapalvelut vastaa elinkeinojen edistämisestä yhteistyössä paikallisten, alueellisten ja valtakunnallisten kumppaneiden kanssa. Elinvoimapalvelut palvelee sekä uusia että vanhoja yritysasiakkaita asioissa, jotka koskevat esimerkiksi yritysten sijoittumista, tontti- ja toimitilakysymyksiä, yleistä yritysneuvontaa, uusien yritysten perustamista, omistajanvaihdoksia, vientiä, yhteistyötä, rahoituskysymyksiä ja matkailua. Kuntaimagotyötä sekä markkinointia tehdään monikanavaisen viestinnän ja markkinoinnin keinoin. Elinvoimapalvelut on yrittäjän paikallinen kumppani kaikissa yrittäjyyteen liittyvissä asioissa.

Tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat muun muassa alueen kunnat, maakuntaliitto, elinvoimakeskus, Kehittämisyhdistys Liiveri, Uusyrittäjäkeskus Neuvoa-antava, paikallinen sekä maakunnallinen yrittäjäjärjestö ja alueen koulutusorganisaatiot.

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite	
Edistämme yrittäjyyttä	
1) Myytyjen yritystonttien määrä	
-Mittari ja tavoitetaso: Nouseva suhteessa vuoteen 2025	
2) Yritysten määrä	
-Mittari ja tavoitetaso: Positiivinen nettokehitys	
3) Osallistutaan Suomen merkittävimmän toistuvan omistajanvaihdostapahtuman Etelä-Pohjanmaan Yritysmarkkinoiden järjestämiseen	
-Mittari ja tavoitetaso: Kyllä/Ei	

SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	Tavoitetaso 2026
Työttömyysaste	Alle 6 %

ELINVOIMAPALVELUJEN TULOSYKSIKÖ (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot					
Myyntituotot	295	0	0	0	0
Vuokratuotot	127 648	97 868	70 620	71 326	72 039
Toimintatuotot yht.	127 943	97 868	70 620	71 326	72 039
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-100 367	-149 269	-208 378	-214 630	-221 069
Palvelujen ostot	-243 023	-248 880	-284 344	-289 997	-295 759
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-36 435	-46 628	-47 891	-48 846	-49 819
Vuokrakulut	-106 635	-106 494	-109 555	-111 744	-113 977
Muut toimintakulut	-618	-5 372	-5 514	-5 624	-5 737
Toimintakulut yht.	-487 079	-556 643	-655 682	-670 841	-686 361
Toimintakate	-359 136	-458 775	-585 062	-599 515	-614 322
Poistot ja arvonalentumiset	-16 184	-12 474	-15 321	-15 934	-16 572
Yhteensä	-375 319	-471 249	-600 383	-615 449	-630 894

TYÖLLISYYS- JA KOTOUTTAMISPALVELUT (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot					
Tuet ja avustukset	218 788	55 000	205 000	207 050	209 121
Toimintatuotot yht.	218 788	55 000	205 000	207 050	209 121
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-147 075	-30 593	-259 591	-267 378	-275 400
Palvelujen ostot	-94 569	-1 039 352	-995 473	-1 015 382	-1 035 690
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 151	-42	-1 542	-1 572	-1 603
Avustukset	-505 705	-859 193	-1 034 236	-1 054 921	-1 076 020
Vuokratkulut	-114	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-57	0	0	0	0
Toimintakulut yht.	-749 671	-1 929 180	-2 290 842	-2 339 253	-2 388 713
Toimintakate	-530 883	-1 874 180	-2 085 842	-2 132 203	-2 179 592
Yhteensä	-530 883	-1 874 180	-2 085 842	-2 132 203	-2 179 592

2.3. Tekninen toimiala

TILIVELVOLLINEN

Tekninen johtaja

TOIMINNAN KUVAUS

Tekninen toimiala tuottaa ja ylläpitää toimivaa ja viihtyisää elinympäristöä. Se huolehtii kuntarakentamisesta ja erilaisista teknisistä projekteista. Tekninen toimiala vastaa kunnan teknisestä infrastruktuurista, kuten kunnan omistamista rakennuksista, kaduista, vesihuollosta, rakennusvalvonnasta ja kaavoituksesta sekä ympäristönsuojelusta ja maa-alueiden käytöstä.

TEKNINEN TOIMIALA (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot					
Myyntituotot	3 930 681	4 001 517	3 950 956	3 987 923	4 025 259
Maksutuotot	99 762	88 374	88 374	89 258	90 151
Tuet ja avustukset	85 889	141 929	29 929	30 229	30 530
Vuokratuotot	3 195 015	3 121 670	3 121 670	3 152 821	3 184 283
Muut toimintatuotot	374 366	320 584	320 584	323 789	327 027
Toimintatuotot yht.	7 685 713	7 674 074	7 511 513	7 584 020	7 657 250
Valmistus omaan käyttöön	24 675	70 000	19 840	19 840	19 840
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-4 427 597	-4 709 352	-5 010 289	-5 160 612	-5 315 419
Palvelujen ostot	-3 334 580	-3 058 214	-2 791 570	-2 844 016	-2 897 494
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 331 314	-4 063 223	-4 216 800	-4 299 873	-4 384 598
Avustukset	-17 053	-21 279	-21 841	-22 278	-22 723
Vuokratulot	-539 205	-753 690	-839 690	-856 341	-873 321
Muut toimintakulut	-34 030	-20 475	-20 802	-21 057	-21 317
Toimintakulut yht.	-12 683 780	-12 626 233	-12 900 992	-13 204 177	-13 514 872
Toimintakate	-4 973 392	-4 882 159	-5 369 639	-5 600 317	-5 837 782
Poistot ja arvonalentumiset	-3 059 750	-2 824 187	-2 891 453	-3 007 113	-3 127 401
Yhteensä	-8 033 142	-7 706 346	-8 261 092	-8 607 430	-8 965 183

2.3.1. Tekninen hallinto

TILIVELVOLLINEN

Tekninen johtaja

TOIMINNAN KUVAUS

Tekninen johtaja koordinoi ja johtaa teknisen toimialan tehtävälueiden toimintaa, vastaa toimialan hankintatoimesta ja rakennuttamistoiminnoista sekä valmistelelee teknisen lautakunnan päätettäväksi tulevat talousarvio- ja muut hallinto- ja johtosäännöissä määritellyt asiat.

Määrärahan tarve muodostuu henkilöstömenoista (Tekninen johtaja 100 prosenttia, osastosihteeri 100 prosenttia, rakennuttajainsinööri 25 prosenttia) teknisen lautakunnan kokouspalkkio- ym. -kustannuksista ja teknisen toimiston toimistotarvike-, kalusto- ja laitevuokrakustannuksista sekä työterveyshuollon menoista koko toimialan osalta.

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite

Tuotamme palvelut kestävästi ja tuloksellisesti

1) Ylläpidämme teknisen toimialan palveluita ja palvelutasoa kustannustehokkaasti.

-Mittari ja tavoitetaso: Myymme ja/tai puramme vajaakäyttöiseksi jääneet rakennukset.

Selvitämme rakennusten ja kuntainfran korjaustarpeet ennakoivasti.

Painopiste ja tavoite

Hyödynnämme henkilöstön osaamista laaja-alaisesti ja mahdollistamme henkilöstön yhteiskäyttöä muiden toimialojen kesken.

Panostamme henkilöstöön ja työn sujuvuuteen

2) Kehitämme johtamistapoja ja panostamme henkilöstön hyvinvointiin.

-Mittari ja tavoitetaso: Pidämme henkilöstön tietoisena kunnan tavoitteista ja tavoitteiden toteutumisesta.

Mahdollistetaan tarpeiden mukaiset henkilöstön täydennyskoulutukset ja omaehtoinen kouluttautuminen.

Rakennamme arvostavaa yhteishenkeä

3) Viestimme avoimesti ja kunnioittavasti.

-Mittari ja tavoitetaso: Viestimme ja informoimme ennakoivasti teknisen toimialan toiminnasta henkilöstöä, kuntalaisia, sidosryhmiä ja muita osallisia sekä huomioimme osalliset valmistelussa.

Edistämme yrittäjyyttä

4) Ylläpidämme aktiivista yhteistyötä kunnan ja yrittäjien välillä.

-Mittari ja tavoitetaso: Huomioimme Ilmajokiset yritykset teknisen toimialan hankinnoissa.

TEKNINEN HALLINTO (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot yht.	0	0	0	0	0
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-177 870	-196 025	-204 369	-210 501	-216 817
Palvelujen ostot	-47 600	-20 796	-44 925	-45 816	-46 724
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 028	-7 556	-7 417	-7 557	-7 699
Vuokratkulut	-1 838	-3 223	-3 032	-3 093	-3 155
Toimintakulut yht.	-231 336	-227 600	-259 743	-266 967	-274 395
Toimintakate	-231 336	-227 600	-259 743	-266 967	-274 395
Poistot ja arvonalentumiset	-21 990	-34 000	0	0	0
Yhteensä	-253 327	-261 600	-259 743	-266 967	-274 395

2.3.2. Kunnallistekniikka**TILIVELVOLLINEN**

Kunnallistekniikan päällikkö

TOIMINNAN KUVAUS

Liikenneväylien kunnossapidolla ylläpidetään kunnan kaavateiden ja kunnan hoidossa olevien yksityisteiden liikennöintikelpoisuutta. Asemakaava-alueiden hulevesiverkoston ylläpito sisältyy liikenneväylien tulosityksikköön.

Katu- ja tievalaistus sisältää kaavateille ja valtion ylläpitämillä yleisillä maanteilla kunnan rakentamien ja ylläpitovastuulle kuuluvien katu- ja tievalaistusten kunnossapidon ja ylläpidon.

Urheilupaikkojen kunnossapito sisältää liikuntapaikkojen ja kilpaurheilun suorituspaikkojen pienet korjaus- ja kunnossapitotehtävät sekä koulujen luistelualueiden hoidon. Ylläpito sisältyy vapaa-ai-
kapalveluiden vastuualueelle.

Puistojen ja leikkipaikkojen kunnossapidolla ylläpidetään rakennetut puisto- ja virkistysalueet sekä lasten leikkipaikat.

Ilmajoen kunta on osakkaana Lakeuden Etappi Oy:ssä, joka vastaa osakaskuntien jätehuollosta.

Metsien kunnossapito käsittää kunnan talousmetsien hoitosuunnitelman mukaiset hakkuut ja pää-
osin ostopalveluna suoritettavat hoitotyöt.

Tekninen varikko palvelee kunnan omien työmaiden materiaalivarastointia, ylläpitää toimisto- ja so-
siaalituloja työntekijöille sekä varastotilaa puhtaanapalveluille.

Konekeskus tuottaa kunnan omille työmaille kuljetuspalveluja lavapakettiautolla.

Toimintakulut muodostuvat seuraavista ostopalveluista: yksityisteiden kunnossapito n. 275 000 eu-
roa, katujen kunnossapito n. 460 000 euroa, valaistus ja viitoitus n. 96 000 euroa sekä henkilöstö-
menoista n. 499 000 euroa.

Yksityistieavustuksia myönnetään vuosittain muille asutusta palveleville yksityisteille, joilla on tie-
kunta ja jotka täyttävät yksityistielain mukaan avustamiselle asetetut vaatimukset. Kyläalueiden ur-
heilupaikkojen kunnossapitoon myönnetään kunnossapitoavustusta kyläseuroille ym. aktiivitoimi-
joille.

Kunnan talousmetsien hakkuut toteutetaan metsäsuunnitelman mukaisesti.

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite	
Tuotamme palvelut kestävästi ja tuloksellisesti	
1) Energiatehokkuuden parantaminen valaistuksessa	
	-Mittari ja tavoitetaso: LED-valojen osuus katuvalaistuksesta yli 85%
2) Katuverkoston päällystäminen ja uusiminen	
	-Mittari ja tavoitetaso: Uutta päällystettä vähintään 2,5km
3) Katuverkoston perusparantaminen	
	-Mittari ja tavoitetaso: Saneerataan vähintään 1,0km
Panostamme henkilöstöön ja työn sujuvuuteen	
4) Henkilöstön koulutukseen osallistuminen	
	-Mittari ja tavoitetaso: Koulutuspäivien määrä/henkilö/vuosi vähintään 2pv
5) Sairauspoissaolojen hallinta	
	-Mittari ja tavoitetaso: Poissaolopäivät/henkilö/vuosi alle 14 päivää
Rakennamme arvostavaa yhteishenkeä	
6) Yhteisten tilannekatsausten järjestäminen	
	-Mittari ja tavoitetaso: Tilaisuuksien määrä 6 – 8 kertaa vuodessa

Painopiste ja tavoite**Edistämme yrittäjyyttä**

7) Hankinnoissa annetaan hankintalain puitteissa pk-yrityksille mahdollisuus osallistua kilpailutuksiin

-Mittari ja tavoitetaso: Pk-yritysten osuus tarjoajista vähintään 80%**KUNNALLISTEKNIIKAN TULOSALUE (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)**

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot					
Myyntituotot	3 610 936	3 618 620	3 558 570	3 592 023	3 625 811
Tuet ja avustukset	74 139	120 801	8 801	8 889	8 978
Vuokratuotot	2 766	2 255	2 255	2 277	2 300
Muut toimintatuotot	1 170	3 031	3 031	3 061	3 092
Toimintatuotot yht.	3 689 011	3 744 707	3 572 657	3 606 250	3 640 181
Valmistus omaan käyttöön	24 543	70 000	19 840	19 840	19 840
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-776 390	-845 059	-976 961	-1 006 276	-1 036 464
Palvelujen ostot	-1 484 605	-1 190 650	-999 935	-1 018 747	-1 037 932
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 337 528	-1 172 113	-1 255 972	-1 280 788	-1 306 096
Avustukset	-17 053	-21 279	-21 841	-22 278	-22 723
Vuokratulot	-10 845	-6 593	-6 633	-6 666	-6 699
Muut toimintakulut	-1 238	-13 936	-14 121	-14 265	-14 412
Toimintakulut yht.	-3 627 660	-3 249 630	-3 275 463	-3 349 020	-3 424 326
Toimintakate	85 894	565 077	317 034	277 070	235 695
Poistot ja arvonalentumiset	-1 659 817	-1 653 506	-1 689 994	-1 757 593	-1 827 900
Yhteensä	-1 573 923	-1 088 429	-1 372 960	-1 480 523	-1 592 205

sis. vesihuoltolaitos

TILIVELVOLLINEN

Kunnallistekniikan päällikkö

TOIMINNAN KUVAUS

Vesilaitos toimittaa talousvettä lähes koko kunnan alueelle yksityistalouksille, maataloille ja teollisuuslaitoksille sekä yksityisille vesiyhtymille (17 kpl). Talousveden jakelun asiakasmäärä oli 4075 vuonna 2024. Jätevesiverkoston liittyjämäärä oli vastaavasti 3228.

Jätevedenpuhdistamolla puhdistetaan kunnan jätevesiviemäriin liitettyjen yksityistalouksien ja teollisuusasiakkaiden tuottamaa jätevettä.

Jaettavan talousveden kustannukset muodostuvat verkoston ja paineenkorotusasemien kunnossapito- ja käyttömenoista, sekä Lakeuden Vesi Oy:ltä ostettavasta tukkuvedestä ja Lakeuden Vesi Oy:n osuusmaksusta.

Puhdistettavan jäteveden osalta suurin osa kustannuksista muodostuu lietteen käsittelystä ja kuljetuksista, puhdistamon, verkoston ja pumppaamoiden kunnossapito- ja käyttömenoista. Merkittäviä kustannuseriä ovat myös puhdistuskemikaalit, sähköenergia ja jätevesiverkoston kunnossapito.

Toimintamenojen korotustarve perustuu kustannustason nousun lisäksi verkostojen, paineenkorotusasemien ja jätevedenpumppaamojen sekä jätevedenpuhdistamon ikääntymisestä aiheutuvaan kustannusten kasvuun.

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite	
Tuotamme palvelut kestävästi ja tuloksellisesti	
1) Vesijohtoverkoston ja viemärin yhteissaneeraus	
-Mittari ja tavoitetaso: Saneerataan vähintään 3,0 km	
Panostamme henkilöstöön ja työn sujuvuuteen	
2) Henkilöstön koulutukseen osallistuminen	
-Mittari ja tavoitetaso: Koulutuspäivien määrä/henkilö/vuosi vähintään 2pv	
3) Sairauspoissaolojen hallinta	
-Mittari ja tavoitetaso: Poissaolopäivät/henkilö/vuosi alle 14 päivää	
Rakennamme arvostavaa yhteishenkeä	
4) Yhteisten tilannekatsausten järjestäminen	
-Mittari ja tavoitetaso: Tilaisuuksien määrä 6 – 8 kertaa vuodessa	

VESIHUOLTO (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot					
Myyntituotot	3 511 938	3 374 331	3 374 331	3 406 373	3 438 735
Tuet ja avustukset	1 011	8 801	8 801	8 889	8 978
Vuokratuotot	1 766	1 563	1 563	1 578	1 594
Muut toimintatuotot	1 170	178	178	180	182
Toimintatuotot yht.	3 515 886	3 384 873	3 384 873	3 417 020	3 449 489
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-363 470	-376 028	-438 781	-451 947	-465 505
Palvelujen ostot	-653 138	-441 395	-430 022	-437 538	-445 205
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-922 592	-835 903	-918 843	-937 016	-955 551
Vuokratulut	-9 061	-5 308	-5 314	-5 320	-5 326
Muut toimintakulut	2 308	-10 680	-10 810	-10 912	-11 015
Toimintakulut yht.	-1 945 953	-1 669 314	-1 803 770	-1 842 733	-1 882 602
Toimintakate	1 569 933	1 715 559	1 581 103	1 574 287	1 566 887
Poistot ja arvonalentumiset	-587 130	-554 951	-554 052	-576 213	-599 262
Yhteensä	982 803	1 160 608	1 027 051	998 074	967 625

2.3.3.Kiinteistöpalvelut

TILIVELVOLLINEN

Rakennuttajapäällikkö

TOIMINNAN KUVAUS

Kiinteistöpalveluiden tulosalue rakennuttaa sekä ylläpitää kunnan oman palvelutuotannon ja Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen (HVA) tarvitsemia kiinteistöjä ja rakennuksia. Kiinteistöpalvelut painottavat toiminnassaan erityisesti rakennusten terveellisyyttä, turvallisuutta, toimivuutta sekä taloudellista kestävyyttä.

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite	
Tuotamme palvelut kestävästi ja tuloksellisesti	
1) Kiinteistökannan strategisen tarkastelun jatkaminen kohti turvallisia, terveellisiä ja taloudellisesti kestäviä tiloja	<p>-Mittari ja tavoitetaso: Vähintään 50%:a vuoden aikana tyhjiilleen jäävistä rakennuksista myydään, vuokrataan tai viime kädessä puretaan.</p> <p>Kuntotutkimushanke jatkuu toteutuen kohteissa Jaakko Ilkan koulu ja Neiron koulu.</p>
2) Kiinteistöjen energiankulutuksen optimointi	<p>-Mittari ja tavoitetaso: Energiankulutuksen optimoinnin hankkeet käynnistetty uimahallin ja SOTE-keskuksen kiinteistöissä</p>
3) Kunnossapito-ohjelman toteuttaminen siten, että elinkaareltaan kestävimmit ratkaisut määräytyvät toteutumaan ensin	<p>-Mittari ja tavoitetaso: Kunnossapito-ohjelmassa toteutuneet kohteet 70 %:sti kohteita, joissa on tehty kuntotutkimus.</p>
Panostamme henkilöstöön ja työn sujuvuuteen	
4) Rakennuksien ylläpitotehtävien ennakoiva suorittaminen ja toimenpiteiden kirjaaminen huoltopäiväkirjaan.	<p>-Mittari ja tavoitetaso: Rakennuksien vuosittaiset ylläpitotyöt suoritettu vuosikellon mukaisesti sekä kirjaukset näistä huoltopäiväkirjaan kirjattu.</p>
5) Henkilöstön osaamisen ylläpitäminen ja kehittäminen.	<p>-Mittari ja tavoitetaso: Henkilöstö osallistuu ajantasaisiin koulutuksiin vähintään 2 pv/hlö/vuosi.</p>
6) Työturvallisuusohjeiden syventäminen.	<p>-Mittari ja tavoitetaso: Ajankohtaiset työturvallisuusteemat 4 kertaa vuodessa.</p>
Rakennamme arvostavaa yhteishenkeä	
7) Henkilöstön osallistaminen työohjelmien laadinnassa.	<p>-Mittari ja tavoitetaso: Yhteiset tilaisuudet työohjelmasta 2 kertaa vuodessa.</p>
8) Viestintätapojen kehittäminen ja arvostavan kommunikoinnin yhteinen sanoittaminen.	<p>-Mittari ja tavoitetaso: Henkilöstötilaisuuksissa asian käsittely 2 kertaa vuodessa.</p>
Edistämme yrittäjyyttä	
9) Huomioimme paikalliset toimijat hankintalain mahdollistamissa puitteissa.	<p>-Mittari ja tavoitetaso: Paikallisille yrittäjille lähetetään kohdennettu tarjouspyyntö hankintamenettelyissä.</p>

KIINTEISTÖPALVELUJEN TULOSALUE (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot					
Myyntituotot	122 140	158 957	158 957	160 200	161 455
Tuet ja avustukset	11 750	21 128	21 128	21 340	21 552
Vuokratuotot	3 105 564	3 061 730	3 061 730	3 092 282	3 123 139
Muut toimintatuotot	45 545	4 606	4 606	4 652	4 698
Toimintatuotot yht.	3 284 999	3 246 421	3 246 421	3 278 474	3 310 844
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-2 928 524	-3 043 549	-3 170 445	-3 265 565	-3 363 522
Palvelujen ostot	-1 650 060	-1 514 429	-1 409 910	-1 436 095	-1 462 794
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 984 504	-2 868 449	-2 937 941	-2 995 778	-3 054 766
Vuokratulot	-508 585	-719 291	-804 157	-820 243	-836 648
Muut toimintakulut	-2 537	-4 112	-4 190	-4 251	-4 313
Toimintakulut yht.	-8 074 211	-8 149 830	-8 326 643	-8 521 932	-8 722 043
Toimintakate	-4 789 212	-4 903 409	-5 080 222	-5 243 458	-5 411 199
Poistot ja arvonalentumiset	-1 377 942	-1 136 681	-1 201 459	-1 249 520	-1 299 501
Yhteensä	-6 167 154	-6 040 090	-6 281 681	-6 492 978	-6 710 700

sis. ruoka- ja puhtauspalvelut

2.3.4. Ruoka- ja puhtauspalvelut

TILIVELVOLLINEN

Ruokapalvelupäällikkö

TOIMINNAN KUVAUS

Ruokapalvelut vastaavat ateriapalveluiden tuottamisesta päiväkodeille, kouluille sekä henkilöstölle. Keittiöissä valmistetaan 34 ammattilaisen voimin noin 2 500 ateriala arkipäivisin, mikä tarkoittaa vuosi tasolla noin 690 000 ateriasuoritetta. Toiminnan tavoitteena on tuottaa ruokasuositusten mukaista, maukasta ja turvallista ruokaa, jossa painotetaan kotimaisuutta, taloudellisuutta ja ammattitaitoa.

Puhtauspalvelut huolehtivat ylläpito- ja perussiivouksesta kunnan eri kiinteistöissä, kuten päiväkodeissa, kouluissa, toimistoissa sekä kulttuuri-, nuoriso- ja vapaa-ajan tiloissa. Tavoitteena on tuottaa keskitetysti laadukkaita, kustannustehokkaita ja kilpailukykyisiä puhtauspalveluja. Palvelun lähtökohdaksi on varmistaa käyttäjille turvallinen, hygieeninen ja viihtyisä ympäristö.

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite

Tuotamme palvelut kestävästi ja tuloksellisesti

1) Hävikin määrän vähentäminen

-Mittari ja tavoitetaso: Biojätteen määrä/valmistettu annos vähenee 10% vuoteen 2025 verrattuna

Painopiste ja tavoite	
2) Siivottavien tilojen tehokkuuden parantaminen	
	-Mittari ja tavoitetaso: Siivottujen neliöiden määrä/hlö keskimäärin 2000 m ² / hlö/päivä
3) Palvelujen tuottaminen kestävän kehityksen kriteerien mukaisesti	
	-Mittari ja tavoitetaso: Hankinnoista 80% kestävän kehityksen mukaisia
Panostamme henkilöstöön ja työn sujuvuuteen	
4) Työn tehokkuuden ja ergonomian parantaminen	
	-Mittari ja tavoitetaso: Työn ergonomian ja työkohteiden jatkuva kartoitus, 50% kohteista kartoitettu 2026.
5) Henkilöstön osaamisen kehittäminen	
	-Mittari ja tavoitetaso: Koulutuspäiviä keskimäärin 4 pv/hlö/vuosi
6) Työn sujuvuuden parantaminen digitalisaatiota kehittämällä	
	-Mittari ja tavoitetaso: Jokaiseen ruokapalvelujen kohteeseen hankitaan välineet digitaaliseen työskentelyyn ja viestintään
Rakennamme arvostavaa yhteishenkeä	
7) Henkilöstön kanssa käydään kattavasti kehityskeskustelut	
	-Mittari ja tavoitetaso: Kehityskeskustelujen toteutuminen 95% henkilöstöstä
8) Viestinnän tehostaminen ja työyhteisön osallistaminen	
	-Mittari ja tavoitetaso: Yhteisten kehittämistilaisuuksien määrä/vuosi, vähintään 3 kpl/vuosi
Edistämme yrittäjyyttä	
9) Henkilökunnan muistamiset paikallisista liikkeistä	
	-Mittari ja tavoitetaso: Vuoden aikana muistamiset hankitaan paikallisilta yrittäjiltä

RUOKA- JA PUHTAUSPALVELUT (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot					
Myyntituotot	118 406	70 998	70 998	71 361	71 727
Tuet ja avustukset	11 750	19 030	19 030	19 221	19 412
Muut toimintatuotot	1 145	410	410	414	418
Toimintatuotot yht.	131 302	90 438	90 438	90 996	91 557
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-2 211 229	-2 298 670	-2 486 904	-2 561 519	-2 638 353
Palvelujen ostot	-133 497	-167 224	-171 524	-174 880	-178 293
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-871 332	-879 305	-902 524	-920 569	-938 972
Vuokratulut	-10 932	-10 000	-10 265	-10 472	-10 681
Muut toimintakulut	-1 939	0	0	0	0
Toimintakulut yht.	-3 228 929	-3 355 199	-3 571 217	-3 667 440	-3 766 299
Toimintakate	-3 097 627	-3 264 761	-3 480 779	-3 576 444	-3 674 742
Poistot ja arvonalentumiset	-25 326	-25 326	-25 326	-26 339	-27 393
Yhteensä	-3 122 953	-3 290 087	-3 506 105	-3 602 783	-3 702 135

2.3.5.Ympäristönsuojelu

TILIVELVOLLINEN

Ympäristöinsinööri

TOIMINNAN KUVAUS

Ympäristönsuojelu hoitaa kunnan lakisääteiset lausunto- ja lupa- sekä ilmoitusasiat siten, että luovanvaraisista toiminnoista aiheutuu mahdollisimman vähän pohjavesien, pintavesien, maaperän ja ilmakehän kuormittumista sekä asukkaiden elinympäristön viihtyisyyden vähenemistä. Ympäristönsuojelu hoitaa veloitteensa ympäristön tilan tarkkailusta mm. osallistumalla alueellisiin hankkeisiin.

Ympäristönsuojelun arvioidut tulot vuonna 2026 koostuvat ympäristönsuojelu- sekä maa-aineslain mukaisten lupien ja ilmoitusten käsittelystä perittävistä maksuista, sekä viranomaisen valvontaohjelman mukaisista valvontamaksuista.

Haettujen lupien ja ilmoitusten määrä ratkaisee toimintatuottojen kokonaismäärän. Käsittelyyn tulevien hakemusten määrässä on viime vuosien aikana ollut suurehkoa vaihtelua. Vaihteluun vaikuttavat suhdanteiden lisäksi myös lainsäädännön ja rahoituskausien muutokset. Arvioitujen tulojen määrä on siten pidetty samalla tasolla kuin aikaisempina vuosina. Ympäristönsuojeluviranomaisen taksaa on muutettu 5.3.2025 alkaen samaan aikaan rakennusvalvontaviranomaisen taksamuutosten kanssa. Muutoksilla ei ole kovin suurta vaikutusta budjetin loppusummaan, joten taksan korotusta vuodelle 2026 ei pidetä tarkoituksenmukaisena.

Ympäristönsuojelun kustannukset koostuvat pääosin henkilöstökuluista (ympäristöinsinööri).

Toiminnallisia tavoitteita ympäristönsuojelussa on kolme. Ensimmäinen tavoite on pysyväisluontoinen, mutta sen sisältö on jatkuvan muutoksen alaisena. Kaksi seuraavaa tavoitetta voivat muuttua budjettikausien aikana.

Ympäristö- ja lupavalvonnan toteutumisesta ja siinä tapahtuvia muutoksia seurataan ja mitataan jatkuvaluonteisesti.

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite
Tuotamme palvelut kestävästi ja tuloksellisesti
1) Tehokas ympäristönsuojelu. Lupahakemusten ja ilmoitusten mahdollisimman nopea käsittely lainvoimaisuudesta tinkimättä.
-Mittari ja tavoitetaso: Kyllä / Ei
2) Seudulliseen ilmanlaadun tarkkailuohjelmaan osallistuminen ja muu alueen sisäinen yhteistyö
-Mittari ja tavoitetaso: Kyllä / Ei
3) Kalajaisjärven kunnostushankkeen tukeminen
-Mittari ja tavoitetaso: Kyllä / Ei

SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	Tavoitetaso 2026
Lupien ja ilmoitusten määrät	Ympäristö- ja maa-aineslupien tai ilmoitusten käsittelyaika 2-4 kk, muiden lupien 1-2 kk.
Valvonnan toteutuminen	7 % valvontakohteista valvotaan kalenterivuoden aikana.
Viihtyisä ja siisti ympäristö (YSL ja JL)	Ympäristökatselmusten määrä / 1 per vuosi

YMPÄRISTÖNSUOJELU (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot					
Maksutuotot	4 740	13 096	13 096	13 227	13 359
Toimintatuotot yht.	4 740	13 096	13 096	13 227	13 359
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-70 500	-69 847	-73 149	-75 345	-77 604
Palvelujen ostot	-4 375	-19 293	-19 799	-20 192	-20 594
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-505	-1 423	-1 450	-1 470	-1 492
Vuokratulot	-106	-85	0	0	0
Muut toimintakulut	0	0	-87	-89	-91
Toimintakulut yht.	-75 487	-90 648	-94 485	-97 096	-99 781
Toimintakate	-70 747	-77 552	-81 389	-83 869	-86 422
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0
Yhteensä	-70 747	-77 552	-81 389	-83 869	-86 422

2.3.6. Rakennusvalvonta

TILIVELVOLLINEN

Rakennustarkastaja

TOIMINNAN KUVAUS

Rakennusvalvonnan tehtävänä on huolehtia osaltaan turvallisen, terveellisen, viihtyisän ja kauniin rakennuskannan muodostumisesta. Huomioon on otettava rakentajan, naapurin, ympäristön ja yhteiskunnan velvollisuudet ja oikeudet. Tähän pyritään ohjauksella, neuvonnalla, lupapäätöksillä ja valvonnalla siten kuin rakentamislainsäädännössä edellytetään.

Rakennusvalvonnan arvioidut tulot vuonna 2026 koostuvat lupa- ja tarkastusmaksuista. Lupien vuotuinen määrä ratkaisee toimintatuottojen kokonaismäärän. Rakennusvalvontaviranomaisen taksarakennetta on muutettu uuden rakentamislain mukaiseksi 5.3.2025 alkaen. Samalla tehtiin tasokorotuksia. Muutoksilla ei ole kovin suurta vaikutusta budjetin loppusummaan.

Rakennusvalvonnan kustannukset koostuvat pääosin henkilöstökuluista. Talouden tasapainottamistoimenpiteenä tarkastusinsinöörin työtehtävistä ja palkkakustannuksista on 45 % siirretty tois- taiseksi muille teknisen toimialan tulosalueille. Jos rakentamisen määrään tulee muutoksia,

rakennusvalvonnan henkilöresurssitilannetta tarkistetaan ja tarvittaessa lisätään. Rakennustarkastajan ja lupasihteerin palkkaus on kokonaan rakennusvalvonnasta. Rakennusvalvonnan kustannuksia nostaa uuden tietojärjestelmän käyttöönotto (TieraCity).

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite	
Tuotamme palvelut kestävästi ja tuloksellisesti	
1) Tehokas rakennusvalvonta. Lupahakemusten mahdollisimman nopea käsittely lainvoimaisuudesta tinkimättä.	
-Mittari ja tavoitetaso: Kyllä / Ei	
2) Rakennusjärjestyksen uudistaminen uuden rakentamislain (RakL) mukaiseksi.	
-Mittari ja tavoitetaso: Kyllä / Ei	

SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	Tavoitetaso 2026
Rakentamislupahakemusten käsittelyn tehokkuus	Rakentamislupien käsittelyaika 1 kk.
Viihtyisä ja siisti ympäristö (RakL)	Ympäristökatselmusten määrä 1 katselmus / vuosi

RAKENNUSVALVONTA (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot					
Maksutuotot	70 386	43 021	43 021	43 451	43 886
Toimintatuotot yht.	70 386	43 021	43 021	43 451	43 886
Valmistus omaan käyttöön	132	0	0	0	0
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-150 596	-155 364	-163 345	-168 245	-173 291
Palvelujen ostot	-80 248	-88 170	-90 340	-92 027	-93 747
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-999	-2 892	-2 961	-3 013	-3 067
Vuokratulot	-2 946	-1 945	-1 996	-2 036	-2 077
Muut toimintakulut	-3 555	-300	-308	-314	-320
Toimintakulut yht.	-238 344	-248 671	-258 950	-265 635	-272 502
Toimintakate	-167 958	-205 650	-215 929	-222 184	-228 616
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0
Yhteensä	-167 958	-205 650	-215 929	-222 184	-228 616

2.3.7. Kaavoitus ja mittaus

TILIVELVOLLINEN

Maankäyttöpäällikkö

TOIMINNAN KUVAUS

Kaavoituksen ja mittauksen tulosalueen tehtävät koostuvat pääasiassa maankäytön suunnittelutehtävistä, maan hankinnasta, tonttien myynnistä ja vuokrauksesta sekä paikkatietoaineistojen ylläpidosta ja maastossa tehtävistä mittauksista.

Kaavoituksen ja mittauksen tulosalueen toimintatulot muodostuvat pääosin tonttien myyntivoitoista ja maanvuokratuloista. Muut tulot koostuvat suunnittelu- ja mittaustoiminnan maksuista ja suoritteiden myyntituotosta.

Toimintamenot muodostuvat pääosin henkilöstömenoista ja ostopalveluista, painatus- ja ilmoitusmaksuista, toimitusmaksuista sekä ict-kustannuksista.

Tulosalueen toimintamenoihin vaikuttavat 2025-2026 mm. konsulttikaavoitus sekä tietojärjestelmäkustannukset ja tietojärjestelmän kehittäminen.

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite	
Tuotamme palvelut kestävästi ja tuloksellisesti	
1) Yleiskaavaprosessin eteneminen keskustassa	-Mittari ja tavoitetaso: Prosessin eteneminen. Tavoitteena kilpailuttaa yleiskaavan laadinta sekä käynnistää pitkään tauolla ollut yleiskaavahanke.
2) Tuottaa kunnalle tuloja myymällä tai vuokraamalla tontteja	-Mittari ja tavoitetaso: Myytyjen tai vuokrattujen asuintonttien kappalemäärä. Tavoitteena myydä tai vuokrata asuintontteja 12 kpl
3) Tonttitarjonnan alueellinen kattavuus	-Mittari ja tavoitetaso: Myynnissä olevien asuintonttien määrä Ahonkylässä, keskustassa, Koskenkorvalla ja Neiron alueilla. Tavoitteena tonttien määrä kysyntää vastaavasti kuitenkin siten, että alueilla olisi tontteja tarjolla vähintään 5 kpl.
Panostamme henkilöstöön ja työn sujuvuuteen	
4) Selvitämme aktiivisesti henkilöstön koulutustarpeita työn sujuvuuden kannalta	-Mittari ja tavoitetaso: Koulutustarvekyselyn toteuttaminen vuonna 2026
Rakennamme arvostavaa yhteishenkeä	
5) Viestinnän ja tiedonkulun varmistaminen.	-Mittari ja tavoitetaso: Yksikön viikkopalaverien järjestäminen tarpeen mukaan muutaman viikon välein. Lisäksi kaksi kertaa vuodessa laajennettu info/viikkopalaveri kaavoituksen asioista.
Edistämme yrittäjyyttä	
6) Selvitämme yritysten näkemystä kunnan tonttitarjonnasta ja kehityskohteista.	-Mittari ja tavoitetaso: Toteutetaan kysely Ilmajoen yrittäjille ja Etelä-Pohjanmaan yrittäjille kunnan yritystonttien vetovoimasta ja kehityskohteista.

SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	Tavoitetaso 2026
Myydyt asuintontit	6 kpl
Vuokratut asuintontit	6 kpl

KAAVOITUKSEN JA MITTAUKSEN TULOSALUE (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot					
Myyntituotot	8 212	9 238	9 238	9 267	9 296
Maksutuotot	24 635	32 257	32 257	32 580	32 906
Vuokratuotot	86 685	57 685	57 685	58 262	58 844
Muut toimintatuotot	327 651	312 947	312 947	316 076	319 237
Toimintatuotot yht.	447 182	412 127	412 127	416 185	420 283
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-167 457	-221 793	-233 929	-240 946	-248 175
Palvelujen ostot	-39 100	-193 376	-196 822	-200 743	-204 739
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 543	-8 996	-9 226	-9 403	-9 583
Vuokratkulut	-12 548	-18 860	-19 357	-19 744	-20 139
Muut toimintakulut	-17 159	-2 127	-2 183	-2 227	-2 272
Toimintakulut yht.	-237 807	-445 152	-461 517	-473 063	-484 908
Toimintakate	209 375	-33 025	-49 390	-56 878	-64 625
Yhteensä	209 375	-33 025	-49 390	-56 878	-64 625

2.3.8.Lakeuden jätelautakunta

TILIVELVOLLINEN

Jätehuoltopäällikkö

TOIMINNAN KUVAUS

Lakeuden jätelautakunta toimii kahdeksan kunnan jätehuoltoviranomaisena. Kunnat ovat Alavus, Ilmajoki, Kihniö, Kuortane, Kurikka, Lapua, Seinäjoki ja Ähtäri. Asukkaita toimialueella on 134 000, jonka lisäksi asiakkaina ovat mm. vapaa-ajan asukkaat sekä kuntien kiinteistöt. Ilmajoen kunta toimii jätelautakunnan vastuukuntana.

Lautakunta vastaa ja päättää toimialueellaan asioista, jotka jätelain mukaan on säädetty kunnan jätehuoltoviranomaisen hoidettavaksi. Näitä ovat mm. jätehuoltomääräykset ja päätökset niistä poikkeamisesta sekä jätemaksutaksa ja jätemaksuista tehdyt muistutukset. Jätelautakunta hyväksyy myös toimialueen jätehuollon palvelutasomäärityksen ja on vastuussa jätteenkuljetuksen rekisteristä sekä ohjaa ja pyrkii edistämään alueensa jätepoliittista ohjelmaa. Jätelautakunta hoitaa jätehuoltoviranomaisen lakisääteisiä tehtäviä kuntien yhteisestä jätelautakunnasta tekemän sopimuksen sekä Ilmajoen kunnan hallintosäännön mukaisesti. Sopimuksen keskeisenä periaatteena ovat yhdenmukaiset jätehuoltopalvelut, määräykset sekä maksut koko toimialueella. Jätelautakunta turvaa päätöksenteon yhdenmukaisuuden ja tasapuolisuuden. Jäsenkuntien nimeämien luottamushenkilöiden ja tarvittaessa lausuntopyyntöjen avulla varmistetaan paikallisten olosuhteiden huomiointa.

Lakeuden jätelautakunnan kulut katetaan jätelain mukaisesti kokonaisuudessaan jätemaksuilla. Ilmajoen kunta laskuttaa jätelautakunnan toteutuneet kulut kahdesti vuodessa Lakeuden Etappi Oy:lta, joka hoitaa jätehuollon laskutuksen jätelautakunnan maksuunpanopäätösten mukaisesti.

Henkilöstökulut ovat jätelautakunnan talousarvion suurin menoerä, 84 % kuluista. Jätelautakunnalla on töissä kolme henkilöä: jätehuoltopäällikkö, jätehuoltotarkastaja ja toimistosihteeri.

Jätelautakunta esittää vuodelle 2026 yhden toiminnallisen tavoitteen sekä kaksi tunnuslukua.

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite
Tuotamme palvelut kestävästi ja tuloksellisesti
1) Toiminnanohjausjärjestelmän uudistamisen valmistuminen ja uudistuksen kautta jätehuoltoviranomaisen toiminnan sujuvoittaminen.
-Mittari ja tavoitetaso: Onko toiminnanohjausjärjestelmä otettu käyttöön vuonna 2026, kyllä/ei Tarjoaako järjestelmä automatisoituja ratkaisuja jätehuoltoviranomaisen toimintaan kuuluviin työtehtäviin? kyllä/ei

SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	Tavoitetaso 2026
Jätelautakunta järjestää kiertotalousseminaarin, jonka sisältö palvelee kuntien kiertotalouden edistämistä.	Seminaari järjestetty, kyllä/ei Esitykset painottuvat konkreettisiin esimerkkeihin, kyllä/ei
Jätelautakunta ottaa käyttöön Digiturvamallin.	Digiturvamalli-työkalu laajasti käytössä, kyllä/ei

LAKEUDEN JÄTELAUTAKUNNAN TULOSALUE (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot					
Myyntituotot	189 394	214 702	224 191	226 433	228 697
Toimintatuotot yht.	189 394	214 702	224 191	226 433	228 697
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-156 260	-177 715	-188 091	-193 734	-199 546
Palvelujen ostot	-28 591	-31 500	-29 839	-30 396	-30 964
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 207	-1 794	-1 833	-1 864	-1 895
Vuokratulot	-2 335	-3 693	-4 428	-4 470	-4 512
Toimintakulut yht.	-189 394	-214 702	-224 191	-230 464	-236 917
Toimintakate	0	0	0	-4 031	-8 220
Yhteensä	0	0	0	-4 031	-8 220

2.4.Sivistyksen ja hyvinvoinnin toimiala

TILIVELVOLLINEN

Sivistys- ja hyvinvointijohtaja

TOIMINNAN KUVAUS

Sivistyksen ja hyvinvoinnin toimiala muodostuu neljästä tulosalueesta. Vastuulautakuntana on sivistys- ja hyvinvointilautakunta. Lautakunta johtaa ja kehittää alaistaan toimialaa ja vastaa palvelujen tuloksellisesta järjestämisestä. Sivistyksen ja hyvinvoinnin toimialalla luodaan edellytyksiä kasvuille,

oppimiselle ja hyvinvoinnille. Työtä tehdään laajasti verkostoituneena ja esimerkiksi hyvinvointialueen yhdyspinnat huomioiden.

Toimialan kulut ovat noin 66 % koko kunnan käyttötalousmenoista. Toimiala vastaa kuntalaisten palvelutarpeeseen ja suurin osa palveluista on lakisääteisiä. Toimintaa ohjaa kuntastrategian päävalinnat ja arvopohja. Kuntalaisia osallistetaan vaikuttamaan ja suunnittelemaan palvelutuotantoa. Toiminnan peruslähtökohtana on tarkka taloudenhallinta. Toiminnan laatua ohjaa monelta osin lainsäädäntö. Toiminnan tuottamisen taloudellisuuden ja laadun toteutumista seurataan saatavilla olevilla useilla valtakunnallisilla mittareilla ja esimerkiksi asiakaskyselyillä. Tavoitteiden ja mittareiden yhdistelmä ohjaa toimintaa ja mahdollistaa tiedolla johtamisen. Näin varmistetaan myös, että kehittyminen on linjassa kuntastrategian kanssa.

Syksyllä 2025 varmistui, että uuden Koskenkorvan koulun rakentaminen pääsee käynnistymään. Arvioitu valmistuminen on lukuvuoden 2027-2028 alkuun mennessä. Keskikunnan kouluverkkoratkaisua on selvitetty vuosien 2024-2025 aikana. Nyt on ajankohtaista tuoda tulevaisuuden ratkaisut päätöksentekoon.

Kunnan tärkeänä tehtävänä on kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen laaja-alaisesti. Tämän työn perustaksi laaditaan hyvinvointikertomus ja hyvinvointisuunnitelma meneillään olevalle valtuustokaudelle. Hyvinvointityössä kunnan hallinnonalojen yhteistyö, läpileikkaavuus ja esimerkiksi yhdyspintatyö hyvinvointialueen kanssa ovat merkittäviä asioita.

Toimialajohtajana on sivistys- ja hyvinvointijohtaja. Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen tulosalueen vastaava viranhaltija on opetuspäällikkö, varhaiskasvatuksen tulosalueen varhaiskasvatusjohtaja, kulttuurin ja vapaan sivistystyön Ilmajoki-opiston rehtori ja hyvinvoinnin tulosalueen sivistys- ja hyvinvointijohtaja. Tulosalueet jakautuvat tulosityksiköihin. Toimialan yleishallinnon tukena työskentelevät tulosalueilla toimistosihteerit.

SIVISTYKSEN JA HYVINVOINNIN TOIMIALA (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot					
Myyntituotot	979 125	919 006	1 199 448	1 211 342	1 223 355
Maksutuotot	749 425	763 852	763 852	771 472	779 169
Tuet ja avustukset	515 397	457 846	403 705	407 743	411 821
Vuokratuotot	16 237	36 891	9 124	9 201	9 278
Muut toimintatuotot	15 365	14 979	18 979	19 169	19 360
Toimintatuotot yht.	2 275 550	2 192 574	2 395 108	2 418 927	2 442 983
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-21 796 599	-22 244 782	-23 743 347	-24 455 650	-25 189 316
Palvelujen ostot	-2 500 535	-2 376 048	-2 734 046	-2 788 341	-2 843 717
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-806 641	-503 196	-931 300	-949 443	-967 947
Avustukset	-1 235 022	-1 578 875	-1 195 026	-1 218 926	-1 243 304
Vuokratulot	-127 199	-68 259	-70 815	-72 234	-73 678
Muut toimintakulut	-40 480	-41 226	-42 316	-43 160	-44 025
Toimintakulut yht.	-26 506 474	-26 812 386	-28 716 850	-29 527 754	-30 361 987
Toimintakate	-24 230 925	-24 619 812	-26 321 742	-27 108 827	-27 919 004
Poistot ja arvonalentumiset	-1 472 222	-1 264 085	-1 334 495	-1 387 875	-1 443 389
Yhteensä	-25 703 146	-25 883 897	-27 656 237	-28 496 702	-29 362 393

2.4.1. Perusopetus

TILIVELVOLLINEN

Opetuspäällikkö

TOIMINNAN KUVAUS

Perusopetus

Perusopetuksella on sekä kasvatus- että opetustehtävä. Perusopetuksessa tuetaan oppilaan kasvua ihmisenä ja yhteiskunnan jäsenenä opettaen tarpeellisia tietoja ja taitoja. Perusopetus antaa pohjan jatko-opintoihin ja vahvistaa elinikäistä oppimisen halua.

Palvelukokonaisuuteen sisältyvät perusopetus, koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta sekä monikielisille oppilaille tarjottava valmistava opetus. Tulosalueeseen kuuluu 11 alakoulua ja yläkoulu Jaakko Ilkka. Perusopetuksen vuosiluokilla 1-9 oppilasmäärä 20.9.2025 oli 1512. Aamu-iltapäivätoiminnassa aloitti 177 lasta. Perusopetuksen alaista opettajahenkilöstöä rehtorit huomioiden on 144 ja koulunkäynnin ohjaajia 65. Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen toimialan koko henkilöstö, hallinto mukaan lukien on 232 henkilöä, henkilötyövuosina 218,1.

Opetus järjestetään ensisijaisesti oppilaan lähikoulussa. Kunnassa toimii keskitetysti oppilaiden tarpeita palvelevia erityisluokkia, jolloin lähikoulu määrittää oppilaan tuen tarpeen mukaisesti. Si-joitettujen oppilaiden määrän muutokseen on henkilöstön osalta talousarviossa varauduttu. Toiminnan painopiste on oppilaan oppimisen kokonaisvaltainen tukeminen ja laadukas perustoiminta. Oppimisen tuen lainsäädäntö ja toimintatavat uudistuivat merkittävästi 1.8.2025. Tämä edellyttää

riittävää tuntiresurssia ryhmäkohtaiseen tukeen ja riittävää erityisopetusresurssia oppilaskohtaiseen tukeen. Valtakunnalliseen tuntijakoon on lisätty opetustunteja äidinkielen ja kirjallisuuden sekä matematiikan opetukseen. Maakunnallisesti nämä sijoittuvat 1.,2. ja 3. vuosiluokan oppilaille. Syksystä 1.8.2026 muutosta on tulosta yläkoulun tuntijakoon. Mahdollinen valinnaisaineen siirtyminen yhdeksännelle luokalle vaikuttaa yläkoulussa tilatarpeeseen, jota huomioidaan ryhmien laittamisessa. Tämän osalta varaudumme kuljetustarpeen lisääntymiseen. Kuljetustarpeen lisääntymisen taustalla on Ahonkylän suunnalta tulevien oppilaiden kasvanut määrä. Nykyisten sopimuksien ja optiokausien päättyessä kuljetukset kilpailutetaan uudelleen syksyksi 2026.

Kouluverkon kehittämisen osalta läntisellä alueella Koskenkorvan uuden koulun rakentaminen on käynnistynyt. Keskikunnan osalta päätös asian etenemisestä täsmentyy vuoden 2025-2026 taitteessa. Kiinteistöjen kuntotutkimukset jatkuvat. Väistötiloja on Herralan, Koskenkorvan, Palonkylän ja Västilän kouluilla. Palveluverkon uudistamistarve pohjaa kiinteistöjen kuntoon ja oppilasennusteen kehittämiseen. Virkarakenteen vakiinnuttaminen jatkuu. Koulujen sekä aamu- ja iltapäivätoiminnan johtamisjärjestelmää kehitetään. Vahvistamme edelleen esihenkilöosaamista. Teemoina ovat hyvinvoinnin tukeminen, poissaolojen vähentäminen, oppimisen tuen uudistuksen jalkauttaminen. Tulevan kauden aikana tarkastellaan digitalisaation hyödyntämistä ja vahvistetaan sen käyttöönottoa palveluiden kehittämisessä.

Perusopetuksessa tulee edistää lasten ja nuorten liikunnallista elämäntapaa lain nojalla 1.8.2026 alkaen. Hankkeista tavoitetta tukevat mm. Liikkuvat koulupäivät ja Move! - avustus yläkoulussa sekä haussa oleva Perusopetuksen uimaopetuksen vahvistaminen. Muut käynnissä olevat hankkeet ovat koulunuorisotyön kehittäminen III sekä Tasa-arvo ja yhdenvertaisuusavustus sekä Koulujen kerhotoiminnan tukeminen.

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite
Tuotamme palvelut kestävästi ja tuloksellisesti
1) Läntisen alueen palveluverkon kouluratkaisut on saatettu päätökseen
-Mittari ja tavoitetaso: Kyllä / Ei
2) Keskikunnan palveluverkosta tehdään päätökset
-Mittari ja tavoitetaso: Kyllä / Ei
Panostamme henkilöstöön ja työn sujuvuuteen
3) Henkilöstön osaamisen vahvistaminen kehitystavoitteiden mukaisilla koulutuksilla. Opetustoimen järjestämänä lukuvuoden 2026-2027 aikana 1,5 veso-koulutusta opettajille.
-Mittari ja tavoitetaso: Kyllä / Ei

SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	Tavoitetaso 2026
Oppilasta kohden laskettu yleisopetuksen opetustuntien määrä = koulukohtaiset yleisopetuksen opetustunnit / oppilas	Tavoiteltu arvo 1,5-1,7. Pienempi arvo kuvaa opetusresurssin tehokkaampaa kohdentumista.
Koulukohtaisesti tarkasteltu oppilaskohtainen kustannus = €/oppilas	Pienempi kustannus kuvaa resurssin tehokkaampaa käyttöä.
Opetushenkilöstön pysyvyys vakituudessa henkilöstössä	Tavoitetaso 85 %.

PERUSOPETUS (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot					
Myyntituotot	556 102	419 568	700 510	707 516	714 592
Maksutuotot	166 545	134 608	134 608	135 954	137 313
Tuet ja avustukset	231 587	137 672	83 124	83 956	84 796
Vuokratuotot	896	28 984	1 217	1 229	1 241
Muut toimintatuotot	2 469	0	0	0	0
Toimintatuotot yht.	957 598	720 832	919 459	928 655	937 942
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-11 248 202	-11 210 782	-11 941 599	-12 299 853	-12 668 849
Palvelujen ostot	-1 778 728	-1 637 841	-1 963 913	-2 003 065	-2 042 998
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-471 144	-90 732	-502 987	-512 577	-522 357
Avustukset	0	-509 884	0	0	0
Vuokratulot	-53 754	-15 358	-15 764	-16 079	-16 400
Muut toimintakulut	-17 773	-17 505	-17 968	-18 327	-18 693
Toimintakulut yht.	-13 569 600	-13 482 102	-14 442 231	-14 849 901	-15 269 297
Toimintakate	-12 612 002	-12 761 270	-13 522 772	-13 921 246	-14 331 355
Poistot ja arvonalentumiset	-951 546	-754 411	-803 942	-836 098	-869 542
Yhteensä	-13 563 548	-13 515 681	-14 326 714	-14 757 344	-15 200 897

2.4.2.Varhaiskasvatus

TILIVELVOLLINEN

Varhaiskasvatusjohtaja

TOIMINNAN KUVAUS

Varhaiskasvatus on suunnitelmallinen ja tavoitteellinen opetuksen, kasvatuksen ja hoidon muodostama kokonaisuus, jossa painottuu pedagogiikka. Varhaiskasvatusta ohjaa varhaiskasvatustalaki (540/2018), jossa säädetään lapsen oikeudesta varhaiskasvatukseen sekä varhaiskasvatuksen tavoitteista. Varhaiskasvatus on merkittävä osa suomalaista koulutusjärjestelmään sekä tärkeä vaihe lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen polulla. Esiopetusta, jota säätelee perusopetuslaki, järjestetään sekä varhaiskasvatusyksiköissä että koulujen tiloissa toimivissa esiopetusryhmissä.

Varhaiskasvatustilain velvoittamana järjestetään varhaiskasvatuspaikka perheen ja lapsen tarpeen mukaisesti alle kouluikäisille lapsille. Varhaiskasvatuspaikka on lain mukaan järjestettävä viimeistään neljän kuukauden kuluttua hakemuksen jättämisestä. Mikäli hoidon tarve johtuu huoltajan työllistymisestä tai opiskelusta eikä tarve ole ennakoitavissa, varhaiskasvatuspaikka on järjestettävä kahden viikon sisällä.

Varhaiskasvatusta järjestetään päiväkodeissa ja perhepäivähoitona. Lisäksi käytössä on varhaiskasvatuksen palveluseteli. Kotihoidon tuki kuuluu myös varhaiskasvatuksen tulosalueelle. Kotihoidon tukea maksetaan perheelle, jonka alle 3-vuotias lapsi ei ole varhaiskasvatuksessa. Kotihoidon tuen maksatus tapahtuu Kelan toimesta.

Varhaiskasvatuksessa työskentelee syyskuun 2025 lopussa yhteensä 199 henkilöä. Heistä toistaiseksi voimassa olevia virka- tai työsuhteista henkilökuntaa on 142, heillä on sijaisia (äitiys-, hoito-, opinto- ja työvapaalla) 21 henkilöllä. Määräaikaisia työntekijöitä (varhaiskasvatuksen opettajia, lastenhoitajia ja perhepäivähoitajia) on 22 henkilöä. Vuoden 2026 teemoina ovat henkilöstön työhyvinvoinnin tukeminen ja terveysperusteisten poissaolojen vähentäminen.

Varhaiskasvatuksen piirissä olevia lapsia on vuoden 2025 aikana ollut keskimäärin 730 lasta kuukaudessa (vaihteluväli 660-782). Yksityisessä Pääskysaaren päiväkodissa on palvelusetelin myötä noin 75 lasta. Esioppilaita lapsimäärästä on ollut 2025 keuhällä 145 ja syksyllä 155.

Varhaiskasvatukseen osallistuvalla lapsella on tuen tarpeen ilmettyä oikeus saada yleistä, tehostettua tai erityistä tukea. Oikea-aikaisella, yksilöllisesti kohdennetulla ja lapsen tarpeiden mukaisella tuella edistetään lapsen kehitystä, oppimista ja hyvinvointia. Tuen järjestämisen lähtökohtana ovat lapsen vahvuudet sekä oppimiseen, kehitykseen ja hyvinvointiin liittyvät tarpeet. Oppimisen tuki on uudistunut 1.8.2025 alkaen esiopetuksessa ja perusopetuksessa. Opetus järjestetään siten, että se huomioi oppijoiden erilaiset tarpeet ja edellytykset. Oppimisen tukea järjestetään ensisijaisesti ryhmäkohtaisena. Siihen on oikeus kaikilla oppilailta. Ryhmässä järjestetyn tuen lisäksi oppilas voi saada oppilaskohtaisia tukitoimia.

Vuonna 2030 henkilöstörakennetta koskeva Varhaiskasvatustilain muutos edellyttää, että päiväkodin kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä toimivasta mitoitetukseen laskettavasta henkilökunnasta 2/3 tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan ja sosionomin kelpoisuus. Ja kyseisestä 2/3 vähintään puolella tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuus. Muilla tulee olla vähintään varhaiskasvatuksen lastenhoitajan kelpoisuus. Muutokseen varaudutaan kiinnittämällä tähän huomiota rekrytoinneissa.

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite
Tuotamme palvelut keuhvästi ja tuloksellisesti
1) Sähköisen toiminnanohjausjärjestelmän (Vesa) tehokas käyttö
-Mittari ja tavoitetaso: 100 % sähköiset palveluprosessit

Painopiste ja tavoite**Panostamme henkilöstöön ja työn sujuvuuteen**

2) Henkilöstön pedagogisen osaamisen vahvistaminen

-Mittari ja tavoitetaso: Varhaiskasvatuksen laadun arviointiarviointimenetelmän käyttöönotto (Valssi)
K/E

SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	Tavoitetaso 2026
Varhaiskasvatuspalvelut vastaavat asiakkaiden tarpeisiin	Asiakaskyselyn tyytyväisyys 80%

VARHAISKASVATUS (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot					
Myyntituotot	87 264	128 880	128 880	130 169	131 471
Maksutuotot	448 495	450 551	450 551	455 057	459 608
Tuet ja avustukset	56 783	127 836	127 836	129 115	130 406
Vuokratuotot	20	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	1 039	1 039	1 049	1 059
Toimintatuotot yht.	592 563	708 306	708 306	715 390	722 544
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-7 490 611	-7 779 967	-8 298 625	-8 547 580	-8 804 002
Palvelujen ostot	-384 810	-419 458	-430 524	-439 129	-447 904
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-41 340	-104 971	-107 726	-109 880	-112 082
Avustukset	-1 151 353	-986 168	-1 112 203	-1 134 447	-1 157 136
Vuokratulot	-27 703	-10 224	-10 495	-10 707	-10 920
Muut toimintakulut	-14 306	-17 946	-18 421	-18 789	-19 168
Toimintakulut yht.	-9 110 122	-9 318 734	-9 977 994	-10 260 532	-10 551 212
Toimintakate	-8 517 559	-8 610 428	-9 269 688	-9 545 142	-9 828 668
Poistot ja arvonalentumiset	-166 489	-172 918	-167 678	-174 386	-181 361
Yhteensä	-8 684 048	-8 783 346	-9 437 366	-9 719 528	-10 010 029

2.4.3.Lukiokoulutus**TILIVELVOLLINEN**

Opetuspäällikkö

TOIMINNAN KUVAUS**Ilmajoen lukio**

Lukio tarjoaa toisen asteen yleissivistävää koulutusta. Lukiokoulutus kuuluu oppivelvollisuuden piiriin ja on maksutonta valmistumiseen saakka tai siihen asti, kun opiskelija täyttää 20 vuotta. Lukio antaa valmiudet jatko-opintoihin, ja opinnot kestävät 3–4 vuotta. Opiskelija saa päättötodistuksen ja suorittaa ylioppilastutkinnon. Lisäksi voi suorittaa kaksoistutkinnon. Ylioppilaskirjoitusten tuloksilla on suuri merkitys jatko-opintoihin hakeutumisessa. Pakollisten aineiden vähimmäismäärä on

viisi, ja ne ovat maksuttomia. Ylioppilastutkinto tulee saada kolmen kirjoituskerran aikana valmiiksi. Hylättyjä kokeita voi uusia ja tutkintoa voi täydentää ja arvosanoja korottaa.

Lukuvuonna 2025–2026 lukiossa opiskelee 185 opiskelijaa. Mukana ovat vaihto-opiskelijat, kaksois-tutkintolaiset ja TUVA-koulutuksen opiskelijat. Opetuksesta vastaa 21 opettajaa (sis. 7 yhteistä yläkoulun kanssa), ja käytössä on 251,53 vuosiviikkotuntia. Lukuvuosi jakautuu kuuteen periodiin, jotka päättyvät arviointiviikkoon. Oppitunnit ovat kaksoistunteja (2 × 45 min). Opiskelu voi tapahtua lähi-, etä- tai itsenäisenä opiskeluna. Opiskelu rakentuu opintopisteistä. Lukio-opintojen vähimmäislaajuus on 150 opintopistettä. Yksi opintopiste vastaa 19 tuntia opiskelua.

Opetusryhmien muodostumiseen vaikuttavat opiskelijoiden valinnat, yksilölliset opintopolut ja erityisen tuen lainsäädäntö.

Ohjausresurssin tarve kasvaa erityisesti ryhmänohjauksessa, erityisopetuksessa ja opiskelijahuollossa. Ohjaus toteutetaan annettujen resurssien puitteissa. Erityisopetuksen tarve on kasvussa ja tavoite on saada siihen pysyvästi lisäresursseja.

Lukio kuuluu Etelä-Pohjanmaan urheiluakatemiaan ja tarjoaa monilajivalmennusta sekä painiliinjan. Yhteistyötä tehdään myös EP:n ilmaisulinjan kanssa. Lukiolla on väyläopintosopimus SeAMKin kanssa sekä yhteistyösopimuksia mm. Itä-Suomen yliopiston kanssa.

Sähköinen ylioppilastutkinto edellyttää opettajilta jatkuvaa osaamisen kehittämistä. Tieto- ja viestintäteknikka on olennainen osa opetusta, ja digitaalisia kokeita harjoitellaan arviointiviikoilla. Lukion tilat käsittävät 12 luokkaa, kielistudion (L13), muunneltavan suurtilan ja pienryhmätilan (L14). Tilat ovat osittain myös yläkoulun käytössä. Tavoitteena on säilyttää opetuksen laatu, toteutustavat ja oppimisympäristö kilpailukykyisinä.

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite
Tuotamme palvelut kestävästi ja tuloksellisesti
1) Ylioppilaskirjoitusten tulokset. Valmistuvien keskiarvo ylittää valtakunnallisen tutkinnon arvosanojen keskiarvon
-Mittari ja tavoitetaso: Kyllä/Ei
2) Valmistuvien opiskelijoiden jatko-opintohalukkuus ja valmiudet. Vähintään 50 % pyrkii korkeakouluun tai yliopistoon.
-Mittari ja tavoitetaso: Kyllä/Ei
3) Tuen uudistukseen vastaaminen. Erityisopetusta vähintään 3 päivää viikossa
-Mittari ja tavoitetaso: Kyllä/Ei
3

LUKIOKOULUTUS (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot					
Myyntituotot	3 396	10 605	10 605	10 711	10 818
Tuet ja avustukset	22 054	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	1 327	0	0	0	0
Toimintatuotot yht.	26 777	10 605	10 605	10 711	10 818
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-1 082 978	-1 144 542	-1 208 979	-1 245 248	-1 282 606
Palvelujen ostot	-32 841	-23 259	-24 618	-25 105	-25 601
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-43 946	-56 227	-57 701	-58 847	-60 016
Vuokratulot	-3 994	-1 823	-1 871	-1 909	-1 947
Muut toimintakulut	-3 318	-996	-1 022	-1 042	-1 063
Toimintakulut yht.	-1 167 078	-1 226 847	-1 294 191	-1 332 151	-1 371 233
Toimintakate	-1 140 301	-1 216 242	-1 283 586	-1 321 440	-1 360 415
Poistot ja arvonalentumiset	-73 516	-82 152	-78 177	-81 305	-84 556
Yhteensä	-1 213 817	-1 298 394	-1 361 763	-1 402 745	-1 444 971

2.4.4. Kulttuuri ja vapaa sivistystyö

TILIVELVOLLINEN

Ilmajoki-opiston rehtori

TOIMINNAN KUVAUS

Kulttuuripalvelut ja vapaa sivistystyö muodostavat oman tulosalueensa, jota johtaa Ilmajoki-opiston rehtori. Tulosalueen toiminta edistää kuntalaisten hyvinvointia, osallisuutta ja elinikäistä oppimista kulttuurin, taiteen ja koulutuksen keinoin.

Kulttuuripalveluiden tavoitteena on edistää kulttuurin ja taiteen saavutettavuutta, vahvistaa yhteisöllisyyttä ja tukea asukkaiden omaehtoista toimintaa. Toiminta sisältää avustusten jakamista, tapahtumien järjestämistä sekä paikallisen kulttuurielämän kehittämistä ja tukemista. Määrärahoja kohdennetaan paikallisille yhdistyksille ja yksityishenkilöille kulttuuriavustuksina sekä erilaisten tapahtumien, kuten itsenäisyysjuhlan ja konserttien, toteuttamiseen ja tukemiseen.

Kansalaisopisto tarjoaa monipuolista ja helposti saavutettavaa koulutusta, joka tukee asukkaiden osaamista, luovuutta ja yhteisöllisyyttä. Toimintaa järjestetään lähes kaikilla kunnan kouluilla sekä opiston omissa tiloissa. Kansalaisopiston toimisto sekä kuvataide- ja käsityökoulu toimivat Ilkanradissa ja teknisen työn tilat sijaitsevat Puutaitoradissa Valtiontiellä. Tanssikoulu toimii Ilmajoki-hallin Peilialissa.

Opistossa opiskelee noin 4500 opiskelijaa, ja lukuvuodelle 2025-2026 opiskelijamäärän arvioidaan pysyvän samana. Henkilöstöön kuuluu kaksi virassa olevaa opettajaa, joista toinen on suunnittelija-opettaja, rehtori, toimistosihiteeri, 15% iltavahtimestarin toimi sekä 30% liikunnanohjaajan toimi. Lisäksi opistolla työskentelee noin 70 tuntiopettajaa ja luennoitsijaa. Tavoitteena on ylläpitää ja

kehittää kurssitarjontaa siten, että se palvelee eri kylien, ikäryhmien ja erityisryhmien tarpeita sekä mahdollistaa taiteen perusopetuksen tutkintojen suorittamisen.

Musiikkiopisto tarjoaa laadukasta taiteen perusopetusta omissa tiloissaan Rouvalassa ja Palonkorteerin puukoululla. Opiskelijoita on musiikkiopistossa 112 ja musiikkileikkikoulussa 48. Henkilöstöön kuuluu kaksi virassa olevaa opettajaa, joista toinen on johtava musiikinopettaja sekä 17 tuntiopettajaa.

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite	
Tuotamme palvelut kestävästi ja tuloksellisesti	
1) Edistetään kuntalaisten hyvinvointia ja osallisuutta tarjoamalla monipuolisia sekä helposti saavutettavia opintomahdollisuuksia eri ikä- ja väestöryhmille.	
-Mittari ja tavoitetaso: Kyllä/Ei	
2) Taataan opetuksen ja kurssitarjonnan laatu ja ajantasaisuus palautekyselyjen ja osallistujamäärien seurannan avulla.	
-Mittari ja tavoitetaso: Kyllä/Ei	
Rakennamme arvostavaa yhteishenkeä	
3) Kulttuuritoimijoiden ja kunnan yhteisen kulttuurifoorumin järjestäminen.	
-Mittari ja tavoitetaso: Kyllä/Ei	

SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	Tavoitetaso 2026
Kursseille osallistuneitten määrä	4500
Kurssien lukumäärä	250
Suoritettut taiteen perusopetuksen opintokokonaisuudet	60

KULTTUURI JA VAPAA SIVISTYSTYÖ (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot					
Myyntituotot	300	861	861	867	873
Maksutuotot	133 460	169 608	169 608	171 286	172 981
Tuet ja avustukset	2 970	5 245	5 245	5 297	5 350
Toimintatuotot yht.	136 730	175 714	175 714	177 450	179 204
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-788 305	-868 405	-929 110	-956 984	-985 694
Palvelujen ostot	-85 862	-71 206	-76 879	-78 398	-79 947
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-19 838	-19 519	-24 449	-24 932	-25 420
Avustukset	-9 400	-7 423	-7 423	-7 571	-7 722
Vuokratulot	-21 936	-29 993	-31 538	-32 169	-32 813
Muut toimintakulut	-4 914	-4 361	-4 476	-4 565	-4 656
Toimintakulut yht.	-930 254	-1 000 907	-1 073 875	-1 104 619	-1 136 252
Toimintakate	-793 524	-825 193	-898 161	-927 169	-957 048
Poistot ja arvonalentumiset	-3 893	-3 893	-3 447	-3 585	-3 728
Yhteensä	-797 417	-829 086	-901 608	-930 754	-960 776

2.4.5. Nuorisopalvelut

TILIVELVOLLINEN

Nuorisopalvelupäällikkö

TOIMINNAN KUVAUS

Nuorisotyö on kasvatustyötä, joka tukee monipuolisesti nuorten kasvua, itsenäistymistä sekä osallisuutta ja yhteisöllisyyttä yhteiskunnassa. Toiminnalla tähdätään nuorten kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin eri työmuodoilla ja -menetelmillä. Henkilöstöresurssi nuorisopalveluilla kokonaisuudessaan; nuorisopalvelupäällikkö, toimistosihiteeri 0,6 htv, vakituisia ohjaajia 10,4 htv, määräaikaista ohjaajia vaihtelevasti tarpeen mukaan 1,5-2,75 htv.

Nuorisopalvelujen käytössä olevien määrärahojen puitteissa palvelut toteutetaan tasavertaisesti siten, että kaikilla kunnan lapsilla ja nuorilla on mahdollisuus hyödyntää nuorisotyön tarjoamia palveluita. Ennaltaehkäisevällä työotteella kehitetään uusia toimintatapoja muun muassa nivelvaiheen tukemiseen. Lisätään tavoitteellista yhteistyötä, jonka avulla tuetaan nuorten hyvää arkea ja ehkäistään ongelmien syntymistä.

Ilmajoella on kuusi nuorten toimintaan tarkoitettua tilaa: Seppälän, Ilomäen ja Koskenkorvan nuorisotalot, sekä Nopankylän, Rengon ja Tuomiahon nuorisotilat. Nuorisotilat tarjoavat lapsille ja nuorille turvallisen kokoontumispaikan, tapahtumia, mielekästä tekemistä ja ohjausta.

Nuorisovaltuuston tehtävänä on edesauttaa nuorten tarpeiden välittymistä kunnan päätöksentekoon ja palvelutuotantoon sekä helpottaa nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia.

Etsivän nuorisotyön tehtävänä on tavoittaa ja ohjata alle 29-vuotiaita tuen tarpeessa olevia nuoria ja auttaa heitä sellaisten palvelujen ja muun tuen piiriin, joilla edistetään nuoren kasvua ja itsenäistymistä sekä pääsyä koulutukseen ja työmarkkinoille. Etsivä nuorisotyö toimii tukena tilanteissa, joissa nuori ei itse tiedä miten toimia, tai ei elämäntilanteensa vuoksi kykene yksin hoitamaan arkisia asioita.

Starttipajalla tuetaan 16–28 vuotiaita nuoria oman polun löytämisessä, tarvittaviin palveluihin pääsemisessä sekä tuetaan arjen hallintaa ja vuorokausirytmää. Tavoitteena on toiminnan ja tekemisen kautta pyrkiä löytämään nuoren vahvuuksia sekä mielenkiinnon kohteita. Toimintaan osallistumisen perusteena voi olla mm. työttömyys, ammatillisen koulutuksen puuttuminen, opiskeluiden keskeytyminen tai sen uhka tai esimerkiksi pitkä sairausloma. Pajajaksolle nuorelle laaditaan yksilöllinen valmennussuunnitelma. Tavoitteiden toteutumista seurataan ja tehdään väliarviointia. Jokaiselle nuorelle tehdään selkeä jatkosuunnitelma. Yhteistyötä tehdään eri toimijoiden kanssa ja nuoret ohjautuvat palveluun muun muassa aikuissosiaalityön, etsivän nuorisotyön ja TE-palveluiden kautta.

Ohjaamo Ilmajoki sijaitsee Seppälän nuorisotalon yhteydessä. Ohjaamotoiminta kokoaa eri toimijat yhteen saman katon alle, jonka kautta nuorille kyetään tarjoamaan paikallisesti monialaisia palveluja. Kaikki alle 30-vuotiaat voivat asioida ohjaamossa muun muassa työhön, koulutukseen, terveyteen ja arkeen liittyvissä asioissa. Ohjaamoja kehitetään eri ministeriöiden yhteistyönä. Ohjaamo Ilmajoen palvelujen säilyttäminen nykyisen kaltaisena monialaisena paikallisena palvelukokonaisuutena on ensisijaisen tärkeää sote- sekä TE-palvelujen uudistuksen jälkeen. Nuorisopalvelut koordinoivat asiantuntijaverkoston yhteistyötä, huolehtii arjen sujumisesta, tapahtumien järjestämisestä sekä vastaa palveluohjauksesta.

Koulunuorisotyöntekijä sekä vaativan tuen koulunkäynninohjaaja ja erityisnuorisotyöntekijä työskentelevät osittain myös nuorisopalveluissa, joka vahvistaa hienosti yhteistyötä koulujen ja lastensuojeluyksikön kanssa.

Kalajaisjärven leiri- ja kurssikeskuksessa järjestetään loma-aikoina leiritoimintaa lapsille. Leireillä lapset saavat onnistumisen kokemuksia ja oppivat uusia taitoja. Leirit tarjoavat mahdollisuuden solmia ystävyysuhteita sekä ryhmässä toimiminen parantaa yhteistyötaitoja. Leirikeskuksen ulkopuoliset varaukset ovat kasvaneet. Tämä vaatii myös enemmän henkilöstöresurssia, sekä varautumista rikki menneiden tai kelvottomien välineiden uusimiseen. Asiakaspalautteiden myötä tarkastellaan parannustarpeita sekä palvelutarjontaa.

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite

Tuotamme palvelut kestävästi ja tuloksellisesti

1) Tavoitteena nuorten elämänhallinnan ja hyvinvoinnin lisääminen.

Palkata 50% ohjaaja elämänhallinnan ja hyvinvoinnin ohjaustehtäviin

Työn käynnistymisen myötä luoda toimintamalli lasten ja nuorten elämänhallinnan ja hyvinvoinnin ohjaukselle.

-Mittari ja tavoitetaso: Pilottivuoden jälkeen työlle on luotu toimenkuva ja toimintamalli.

Painopiste ja tavoite	
Raportoinnin ja kohderyhmän palautteen avulla tarkastellaan toimivuutta ja muutostarpeita. Kyllä/Ei	
Panostamme henkilöstöön ja työn sujuvuuteen	
2) Henkilökunnan pysyvyys	
-Mittari ja tavoitetaso: Huolehditaan työolosuhteista ja henkilökunnan hyvinvoinnista. Keskustelujen ja henkilökunnalta tulleiden toiveiden/palautteiden avulla panostetaan kehittämiseen. Kyllä/Ei	

SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	Tavoitetaso 2026
Nuorisotilojen kävijämäärät yli 13-vuotiaat	9 000
Nuorisotilojen kävijämäärät alle 13 -vuotiaat	3 000
Nuorisopalvelujen ja ohjaamon ryhmätoimintojen ja tapahtumien osallistujamäärät	1 000
Lasten elämysleirien osallistujamäärät	110
Etsivän nuorisotyön asiakaskäynnit ja kohtaamiset	4 000
Starttipajan asiakaskäynnit ja kohtaamiset	700
Nuorten elämänhallinnan ja hyvinvoinnin ohjauksen asiakaskäynnit ja kohtaamiset	300

NUORISOPALVELUJEN TULOSYKSIKKÖ (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot					
Myyntituotot	18 503	33 507	33 007	33 328	33 653
Maksutuotot	0	6 011	6 011	6 071	6 132
Tuet ja avustukset	111 974	103 000	103 000	104 030	105 071
Vuokratuotot	15 322	1 019	1 019	1 019	1 019
Muut toimintatuotot	0	73	73	74	75
Toimintatuotot yht.	145 798	143 610	143 110	144 522	145 950
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-429 155	-467 331	-524 467	-540 202	-556 407
Palvelujen ostot	-34 370	-43 978	-44 865	-45 616	-46 383
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-27 342	-35 815	-37 344	-38 093	-38 853
Avustukset	-10 150	-11 000	-11 000	-11 220	-11 444
Vuokratulot	-3 604	-3 887	-3 989	-4 068	-4 150
Muut toimintakulut	-92	-115	-118	-120	-122
Toimintakulut yht.	-504 713	-562 126	-621 783	-639 319	-657 359
Toimintakate	-358 915	-418 516	-478 673	-494 797	-511 409
Poistot ja arvonalentumiset	-36 733	-34 060	-36 434	-37 892	-39 408
Yhteensä	-395 647	-452 576	-515 107	-532 689	-550 817

2.4.6.Liikunta ja hyvinvointi

TILIVELVOLLINEN

Hyvinvointipäällikkö

TOIMINNAN KUVAUS

Liikunnan ja hyvinvoinnin edistämisen tulosyksikön tehtävänä on yleisten edellytysten luominen kunnassa harjoitettavalle liikuntatoiminnalle, sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinointi. Tulosyksikkö kattaa liikuntatyön, liikuntahallit, nuorten olympiavalmentajan, harrastamisen Suomen malli-hankkeen, vammais- ja ikäihmisten neuvoston ja asiointireittiliikenteen kustannuspaikat. Henkilöstöresurssia tulosyksikön alla on vakituisia 11,1 htv ja määräaikaista 2,1htv.

Liikuntapalveluiden tehtävänä on mahdollistaa ja innostaa kuntalaisia liikkumaan. Tätä tehdään ylläpitämällä liikuntapaikkoja, suurimpana yksittäisenä Ilmajoki-halli ja Virkistysuimala Pore. Liikuntaryhmiä järjestetään yhteistyössä Ilmajoki-opiston kanssa, lisäksi järjestetään erilaisia tapahtumia. Urheiluseuroja tuetaan jakamalla avustuksia ja tarjoamalla olosuhteita liikunnan harrastamiseen.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on laaja-alainen tehtävä, jota tehdään kaikilla kunnan toimialoilla. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinoitua dokumentointia ja näkyväksi tekemistä vahvistetaan edelleen. Yhdyspintatyötä hyvinvointialueen ja järjestöjen kanssa kehitetään edelleen. Olennaista on moniammatillisuuden ja siihen liittyvien toimintaprosessien selkiyttäminen yhteistyössä kunnan sivistyksen- ja hyvinvoinnin toimialan sekä hyvinvointialueen sosiaali- ja terveyspalvelujen kanssa. Hyvinvointityön tavoitteet tullaan asettamaan valmistelussa olevassa hyvinvointisuunnitelmassa 2025-2029.

Vammais- ja ikäihmistenneuvoston tehtävänä on tuoda vammaisten ja ikäihmisten tarpeita esille kunnan päätöksentekoon, sekä edesauttaa heidän osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia.

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite	
Rakennamme arvostavaa yhteishenkeä	
1) Perustetaan poikkihallinnollinen liikunnan ja hyvinvoinnin edistämisen työryhmä	
-Mittari ja tavoitetaso: Ryhmä perustetaan, kokoontumiskerrat	

SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	Tavoitetaso 2026
Uimahallin kävijämäärä vuodessa	58 000
Ilmajoki-hallin kuntosalin kävijämäärä vuodessa	17 000

LIIKUNNAN JA HYVINVOINNIN TULOSYKSIKKÖ (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot					
Myyntituotot	312 251	325 144	325 144	328 306	331 499
Tuet ja avustukset	90 030	84 093	84 500	85 345	86 198
Vuokratuotot	0	6 888	6 888	6 953	7 018
Muut toimintatuotot	5 956	8 371	12 371	12 495	12 620
Toimintatuotot yht.	408 238	424 496	428 903	433 099	437 335
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-533 381	-538 102	-585 960	-603 539	-621 647
Palvelujen ostot	-138 920	-133 586	-145 294	-148 118	-150 997
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-85 805	-85 811	-88 065	-89 825	-91 623
Avustukset	-64 119	-64 400	-64 400	-65 688	-67 002
Vuokratulot	-12 322	-5 915	-6 071	-6 193	-6 317
Muut toimintakulut	-4	0	0	0	0
Toimintakulut yht.	-834 551	-827 814	-889 790	-913 363	-937 586
Toimintakate	-426 314	-403 318	-460 887	-480 264	-500 251
Poistot ja arvonalentumiset	-210 088	-186 693	-219 291	-228 062	-237 185
Yhteensä	-636 401	-590 011	-680 178	-708 326	-737 436

2.4.7. Kirjastotoimi

TILIVELVOLLINEN

Kirjastonjohtaja

TOIMINNAN KUVAUS

Laki yleisistä kirjastoista määrittelee yleisen kirjaston tehtävät seuraavasti: 1) tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin; 2) ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa; 3) edistää lukemista ja kirjallisuutta; 4) tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon; 5) tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan; 6) edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.

Kirjaston palveluverkko Ilmajoen kunnassa muodostuu pääkirjastosta ja kirjastoauto Jaakkoosta. Pääkirjasto on omatoimisesti käytettävissä päivittäin klo 7-21, henkilökunnan palveluaika on ma-ke 12-19, to klo 12-16, pe klo 10-16 ja la klo 11-15 (syys-huhtikuu). Kirjastoauto kulkee koko kunnan alueella sekä aamu- että iltareiteillä yhteensä noin 80 pysäkillä. Ilmajoen kunnankirjasto kuuluu Ee-pos-kirjastokimppaan yhdessä 21 muun lähialueen kirjaston kanssa.

Kirjastopalveluissa on henkilöstöä kirjastonjohtaja, 4 kirjastovirkailijaa sekä 2 määräaikaista tunti-työntekijää. Kirjaston toimintamenoista yli puolet käytetään henkilöstömenoihin. Aineistomenot (esim. kirjat, lehdet, AV-aineisto), kirjastojärjestelmän ylläpitoon liittyvät ICT-palvelut sekä kirjastoauton ylläpito vievät noin 30% talousarviosta. Ammattitaitoisella henkilöstöllä, päivittäin klo 7-21 avoinna olevalla omatoimikirjastolla, laajasti palvelevalla kirjastoautolla, kattavalla aineistolla,

hyvällä tietojärjestelmällä sekä vilkkaalla Eepos-kirjastojen yhteistyöllä tuotetaan kaikenikäisten kuntalaisten kirjastopalvelut.

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite	
Tuotamme palvelut kestävästi ja tuloksellisesti	
1) Omatoimikirjaston ahkera käyttö, toimiva koulu yhteistyö, tiivis Eepos-kirjastojen välinen yhteistoiminta, monipuolinen kokoelma ja laajasti koko kuntaa palveleva kirjastoauto lisäävät sekä pääkirjaston että kirjastoauton palvelujen käyttöä.	
-Mittari ja tavoitetaso: Kyllä / Ei	
2) Lainatun aineiston määrä sekä pääkirjastolla että kirjastoautossa pysyy jo saavutetulla hyvällä tasolla.	
-Mittari ja tavoitetaso: Mittarina kirjastojärjestelmän vuoden 2026 lainaustilasto ja tavoitetasona 200 000 lainaa	
3) Pääkirjaston ja kirjastoauton yhteenlaskettu kävijämäärä vuodessa	
-Mittari ja tavoitetaso: Mittarina automaattiset kävijälaskurit ja tavoitetasona 90 000 kävijää	
Panostamme henkilöstöön ja työn sujuvuuteen	
4) Pidämme viestinnän avoimena	
-Mittari ja tavoitetaso: Kyllä / Ei	
Rakennamme arvostavaa yhteishenkeä	
5) Teemme töitä toisia arvostaen ja kunnioittaen ja otamme huomioon herkästi myös asiakkaiden toiveet	
-Mittari ja tavoitetaso: Kyllä / Ei	

SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	Tavoitetaso 2026
Lainaustilasto	200 000
Kävijämäärä	90 000

KIRJASTOTOIMI (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot					
Myyntituotot	1 310	441	441	445	449
Maksutuotot	925	3 074	3 074	3 104	3 135
Muut toimintatuotot	5 613	5 496	5 496	5 551	5 606
Toimintatuotot yht.	7 848	9 011	9 011	9 100	9 190
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-223 966	-235 653	-254 607	-262 244	-270 111
Palvelujen ostot	-45 006	-46 720	-47 953	-48 910	-49 887
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-117 226	-110 121	-113 028	-115 289	-117 596
Vuokratulut	-3 886	-1 059	-1 087	-1 109	-1 131
Muut toimintakulut	-73	-303	-311	-317	-323
Toimintakulut yht.	-390 157	-393 856	-416 986	-427 869	-439 048
Toimintakate	-382 309	-384 845	-407 975	-418 769	-429 858
Poistot ja arvonalentumiset	-29 958	-29 958	-25 526	-26 547	-27 609
Yhteensä	-412 267	-414 803	-433 501	-445 316	-457 467

3. TULOSLASKELMAOSA

3.1. Toimintakate

Kunnan tuloslaskelman välituloksena esitettävä toimintakate ilmoittaa, paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Toimintakate vastaa käyttötalouden nettomenoja.

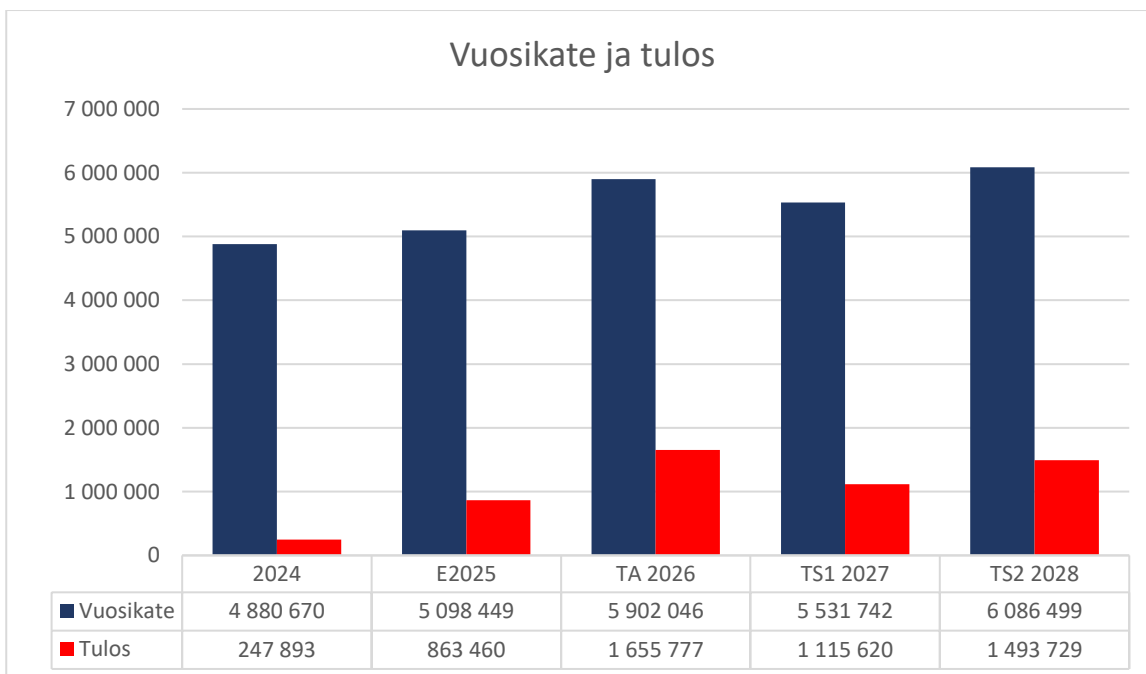
Toimintakate vuodelle 2025 on -37,8 milj. euroa. Toimintakate heikkenee vuoden 2025 ennusteeseen nähden 1,6 milj. eurolla.

3.2. Vuosikate

Vuosikate on tuloslaskelman välitulo, joka ilmoittaa, paljonko tuloja jää investointien ja lainojen lyhennysten katteeksi. Pitkällä aikavälillä vuosikatteella tulee kattaa lainojen lyhennykset ja investoinnit. Lyhyellä aikavälillä investointeja ja lainojen lyhennyksiä voidaan kattaa lainanottamisella.

Vuoden 2026 talousarvion mukainen vuosikate on 5,9 milj. euroa. Käyttöomaisuuden suunnitelma-poistot ovat 4,2 milj. euroa. Näin ollen tilikauden tulos on ylijäämäinen 1,7 milj euroa.

Taloussuunnitelman mukaan vuoden 2027 vuosikate on 5,5 milj. euroa ja vuoden 2028 vuosikate 6,1 milj. euroa. Tämä perustuu seuraaviin kehitysarvioihin: käyttötalouden tulot pysyvät samalla tasolla, menot kasvavat henkilöstömenojen kasvun seurauksena. Verotulojen ennakoidaan kasvavan selvästi, valtionosuuksiin ennakoidaan maltillista kasvua. Lainojen keskimääräisen korkotason arvioidaan asettuvan 1,8 - 2,2 prosentin välille.

3.3. Tuloslaskelman perustelut

Toimintatuotot:

- käyttötalousosan tulot 10.572.221 €

Toimintakulut:

- käyttötalousosan menot 48.343.865 €

Verotulot:

- kunnallisvero 25.152.000 €

- kiinteistövero 3.226.000 €

- yhteisövero 1.479.000 €

Valtionosuudet:

- valtionosuudet 14.944.550 €

Korkotuotot:

- korot antolainoista 30.000 €

Muut rahoitustuotot:

- verotilitysten korot ja viivästyskorot 12.800 €

- muut osinkotulot 60.000 €

- vesihuollon peruspääoman korko 56.400 €

- muut rahoitustuotot 14.500 €

Korkokulut:

- korkokulut lainoista ulkopuolisilta 1.230.000 €

Muut rahoituskulut:

- vesihuollon peruspääoman korko 56.400 €
- viivästyskorot, luottoverot ja provisiot 6.000 €
- muut rahoituskulut 29.000 €

Poistot:

- suunnitelmapoistot 4.246.269 €

3.4.Tuloslaskelma

KUNNAN TULOSLASKELMA (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot					
Myyntituotot	5 087 599	5 098 663	5 370 384	5 421 102	5 472 326
Maksutuotot	830 581	852 226	852 226	860 730	869 320
Tuet ja avustukset	1 059 462	836 775	808 634	816 722	824 889
Vuokratuotot	3 338 900	3 256 429	3 201 414	3 233 348	3 265 600
Muut toimintatuotot	390 299	335 563	339 563	342 958	346 387
Toimintatuotot yht.	10 706 841	10 379 656	10 572 221	10 674 860	10 778 522
Valmistus omaan käyttöön	24 675	70 000	19 840	19 840	19 840
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-28 377 393	-29 156 065	-31 330 481	-32 270 422	-33 238 522
Palvelujen ostot	-7 572 150	-8 088 112	-8 207 466	-8 367 559	-8 530 830
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 221 430	-4 672 763	-5 249 807	-5 353 024	-5 458 293
Avustukset	-1 891 204	-2 539 347	-2 331 103	-2 377 725	-2 425 279
Vuokratulot	-792 577	-949 459	-1 039 276	-1 059 909	-1 080 947
Muut toimintakulut	-171 935	-167 773	-185 732	-189 283	-192 910
Toimintakulut yht.	-44 026 690	-45 573 519	-48 343 865	-49 617 922	-50 926 781
Toimintakate	-33 295 174	-35 123 863	-37 751 804	-38 923 222	-40 128 419
Verotulot	25 857 669	27 622 000	29 857 000	30 433 000	31 610 000
Valtionosuudet	13 766 195	14 585 658	14 944 550	15 318 164	16 101 118
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	98 578	30 000	30 000	30 000	30 000
Muut rahoitustuotot	139 051	133 200	143 700	141 200	141 200
Korkokulut	-1 666 817	-1 254 000	-1 230 000	-1 380 000	-1 580 000
Muut rahoituskulut	-18 831	-70 400	-91 400	-87 400	-87 400
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-1 448 020	-1 157 200	-1 147 700	-1 296 200	-1 496 200
Vuosikate	4 880 670	5 926 595	5 902 046	5 531 742	6 086 499

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Poistot ja arvonalentumiset	-4 632 777	-4 150 000	-4 246 269	-4 416 122	-4 592 770
Satunnaiset erät					
Satunnaiset erät yht.	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	247 893	1 776 595	1 655 777	1 115 620	1 493 729
Tilikauden yli-/alijäämä	247 893	1 776 595	1 655 777	1 115 620	1 493 729

KUNNAN TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot/toimintakulut	24 %	23 %	22 %	22 %	21 %
Vuosikate/poistot	105 %	143 %	139 %	125 %	133 %
Vuosikate, euroa/asukas	393	475	474	444	488
Kertynyt yli-/alijäämä	4 499	6 074	7 018	8 134	9 627
Asukasluku	12 429	12 489	12 444	12 459	12 474

3.5. Tuloslaskelma ulkoinen

KUNNAN TULOSLASKELMA (ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot					
Myyntituotot	4 702 779	4 749 547	5 071 748	5 122 466	5 173 690
Maksutuotot	820 857	850 406	850 406	858 910	867 500
Tuet ja avustukset	1 059 462	836 775	808 634	816 722	824 889
Vuokratuotot	3 333 158	3 248 440	3 193 425	3 225 359	3 257 611
Muut toimintatuotot	390 299	335 563	339 563	342 958	346 387
Toimintatuotot yht.	10 306 555	10 020 731	10 263 776	10 366 415	10 470 077
Valmistus omaan käyttöön	24 675	70 000	19 840	19 840	19 840
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-28 377 393	-29 156 065	-31 330 481	-32 270 422	-33 238 522
Palvelujen ostot	-7 313 988	-7 834 317	-8 004 151	-8 164 244	-8 327 515
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 085 049	-4 583 740	-5 160 784	-5 264 001	-5 369 270
Avustukset	-1 891 204	-2 539 347	-2 331 103	-2 377 725	-2 425 279
Vuokratulot	-786 835	-941 470	-1 031 287	-1 051 920	-1 072 958
Muut toimintakulut	-171 935	-159 655	-177 614	-181 165	-184 792
Toimintakulut yht.	-43 626 404	-45 214 594	-48 035 420	-49 309 477	-50 618 336
Toimintakate	-33 295 174	-35 123 863	-37 751 804	-38 923 222	-40 128 419

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Verotulot	25 857 669	27 622 000	29 857 000	30 433 000	31 610 000
Valtionosuudet	13 766 195	14 585 658	14 944 550	15 318 164	16 101 118
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	98 578	30 000	30 000	30 000	30 000
Muut rahoitustuotot	139 051	80 800	87 300	84 800	84 800
Korkokulut	-1 666 817	-1 254 000	-1 230 000	-1 380 000	-1 580 000
Muut rahoituskulut	-18 831	-14 000	-35 000	-31 000	-31 000
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-1 448 020	-1 157 200	-1 147 700	-1 296 200	-1 496 200
Vuosikate	4 880 670	5 926 595	5 902 046	5 531 742	6 086 499
Poistot ja arvonalentumiset	-4 632 777	-4 150 000	-4 246 269	-4 416 122	-4 592 770
Satunnaiset erät					
Satunnaiset erät yht.	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	247 893	1 776 595	1 655 777	1 115 620	1 493 729
Tilikauden yli-/alijäämä	247 893	1 776 595	1 655 777	1 115 620	1 493 729

3.6. Vyörytykset

VYÖRYTYKSET

	TP 2024	TA 2025	TA 2026
100 Konserni- ja elinvoimapa- palvelut			
Toimistopalvelut (meno)	-81 128	-147 399	-147 399
Sisäiset vuokrat (meno)	-81 162	-108 046	-108 046
Siivouspalvelut (meno)	-739	-5 373	-5 373
Ruokahuoltopalvelut (meno)	-54	0	0
Toimistopalvelut (tulo)	953 890	794 313	788 199
Siivouspalvelut (tulo)	0	0	0
Ruokahuoltopalvelut (tulo)	0	0	0
Vyörytykset	790 808	533 495	527 381
201 Tekninen toimiala			
Toimistopalvelut (meno)	-125 456	-199 468	-199 468
Sisäiset vuokrat (meno)	-27 729	-79 747	-79 747
Siivouspalvelut (meno)	-35 869	-62 670	-62 670
Ruokahuoltopalvelut (meno)	0	0	0
Sisäiset vuokrat (tulo)	3 547 199	3 276 896	3 127 272
Toimistopalvelut (tulo)	0	0	0
Siivouspalvelut (tulo)	1 241 498	1 310 740	1 310 740
Ruokahuoltopalvelut (tulo)	1 926 170	2 388 352	2 388 352
Vyörytykset	6 525 812	6 634 103	6 484 479
400 Sivistyksen ja hyvinvoin- nin toimiala			
Toimistopalvelut (meno)	-747 306	-447 446	-441 332
Sisäiset vuokrat (meno)	-3 438 308	-3 089 103	-2 939 479
Siivouspalvelut (meno)	-1 204 890	-1 242 697	-1 242 697
Ruokahuoltopalvelut (meno)	-1 926 116	-2 388 352	-2 388 352
Toimistopalvelut (tulo)	0	0	0
Siivouspalvelut (tulo)	0	0	0
Liikuntahallin käyttö (meno)	-25 697	-27 565	-27 565
Ruokahuoltopalvelut (tulo)	0	0	0
Liikuntahallin käyttö (tulo)	25 697	27 565	27 565
Vyörytykset	-7 342 317	-7 195 163	-7 011 860

	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Yhteensä			
Toimistopalvelut (meno)	-953 890	-794 313	-788 199
Sisäiset vuokrat (meno)	-3 547 199	-3 276 896	-3 127 272
Siivouspalvelut (meno)	-1 241 498	-1 310 740	-1 310 740
Ruokahuoltopalvelut (meno)	-1 926 170	-2 388 352	-2 388 352
Liikuntahallin käyttö (meno)	-25 697	-27 565	-27 565
Toimistopalvelut (tulo)	953 890	794 313	788 199
Sisäiset vuokrat (tulo)	3 547 199	3 276 896	3 127 272
Siivouspalvelut (tulo)	1 241 498	1 310 740	1 310 740
Ruokahuoltopalvelut (tulo)	1 926 170	2 388 352	2 388 352
Liikuntahallin käyttö (tulo)	25 697	27 565	27 565

4. INVESTOINTIOSA

YHTEENVETO INVESTOINNEISTA

(Luvut 1 000 euroa)	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Kunnanhallitus			
Investointitulot	0	0	0
Investointimenot	100 000	55 000	45 000
Nettoinvestoinnit	-100 000	-55 000	-45 000
Tekninen toimiala			
Investointitulot	370 000	370 000	370 000
Investointimenot	11 855 000	12 726 000	12 514 000
Nettoinvestoinnit	-11 485 000	-12 356 000	-12 144 000
Sivistyksen ja hyvinvoinnin toimiala			
Investointitulot	0	0	0
Investointimenot	264 500	1 170 000	150 000
Nettoinvestoinnit	-264 500	-1 170 000	-150 000
Investointihankkeet yhteensä			
Investointitulot yhteensä	370 000	370 000	370 000
Investointimenot yhteensä	-12 219 500	-13 951 000	-12 709 000
Nettoinvestoinnit	-11 849 500	-13 581 000	-12 339 000

INVESTOINTIHANKKEET, KUNNANHALLITUS

(Luvut 1 000 euroa)	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Hankkeet			
Muu irtaimisto/khall	-100 000	-55 000	-45 000
Hankkeet yht.	-100 000	-55 000	-45 000
Investointihankkeet yhteensä			
Investointitulot yhteensä	0	0	0
Investointimenot yhteensä	100 000	55 000	45 000
Nettoinvestoinnit	-100 000	-55 000	-45 000

KUNNANHALLITUKSEN HANKKEIDEN ERITTELY

(Luvut 1 000 euroa)	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Muu irtaimisto/khall			
Tietokoneet, ICT-laitteet	25 000	25 000	25 000
Järjestelmähankinnat (toiminnan kehittäminen)	75 000	30 000	20 000

INVESTOINTIHANKKEET, TEKNINEN TOIMIALA

(Luvut 1 000 euroa)	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Hankkeet			
Maa- ja vesialueet	0	0	0
-Tulot:	370 000	370 000	370 000
-Menot:	-370 000	-370 000	-370 000
Muu irtaimisto/tela	-95 000	-35 000	-25 000
Koskenkorvan alueen uusi koulu	-6 500 000	-4 500 000	0
Muut talonrakennus	-1 329 000	-950 000	-1 255 000
Muut kunnallistekniset työt	-1 377 000	-1 702 000	-1 510 000
Muu vesihuoltorakentaminen	-890 000	-1 540 000	-1 890 000
Muut pitkävaikutteiset menot	-84 000	-64 000	-64 000
Käpälämäen päiväkotia maalämpöpumppu	-45 000	0	0
Keskikunnan kouluverkko	-75 000	-75 000	-3 000 000
Neiron koulun maalämpö	-300 000	0	0
Liikuntahalli keskustan koulun yhteyteen	-60 000	0	-1 500 000
Ahonkylän koulun peruskorjaus	0	-40 000	-800 000
Kunnantalon vesikatko ja ryömintätila	0	-1 300 000	0
Kunnantalon rakennustekninen peruskorjaus	0	-1 000 000	-1 000 000
Kunnantalon talotekniikan peruskorjaus	0	-600 000	-400 000
Saurunmäen alue	0	0	-350 000
Harjumetsäntien jatkaminen + Varputie	-150 000	0	0
Teeritien jatkaminen	-180 000	0	0
Terontie ja frisbeegolfkentän parkkialue	-300 000	0	0
Metsotien ja Koppelonraitin rakentaminen	0	-150 000	0
Laitamäentien ja Koskenkorvan koulun ymp	-100 000	-400 000	0
Neiron alueen III-vaihe	0	0	-50 000
Neiron alueen vesihuolto	0	0	-75 000
Saurunmäen alue VH	0	0	-225 000
Hankkeet yht.	-11 485 000	-12 356 000	-12 144 000
Investointihankkeet yhteensä			
Investointitulot yhteensä	370 000	370 000	370 000
Investointimenot yhteensä	11 855 000	12 726 000	12 514 000
Nettoinvestoinnit	-11 485 000	-12 356 000	-12 144 000

TEKNISEN TOIMEN HANKKEIDEN ERITTELY

(Luvut 1 000 euroa)	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Maa- ja vesialueet			
Maanhankinta	370 000	370 000	370 000
Maan myynti (tasearvon osuus)	-370 000	-370 000	-370 000
Muu irtaimisto/tela			
Kunnallistekniikan vastuualueen kone- ja kalustohankinnat	25 000		25 000
Kiinteistövastuualueen kone- ja kalustohankinnat	25 000	25 000	
Hankintaohjelmiston hankinta (Coudia)	15 000		
Paikkatieto-ohjelmiston hankinta (Tiera)	30000	10000	
Muu talonrakennus			
Kunnantalon käyttöä turvaavien toimenpiteiden suunnittelu	50 000	50 000	
Kunnantalon peruskorjauksen jatkaminen	100 000		
Ilkanradin käyttöä turvaavien toimenpiteiden toteutus	25 000	25 000	
SOTE-keskus talotekniikan muutostyöt	50 000		
Kotokartanon kuntotutkimus	40 000		
Kotokartano, varautuminen käyttöä turvaaviin toimenpiteisiin	30 000		
Keskusvaraston käyttöä turvaavien toimenpiteiden jatkaminen	30 000		
Ahonkylän koulu, varautuminen käyttöä turvaaviin toimenpiteisiin	20 000	30 000	
Jaakko Ilkan koulun kuulusjärjestelmän saneeraus	50 000		
Jaakko Ilkan koulun kuntotutkimus	50 000		
Jaakko Ilkan koulun D-rakennuksen ulkomaalaus	20 000		
Lukio, varautuminen käyttöä turvaaviin toimenpiteisiin	30 000	30 000	
Neiron koulun kuntotutkimus		35 000	
Koulujen leikkivälineiden korvausinvestoinnit ja uude välineet	10 000	30 000	10 000
Päiväkotien leikkivälineiden korvausinvestointi	10 000	10 000	30 000
Päiväkotien paahdesuojat	60 000	40 000	
Käpälämäen päiväkodin ulkomaalaukset	40 000	20 000	
Paimenkujan päiväkodin märkätilojen saneeraus	45 000		
Koskenkorvan urheilutalon vesikatteen saneeraus	75 000		
Kiinteistöjen kattojen peruskorjaukset	100 000		100 000
Kiinteistöjen automaatio-, lukitus ja valvontalaitteet	150 000	100 000	75 000
Kiinteistöjen sähköautojen latauspaikat	25 000	25 000	10 000
Kiinteistöille ilmalämpöpumppuja	40 000		
Uimahallin kuntotutkimus	30 000		
Uimahallin tavarahissi	14 000		
Munakan koulun käyttöä turvaavat toimenpiteet	35 000		
Kotokartanon salaojien ja patolevyjen uusiminen		100 000	
Kotokartanon ulkopaneelauksen uusiminen		40 000	
Koskenkorvan urheilutalon paneelikorjaukset ja ulkomaalaukset		45 000	
Kiinteistöjen automaattiset vedensulkujärjestelmät		10 000	
Katsomon kunnostus *varastot		10 000	

(Luvut 1 000 euroa)	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Herralan koulun puukoulun peruskorjaussuunnittelu		100 000	30 000
Alakuhnalalan päiväkodin peruskorjaus			800 000
Varaus hankkeiden kustannusmuutoksiin	200 000	250 000	200 000
Muut kunnallistekniset työt			
Katujen ja kuivatuksen peruskorjaus	300 000	300 000	500 000
Laskunmäen kuivatusverkosto	75 000		50 000
Laskunmäen lajittelutien jatkaminen	100 000		
Liikenneturvallisuuden parantamiskohteet	100 000	150 000	150 000
Katujen kestopäällystyksen ja valaistus	500 000	500 000	500 000
Puistojen ja yleisten alueiden suunnittelu	10 000	10 000	10 000
Puistojen ja leikkialueiden rakentaminen ja peruskorjaus	50 000	100 000	100 000
Kuntoportaati	25 000		
Seppälän ulkoilun alueen kehittäminen	60 000		
Keskuskentän hiekkatekonurmen uusiminen	7 000	300 000	
Ahonkylän kuntorata		90 000	
Ahonkylän lähiliikuntapaikka		40 000	
Ahonkylän koirapuisto		12 000	
Varaus kustannusten muutoksiin/muihin kohteisiin	150 000	200 000	200 000
Neiron alueen vesihuolto			
VE: vesijohtotyöt			25 000
VI: jätevesiviemäröintityöt			50 000
Saurunmäen alue VH			
VE: vesijohtotyöt			75 000
VI: jätevesiviemäröintityöt			150 000
Muu vesihuoltorakentaminen			
VE: Vesihuollon suunnittelu	25 000	25 000	25 000
VE: Vesijohtoverkoston pienet korjaukset	15 000	15 000	15 000
VE: Tienalitukset ja pienet laajennukset	15 000	15 000	15 000
VE: Vesijohtoverkoston saneeraus	250 000	250 000	300 000
VE: Etäluettavat vesimittarit	50 000	100 000	150 000
VE: Vesijohdot haja-asutusalueen viemäröinnin yhteydessä			100 000
VI: Jätevesihuollon suunnittelu	25 000	25 000	25 000
VI: Jv-puhdistamon peruskorjaus	200 000	200 000	300 000
VI: Jätevesipumppaamoiden saneeraukset	45 000	45 000	45 000
VI: Verkostosaneeraukset	250 000	250 000	300 000
VI: Tienalitukset ja väh. Laajennukset	15 000	15 000	15 000
VI: Toiminta-aluealaajennukset haja-asutusalueilla		600 000	600 000
Muut pitkävaikutteiset menot/tela			
Yleisten alueiden (kaavateiden) lohkominen	20 000	20 000	20 000
Lunastuskorvaukset	20 000	20 000	20 000
Kaavoitettujen alueiden maaperäselvitykset	4 000	4 000	4 000
Tonttien lohkominen	20 000	20 000	20 000
Pohjakartta-alueen laajentaminen	20 000		

INVESTOINTIHANKKEET, SIVISTYKSEN JA HYVINVOINNIN TOIMIALA

(Luvut 1 000 euroa)	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Hankkeet			
Muu irtaimisto/sivistys	-167 500	-1 150 000	-150 000
Muu irtaimisto/vapaa-aika	-97 000	-20 000	0
Hankkeet yht.	-264 500	-1 170 000	-150 000

(Luvut 1 000 euroa)	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Investointihankkeet yhteensä			
Investointitulot yhteensä	0	0	0
Investointimenot yhteensä	264 500	1 170 000	150 000
Nettoinvestoinnit	-264 500	-1 170 000	-150 000

SIVISTYSTOIMEN HANKKEIDEN ERITTELY

(Luvut 1 000 euroa)	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Muu irtaimisto/sivistys			
Lukion sähköisen oppimisympäristön ylläpito Hankinnat	10 000	10 000	10 000
Lukion oppilastietokoneet	50 000	50 000	50 000
Jaakko Ilkan koulun tietokoneet ja ICT-laitteet	17 500		
Perusopetuksen ICT- ja viestintäteknikka	50 000	50 000	50 000
Alakoulujen kalusteuusimiset, sähköpöydät, pulpetit	10 000	10 000	10 000
Varhaiskasvatus tieto- ja viestintäteknikka ym.	30 000	30 000	30 000
Koskenkorvan uuden koulun irtaimistohankinnat		1 000 000	
Muu irtaimisto/vapaa-aika			
Traktori	75 000		
Yleisurheilukentän sähköinen ajanottojärjestelmä	12 000		
Aurora Gold -kirjastojärjestelmän päivitys uuteen kirjastojärjestelmään	10 000		
Ulkoliikuntapaikkojen irtaimistoa		10 000	
Liikuntahallien irtaimistoa		10 000	

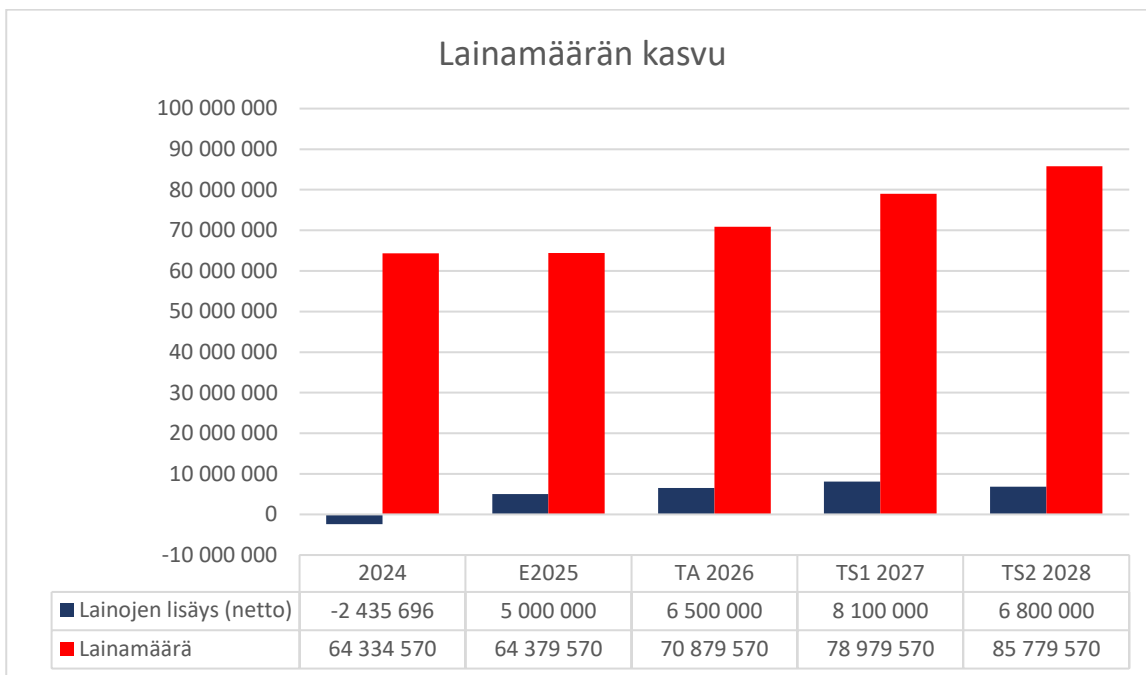
5. RAHOITUSOSA

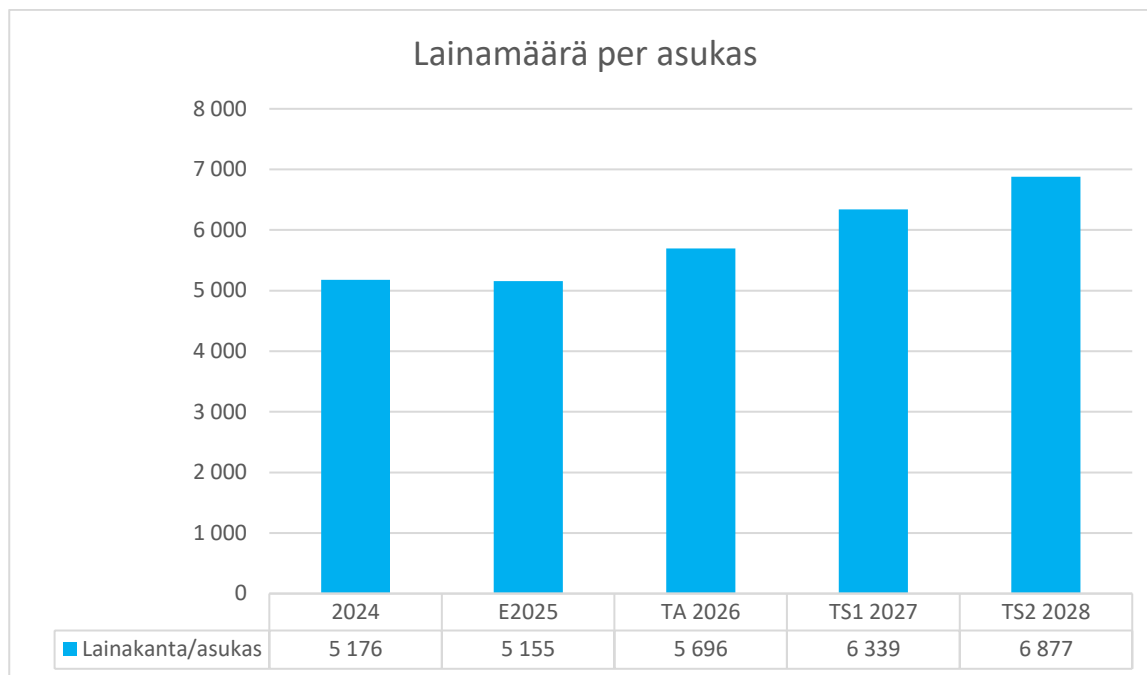
5.1. Lainan ottaminen

Rahoituslaskelma on keskeinen osa kunnan talousarviota ja tilinpäätöstä. Rahoitus-laskelmassa esitetään kunnan rahaliikenteeseen vaikuttavat tekijät, joita ovat tulo-rahoitus (vuosikate), investoinnit, antolainojen muutokset ja lainojen lyhennykset. Näiden erien jälkeen on nähtävissä rahoitustarve.

Talousarviovuoden 2026 osalta rahoitustarve on 12,0 milj. euroa. Tämä on seurausta vuosikatteen 5,9 milj. euroa suhteesta investointien määrään 12,2 milj. euroa sekä lainojen lyhennyksiin 5,5 milj. euroa. Talousarviossa varaudutaan ottamaan uutta pitkäaikaista lainaa yhteensä 12,0 milj. euroa. Vuonna 2027 vuosikate on 5,5 milj. euroa ja vuonna 2028 6,1 milj. euroa.

Vuonna 2026 lainamäärä lisääntyy nettona 6,5 milj. euroa, vuonna 2027 8,1 milj. euroa ja vuonna 2028 määrä kasvaa 6,8 milj. euroa. Kokonaislainamäärä on vuoden 2026 lopussa 70,9 milj. euroa, vuoden 2027 lopussa 78,9 milj. euroa ja vuoden 2028 lopussa 85,8 milj. euroa.

5.2.Lainan myöntäminen

Kunta myöntää lainoja yleishyödyllisiin hankkeisiin, jotka liittyvät liikunnan, kulttuurin ja yleisen hyvinvoinnin kehittämiseen kunnan alueella. Hankkeella tulee olla ELY-keskuksen tai muu vastaava tukipäätös takanaan, eikä myönnetyn lainan määrä saa ylittää hankkeelle myönnetyn tuen määrää.

Lainasta peritään korkoa, joka vastaa kunnan rahoituksen hankintahintaa. Korko on kuitenkin aina vähintään 0,00 prosenttia.

Lainat ovat pituudeltaan korkeintaan yhden (1) vuoden pituisia. Laina tulee aina maksaa takaisin välittömästi, kun tukea myöntävä taho on maksanut tuen hankkeelle. Kunnanhallitus päättää kustakin lainasta erikseen. Vuonna 2025 lainoja varaudutaan myöntämään 600 000 euroa.

5.3.Rahoituslaskelman perustelut

RAHOITUSOSAN PERUSTELUT VUODELLE 2026:

Toiminnan ja investointien rahavirta

Tulorahoitus

- vuosikate tuloslaskelmasta 5.902.046 €

Investoinnit

- investointimenot 12.219.500 €
- pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot 370.000 €, omaisuuden myynti

Rahoituksen rahavirta**Antolainauksen muutokset**

- antolainasaamisten vähennykset 0 €, antolainojen ja kauppahintasaamisten lyhennykset
- antolainasaamisten lisäys 600.000 €

Lainakannan muutokset

- pitkäaikaisten lainojen lisäys 12.000.000 €, talousarviolainojen nosto
- pitkäaikaisten lainojen vähennys 5.500.000 €, talousarviolainojen lyhennykset

5.4.Rahoituslaskelma**KUNNAN RAHOITUSLASKELMA**

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	4 880 670	5 926 595	5 902 046	5 531 742	6 086 499
Tulorahoituksen korjauserät	-243 294	-309 800	-309 800	-312 898	-316 027
Toiminnan rahavirta yhteensä	4 637 376	5 616 795	5 592 246	5 218 844	5 770 472
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-3 476 916	-9 762 000	-12 219 500	-13 951 000	-12 709 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	42 400	0	0	0	0
Pysyvien vast. hyöd. luovutustulot	392 586	370 000	370 000	370 000	370 000
Investointien myyntivoitot	0	309 800	309 800	312 898	316 027
Investointien rahavirta yhteensä	-3 041 930	-9 082 200	-11 539 700	-13 268 102	-12 022 973
Toiminnan ja investointien rahavirta yht.	1 595 445	-3 465 405	-5 947 454	-8 049 258	-6 252 501

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys	-40 000	-250 000	-600 000	-250 000	-250 000
Antolainasaamisten vähennys	184 442	40 000	0	600 000	250 000
Antolainauksen muutokset yhteensä	144 442	-210 000	-600 000	350 000	0
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 000 000	10 000 000	12 000 000	14 000 000	13 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-7 230 950	-5 250 000	-5 500 000	-5 900 000	-6 200 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-204 745	0	0	0	0
Lainakannan muutokset yhteensä	-2 435 696	4 750 000	6 500 000	8 100 000	6 800 000
Toimeksiant. varojen ja pääomien muut.	9 236	20 000	5 000	5 000	5 000
Vaihto-omaisuuden muutos	17 199	0	0	0	0
Saamisten muutos	-717 307	5 000	20 000	20 000	20 000
Korottomien velkojen muutos	-264 660	97 363	400 000	-300 000	-300 000
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	-955 532	122 363	425 000	-275 000	-275 000
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-3 246 786	4 662 363	6 325 000	8 175 000	6 525 000
Vaikutus maksuvalmiuteen	-1 651 341	1 196 958	377 546	125 742	272 499

6. VESIHUOLLON TASEYKSIKKÖ

TILIVELVOLLINEN

Kunnallistekniikan päällikkö

TOIMINNAN KUVAUS

Vesilaitos toimittaa talousvettä lähes koko kunnan alueelle yksityistalouksille, maataloille ja teollisuuslaitoksille sekä yksityisille vesiyhtymille (17 kpl). Talousveden jakelun asiakasmäärä oli 4075 vuonna 2024. Jätevesiverkoston liittyjämäärä oli vastaavasti 3228.

Jätevedenpuhdistamolla puhdistetaan kunnan jätevesiviemäriin liitettyjen yksityistalouksien ja teollisuusasiakkaiden tuottamaa jätevettä.

Jaettavan talousveden kustannukset muodostuvat verkoston ja paineenkorotusasemien kunnossapito- ja käyttömenoista, sekä Lakeuden Vesi Oy:ltä ostettavasta tukkuvedestä ja Lakeuden Vesi Oy:n osuusmaksusta.

Puhdistettavan jäteveden osalta suurin osa kustannuksista muodostuu lietteen käsittelystä ja kuljetuksista, puhdistamon, verkoston ja pumppaamoiden kunnossapito- ja käyttömenoista. Merkittäviä kustannuseriä ovat myös puhdistuskemikaalit, sähköenergia ja jätevesiverkoston kunnossapito.

Toimintamenojen korotustarve perustuu kustannustason nousun lisäksi verkostojen, paineenkorotusasemien ja jätevedenpumppaamojen sekä jätevedenpuhdistamon ikääntymisestä aiheutuvaan kustannusten kasvuun.

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite
Tuotamme palvelut kestävästi ja tuloksellisesti
1) Vesijohtoverkoston ja viemärin yhteissaneeraus
-Mittari ja tavoitetaso: Saneerataan vähintään 3,0 km
Panostamme henkilöstöön ja työn sujuvuuteen
2) Henkilöstön koulutukseen osallistuminen
-Mittari ja tavoitetaso: Koulutuspäivien määrä/henkilö/vuosi vähintään 2pv
3) Sairauspoissaolojen hallinta
-Mittari ja tavoitetaso: Poissaolopäivät/henkilö/vuosi alle 14 päivää
Rakennamme arvostavaa yhteishenkeä
4) Yhteisten tilannekatsausten järjestäminen
-Mittari ja tavoitetaso: Tilaisuuksien määrä 6 – 8 kertaa vuodessa

VESIHUOLTOLAITOKSEN KÄYTTÖTALOUS

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Myyntituotot	3 511 938	3 374 331	3 374 331	3 406 373	3 438 735
Tuet ja avustukset	1 011	8 801	8 801	8 889	8 978
Muut toimintatuotot	2 936	1 741	1 741	1 758	1 776
Toimintatuotot yhteensä	3 515 886	3 384 873	3 384 873	3 417 020	3 449 489
Henkilöstökulut	-363 470	-376 028	-438 781	-451 947	-465 505
Palvelujen ostot	-653 138	-441 395	-430 022	-437 538	-445 205
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-922 592	-835 903	-918 843	-937 016	-955 551
Muut toimintakulut	-6 753	-15 988	-16 124	-16 232	-16 341
Toimintakulut yhteensä	-1 945 953	-1 669 314	-1 803 770	-1 842 733	-1 882 602

6.1. Vesihuollon tuloslaskelma

VESIHUOLTOLAITOKSEN TULOSLASKELMA

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot					
Myyntituotot	3 511 938	3 374 331	3 374 331	3 406 373	3 438 735
Liiketoiminnan muut tuotot	2 936	1 741	1 741	1 758	1 776
Tuet ja avustukset	1 011	8 801	8 801	8 889	8 978
Toimintatuotot yht.	3 515 886	3 384 873	3 384 873	3 417 020	3 449 489
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-922 592	-835 903	-918 843	-937 016	-955 551
Aineet, tarvikkeet ja tavarat yht.	-922 592	-835 903	-918 843	-937 016	-955 551
Palvelujen ostot	-653 138	-441 395	-430 022	-437 538	-445 205
Materiaalit ja palvelut yht.	-1 575 731	-1 277 298	-1 348 865	-1 374 554	-1 400 756
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-308 293	-316 743	-364 526	-375 464	-386 729
Eläkekulut	-48 733	-47 478	-59 448	-61 232	-63 069
Muut henkilösivukulut	-6 444	-11 807	-14 807	-15 251	-15 707
Henkilöstökulut yht.	-363 470	-376 028	-438 781	-451 947	-465 505
Poistot ja arvonalentumiset	-587 130	-554 951	-554 052	-576 213	-599 262
Liiketoiminnan muut kulut	-6 753	-15 988	-16 124	-16 232	-16 341
Liikelyli-/alijäämä	982 803	1 160 608	1 027 051	998 074	967 625
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	0	3 500	3 500	3 500	3 500
Muut rahoitustuotot	13 803	500	9 500	9 500	9 500
Muille maksetut korkokulut	-112 554	-84 000	-135 000	-84 000	-84 000
Muut rahoituskulut	-66 498	-56 400	-66 400	-62 400	-66 400
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-165 249	-136 400	-188 400	-133 400	-137 400
Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä	817 553	1 024 208	838 651	864 674	830 225
Satunnaiset erät					
Satunnaiset erät yht.	0	0	0	0	0
Yli-/alijäämä ennen varauksia	817 553	1 024 208	838 651	864 674	830 225
Tilikauden yli-/alijäämä	817 553	1 024 208	838 651	864 674	830 225

6.2.Vesihuollon rahoituslaskelma

VESIHUOLTOLAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toiminnan rahavirta					
Liikelyi-/alijäämä	982 803	1 160 608	1 027 051	998 074	967 625
Poistot ja arvonalentumiset	587 130	554 951	554 052	576 213	599 262
Tulorahoituksen korjauserät	0	-498 551	0	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut	-165 249	-136 400	-188 400	-133 400	-137 400
Toiminnan rahavirta yhteensä	1 404 683	1 080 608	1 392 703	1 440 887	1 429 487
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-214 954	-420 000	-890 000	-1 540 000	-2 190 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	187 643	0	0	0	0
Investointien rahavirta yhteensä	-27 311	-420 000	-890 000	-1 540 000	-2 190 000
Toiminnan ja investointien rahavirta yht.	1 377 372	660 608	502 703	-99 113	-760 513
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainauksen muutokset yhteensä	0	0	0	0	0
Lainakannan muutokset					
Lainakannan muutokset yhteensä	-696 370	-330 870	-287 870	147 130	797 130
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	-464 025	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-1 160 395	-330 870	-287 870	147 130	797 130
Vaikutus maksuvalmiuteen	216 978	329 738	214 833	48 017	36 617

7. KONSERNIYHTEISÖT

7.1. Ilmajoen Vuokratalot Oy

TILIVELVOLLINEN

Isännöitsijä/toimitusjohtaja

TOIMINNAN KUVAUS

Ilmajoen Vuokratalot Oy omistaa 25 kiinteistöä, joissa on 340 asuntoa keskustassa, Ahonkylässä ja Koskenkorvalla.

Ilmajoen Vuokratalot Oy:n toimialana on yhtiöjärjestyksen mukaisesti hankkia, omistaa ja antaa vuokralle asuntoja Ilmajoen kunnassa, noudattaen Ilmajoen kunnan vahvistamia asukasvalintaperusteita.

Asuntoja vuokrataan Ilmajoen kunnan valvoman ja Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen (ARA), nykyisin Varken, säätelemien rajoitusten, ohjeiden ja päätösten mukaisesti. Toimintaa tukevista tehtävissä käytetään ostopalveluja mm. kiinteistöhuollon ja korjausten sekä kunnan isännöintipalvelujen osalta.

Ilmajoen Vuokratalot Oy:n toiminta perustuu omakustannusperiaatteeseen, jolloin vuokrilla kateetaan kaikki toimintaan liittyvät menot, sisältäen myös lainojen lyhennykset ja korot. Vuoden 2014 jälkeen tehdyt seuraavat vuokrankorotukset ovat olleet vuosittain 2022 lähtien. Vuodelle 2026 on päätetty maltilliset keskimäärin 0,51 % vuokrankorotukset.

Ilmajoen Vuokratalot Oy keskittyy nykyisen kiinteistökannan ylläpitoon, parantamiseen ja tarvittaaviin muutoksiin, jotta asumisviihtyvyys ja kilpailukyky muihin tarjolla oleviin vuokra-asuntoihin pysyvät hyvänä. Näiden toimenpiteiden saavuttaminen ei tällä hetkellä vaadi uudistuotantoa. Tarve kuitenkin katsotaan aina tilannekohtaisesti kunnan tarpeet huomioiden.

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite
Tuotamme palvelut kestävästi ja tuloksellisesti
1) Aravalainsäädäntöä noudattaen peritään vuokraa kiinteistöittäin omakustannusperiaatteen mukaisesti
-Mittari ja tavoitetaso: Kyllä/Ei
2) Kauppatie 26 opiskelija-asuntolan käyttöasteen parantaminen
-Mittari ja tavoitetaso: Kyllä/Ei
3) Yhtiön laadittua strategiaa ylläpidetään ja päivitetään tarpeen mukaan
-Mittari ja tavoitetaso: Kyllä/Ei
4) Tervehdyttämissuunnitelman laatiminen
-Mittari ja tavoitetaso: Kyllä/Ei

SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	Tavoitetaso 2026
Käyttöaste	95 %
Tyhjät vuokra-asunnot/vähintään 2 kk tyhjiällä olevien asuntojen määrä tarkasteluhetkellä	0

7.2. Ilmajoen Yritystilat Oy**TILIVELVOLLINEN**

Elinvoimapäällikkö / toimitusjohtaja

TOIMINNAN KUVAUS

Ilmajoen Yritystilat Oy omistaa kuntakonsernin kaksi merkittävintä yritystilaa osoitteissa Kestopuuntie 5 ja Kivistöntie 1.

Ilmajoen Yritystilat Oy:n toimialana on yhtiöjärjestyksen mukaisesti kiinteistöjen ja huoneistojen omistaminen, hallinta ja vuokraus sekä ostaminen, myyminen ja rakennuttaminen.

Keskeisimpänä tavoitteena on säilyttää yritystilojen käyttöaste korkealla. Lisäksi tavoitteena on varmistaa yhtiön omistamien kiinteistöjen hyvä kunto. Pidemmällä tähtäimellä tavoitteena on yritystilojen uudisrakentaminen. Kunnassa on pulaa erityisesti teollisuudelle sopivista suuremman kokoluokan tiloista.

SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	Tavoitetaso 2026
Korkea käyttöaste	100 %

8. LIITTEET

8.1. Henkilöstöliite

Talousarvion henkilöstöliite sisältää toimialojen suunnitelmat kunnan vakituisiksi ja määräaikaisiksi henkilöstöksi henkilötyövuosina vuodelle 2026. Ilmajoki-opiston tuntiopettajia ei ole muutettu henkilötyövuosiksi. Henkilöstösuunnitelma laaditaan tällä hetkellä käytettävissä olevilla tiedoilla. Yllättäviin muutoksiin ja toiminnoissa tapahtuvaan palvelutarpeen lisääntymiseen tai vähentymiseen vastataan henkilöstöjärjestelyillä kesken suunnitelmakauden.

Konserni- ja elinvoimapalvelujen toimiala	TA2022	TA2023	TA2024	TA2025	TA2026
Vakituiset	22,5	21	21,4	22,4	22,95
Määräaikaiset	2	1	2	0,4	1
Yhteensä	24,5	22	23,4	22,8	23,95

Sivistyksen ja hyvinvoinnin toimiala	TA2022	TA2023	TA2024	TA2025	TA2026
Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen tulosalue					
Vakituiset	175,4	177,4	170	173,2	176,5
Määräaikaiset	53	58	50	45,1	41,9
Yhteensä	228,4	235,4	220	218,3	218,4
Varhaiskasvatuksen tulosalue					
Vakituiset	171	171	165	159	154,4
Määräaikaiset	17	18	22	22	27
Yhteensä	188	189	187	181	181,4
Kulttuurin ja vapaan sivistystyön tulosalue					
Vakituiset	7,5	8	7,8	6,7	6,5
Määräaikaiset	69	78	79	79	79
Yhteensä	76,5	86	86,8	85,7	85,5
Hyvinvoinnin tulosalue					
Vakituiset	25,2	25,45	24,28	26,67	26,5
Määräaikaiset	4,4	4,4	5,5	3,97	4,85
Yhteensä	29,6	29,85	29,78	30,64	31,35

Tekninen toimiala	TA2022	TA2023	TA2024	TA2025	TA2026
Vakituiset	132,69	116,36	104,86	105	105
Määräaikaiset	8,32	5,81	5,83	5	5,3
Yhteensä	141,01	122,17	110,69	110	110,3

Koko henkilöstö	TA2022	TA2023	TA2024	TA2025	TA2026
Vakituiset	574,29	519,21	493,34	492,97	491,85
Määräaikaiset	155,72	165,21	164,33	155,47	159,05
Yhteensä	730,01	684,42	657,67	648,44	650,9

8.2. Talousarvioasetelma

ILMAJOEN KUNNAN TALOUSARVIOASETELMA

KÄYTTÖTALOUSOSA

Käyttötaloulososassa kunnanvaltuuston sitovuustasona on tulos-/tehtävääalueen bruttomääräinen kokonaismääräraha.

Toimielin

Toimiala (=tulos-/tehtävääalue) (kunnanvaltuuston sitovuustaso)

Konserni- ja elinvoimapaalvelujen toimiala

Kunnanvaltuusto

Kunnanvaltuusto

Keskusvaalilautakunta

Keskusvaalilautakunta

Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunta

Kunnanhallitus

Yleishallinto
Elinvoimapaalvelut
Työllisyys- ja kotouttamispalvelut

Tekninen toimiala

Tekninen lautakunta

Hallinto
Kaavoitus- ja mittaus
Kunnallistekniikka
Ruoka- ja puhtauspalvelut
Kiinteistöpalvelut

Ympäristöjaosto

Ympäristön suojelu ja rakennusvalvonta

Lakeuden jätelautakunta

Lakeuden jätelautakunta

Sivistyksen ja hyvinvoinnin toimiala

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta

Perusopetus
Lukio
Varhaiskasvatus
Kulttuuri ja vapaa sivistys
Liikunta- ja hyvinvointi
Kirjasto
Nuorisopalvelut

IVESTOINTIOSA

<u>Toimielin</u>	<u>Investointiryhmä</u>	<u>Hanke/hankeryhmä</u>	<u>Hankeraja</u>
Kunnanhallitus	Osakkeet ja osuudet	Hankekohtainen osakkeiden osto	126.000 €
		Muu osakkeiden osto	126.000 €
	Irtaimisto	Hankekohtainen irtaimisto	126.000 €
		Muu irtaimisto	126.000 €
Tekninen lautakunta	Maa- ja vesialueet		
	Muut pitkävaikutteiset menot		
	Irtaimisto	Hankekohtainen irtaimisto	126.000 €
		Muu irtaimisto	126.000 €
	Talonrakennus	Hankekohtainen talonrakennus	252.000 €
		Muu talonrakennus	252.000 €
	Muut kunnallistekniset työt (muut kuin vesihuolto)	Hankekoht.muut kunnallistekn. työt	168.000 €
		Muut kunnallistekniset työt	168.000 €
	Vesihuolto	Hankekohtainen vesihuolto	168.000 €
		Muu vesihuoltorakentaminen	168.000 €
Vesihuollon irtaimisto	Hankekohtainen irtaimisto	126.000 €	
	Muu irtaimisto	126.000 €	
Muut lautakunnat	Irtaimisto	Hankekohtainen irtaimisto Muu irtaimisto	126.000 € 126.000 €

Mikäli hankkeen kokonaiskustannukset ovat alle hankerajan, voidaan useampi hanke yhdistää yhdeksi koh-
teeksi.

Kunnanvaltuusto voi talousarvion sitovilla perusteluilla määrätä hankkeen euromääräisen rajan pienemmäksi.

TULOSLASKELMAOSA

Toimielin

Kunnanhallitus

Tuloslaskema**Varsinainen toiminta**

Toimintatuotot	+
Toimintakulut	-
Toimintakate	=
Verotulot	+
Valtionosuudet	+
Rahoitustuotot ja -kulut	
Korkotuotot	+
Muut rahoitustuotot	+
Korkokulut	-
Muut rahoituskulut	-
Vuosikate	=
Poistot ja arvonalentumiset	-
Satunnaiset tuotot	+
Satunnaiset kulut	-
Tilikauden tulos	=
Poistoeron muutos	+/-
Varausten muutos	+/-
Rahastojen muutos	+/-

Tilikauden ylijäämä/alijäämä =

RAHOITUSOSA

Toimielin

Kunnanhallitus

Rahoituslaskelma**Toiminnan ja investointien rahavirta**

Toiminnan rahavirta	
Vuosikate	+/-
Satunnaiset erät	+/-
Tulorahoituksen korjauserät	+/-
Investointien rahavirta	
Investointimenot	-
Rahoitusosuudet investointimenoihin	+
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	+
Toiminnan ja investointien rahavirta	

Rahoituksen rahavirta

Antolainauksen muutokset	
Antolainasaamisten lisäykset	-
Antolainasaamisten vähennykset	+
Lainakannan muutokset	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	+
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-

Lyhytaikaisten lainojen muutos	+/-
Oman pääoman muutokset	+/-
Muut maksuvalmiuden muutokset	+/-
Rahoituksen rahavirta	
Rahavarojen muutos	+/-

8.3.Oppilaiden ja perusopetusryhmien määrä kunnan peruskouluissa ja 6-vuotiaat/esikouluikäiset

ALAKOULUT 1-6 lk	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Ahonkylä	141	131	124	133	136	145	151
Herrala yht	231	232	237	241	244	246	246
Herrala	215	217	222	227	232	234	236
Herralan erityisk	16	15	15	14	12	12	10
Koskenkorva	79	79	77	69	60	56	51
Luoma	25	26	24	23	23	21	20
Munakka	35	33	29	31	29	26	28
Neiro	79	80	80	84	90	85	88
Nopankylä	22	22	20	15	15	10	10
Palonkylä	152	138	124	106	88	77	70
Peltoniemi	40	44	45	42	35	38	40
Tuomiaho	110	114	109	108	109	103	99
Västilä	60	60	62	62	55	55	50
Alakoulut	974	959	931	914	884	862	853

YLÄKOULU 7-9 lk							
- perusopetus	527	518	519	491	493	478	460
- Jopo-ryhmä	10	0	0	0	0	0	0
Jaakko Ilkan koulu	537	518	519	491	493	478	460

Päiväkodeissa pid.oppivelvollisuus (11 v)	3
--	----------

PERUSOPETUS 1-9 lk (sis. 11 v)	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
	1514	1477	1450	1405	1377	1340	1313

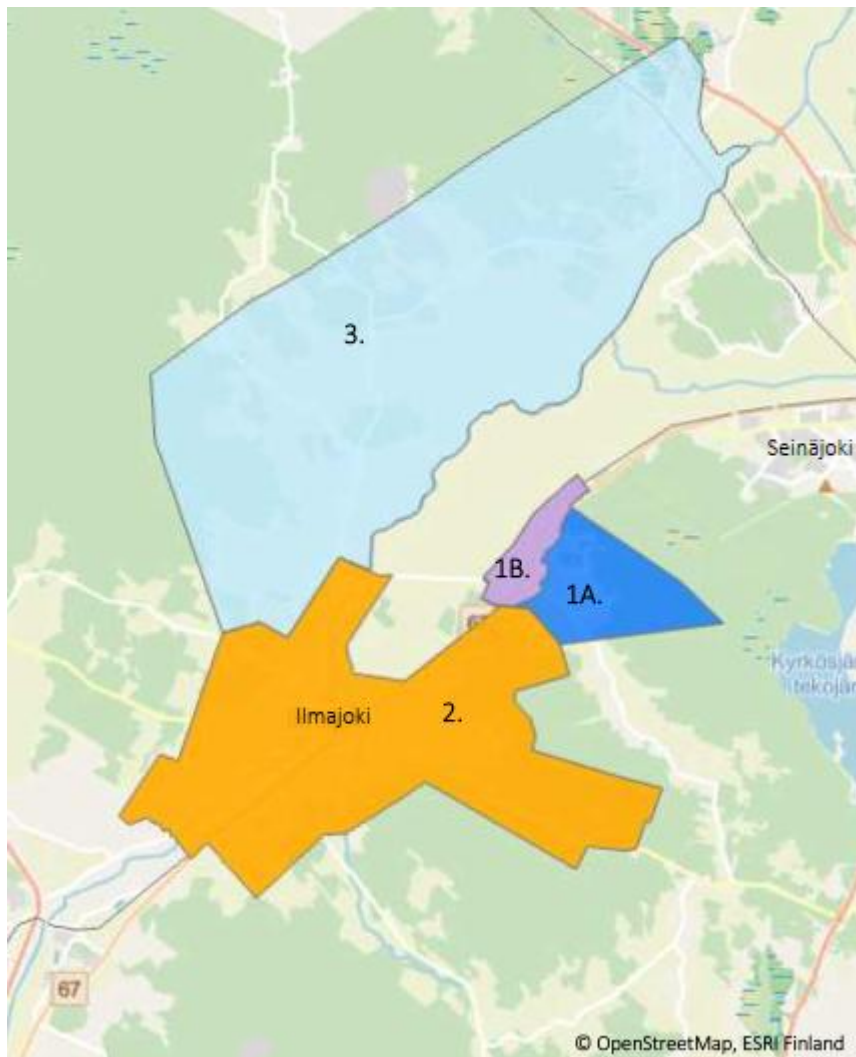
Oppilasennuste perustuu väestörekisteripäivitykseen 20.9.2025

8.4.Kaavoitusohjelma

ALUSTAVA KAAVOITUSOHJELMA 2026

Keskeisimpiä vireillä tai tulossa olevia kaavoja ovat muun muassa seuraavat:

YLEISKAAVAT

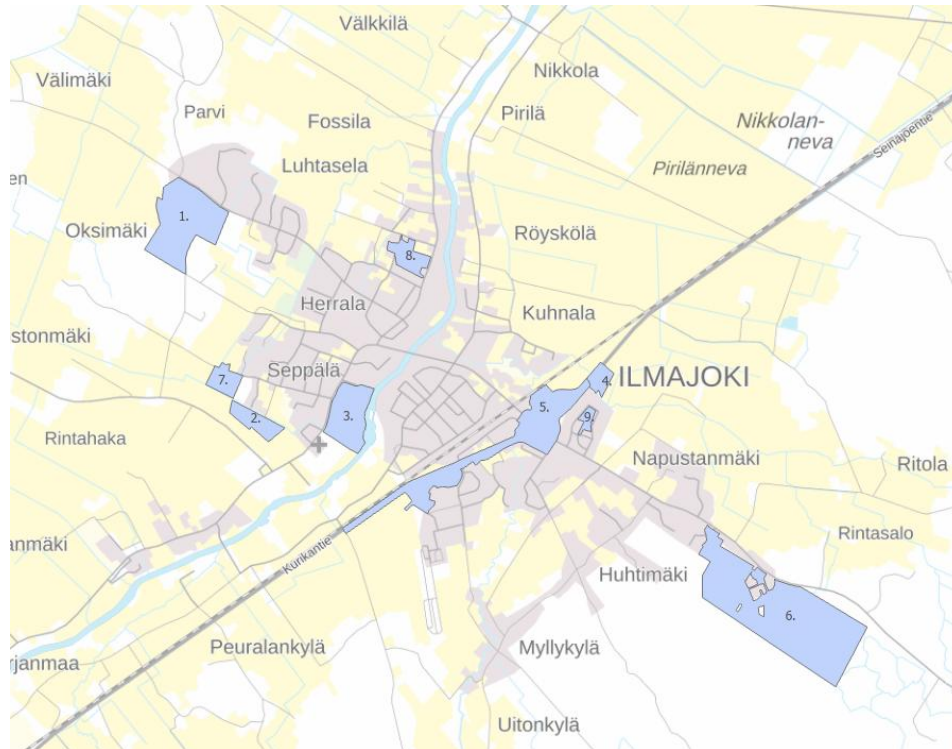
1A. Ahonkylän yleiskaavanmuutos ja laajennus

1B. Ahonkylän yleiskaavan muutos ja laajennus Kantatie 67:n alueella

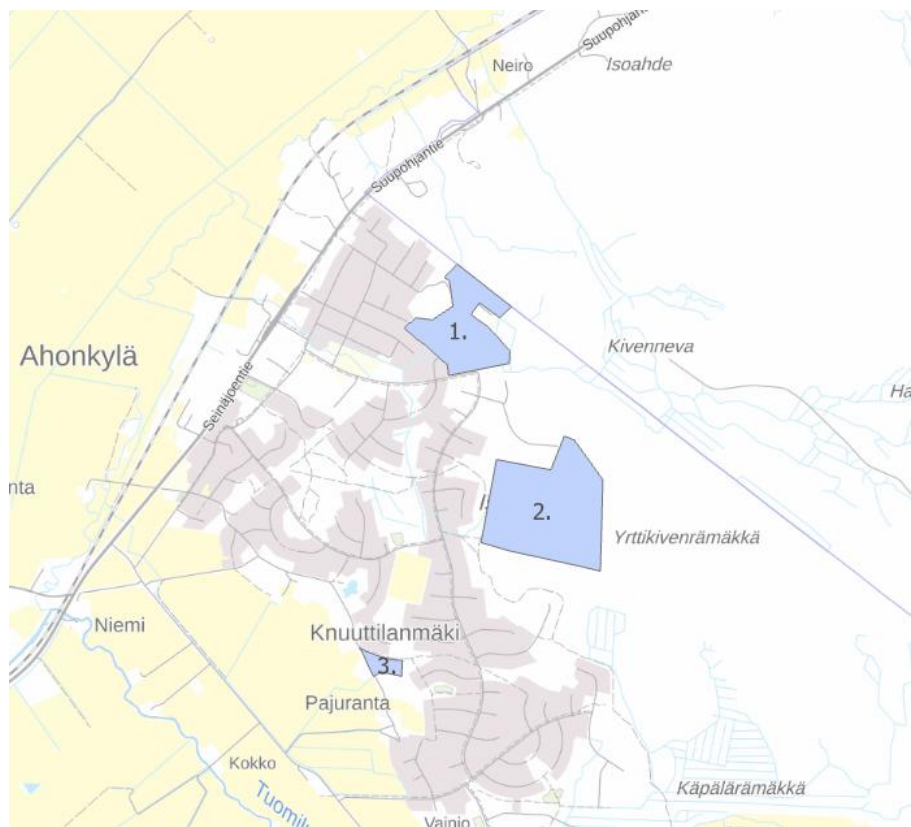
2. Keskustan yleiskaava

3. Munakan yleiskaava

ASEMAKAAVAT KESKUSTA

1. Vesitornin alue
2. Seppälä II
3. Koulukeskuksen alue
4. Huoltoaseman ympäristön alue
5. Siltalan risteysalue ja kantatie
6. Vakavuori
7. Päivänsäde 2
8. Kotokartanon alue (tulossa)
9. Yrittäjätien kaavamuutos

AHONKYLÄ

- 1. Mösinginrinne**
- 2. Isovuori 1**
- 3. Mäkikallion alue**

KOSKENKORVA

1. Santavuorentien liikennealue

2. Ilmajoentien liikennealue